

Η ΝΕΟΤΕΛΙΑ

1028

ΑΡ. ΦΥΛ. 20 (123)
15 ΦΕΒΡ. 1941 - ΣΤ'.

Η Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΙΣΤΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Οδός Λεωκάρους 19
Αριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
> > Εποπτείας Συντάξεως 34-425
> > Αρχισυντάκτου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Οδός Λεωκάρους 19

Αριθ. Τεύχ. 20-15 Φεβρουαρίου 1941
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελών και μη
αριθμ. μελών
ΕΤΗΣΙΑ (Εσπεριακού) Δρ 16/- 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80/- 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40/- 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αποδ. Άγγλιας 1
Λαοκρατικής Δολ. 6
Αιγύπτου Αποδ. 1

Διά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ίδιω-
τικού Δικαίου (Δήμοι, Κοινότητες),
Σχολικάς Έφορείας και επιχειρήσεις εν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

Αι συνδρομαί άρχονται τήν 1ην εκάστου μηνός

Από τήν ήχων του μεγάλου πένθους

ΣΤΟ ΝΕΚΡΟ ΜΑΣ

Κραταίωμα και χαράκιμα κι' ελπίδα
Ζώντας ήσουν, και φως παρηγοριάς.
Πεθαίνοντας όλόφωτη κρηπίδα
Έστησες — μετρίζι ελευτεριάς!

Όποιον στά κάστρ' άπάνω έχει πεθάνει,
Καμιά άρετή δέ χάνεται, καμιά!
Ός έρριζο άν κοπή δρύ και πλατάνι,
Κάτου πετάει τραχούσα ριζιμιά!

Ό,τι είχες πράξει, δ,τι είχες λαλήσει
Σάν άστρα θα μάς φέγγουνε ύλαρά.
Ό,τι έσπειρες με πόνο, θα θερίση
Η Έλλάδα μ' άνεκλάτητη χαρά.

Στήν καρδιά μας αιώνια έσύ θα μένης,
Στόν ίσκιον σου από κάτω αιώνια έμείς.
Καθώς όταν έξοδους, θα ποιμαίνης
Τό λαό σου στο δρόμο της τιμής.

Κι' όταν, άπ' τη σκία σου οδηγημένη
Στόν άγιο άγώνα, ή Έλλάδα μέσ' στο φώς
Θ' άναστήθης στά κάστρα μας σημαία,
Π' ο μόχθος σου της 'τοίμασε ο κρυφός.

Τότες, αιώνιο σύμβολο κι' ιδέα
Άθάνατη, άπ' τό χώμα σου, κι' έσύ,
Θ' άναστήθης στά κάστρα μας σημαία,
Στό είκονοστάσι είκόνα μας χρυσή!

ΤΑΚΗΣ ΜΠΑΡΛΑΣ

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τή χώρα έρήμωσε, Άρχηγέ, ο θάνατος Σου,
κι' όλα μαυροφορέθηκαν για σένα σέ
μάς, πού πολύ ώρφάνεψαν έμάς ο χωρι-
σμός Σου,
μάς, τά παιδιά Σου της Ε.Ο.Ν., πολύ-
κλαυστε Πατέρα.

Κατάχλωμος σάν τό κερι σιμπαίνει ο φα-
λαγγίτης
γονατιστός τόν ύστατο χαιρετισμό ως
[Σου δίνει,
κι' ή φαλαγγίτισσα με τη λεπτή και γυ-
ναικεία ψυχή της,
βουδά ποτάμια δάκρυα στο Σχηνωμά
[Σου χύνει...

Χλωμό, ώρφανό στόν πόνο του, σάν πε-
[θαμένο φύλλο,
μ' ακράτητους βαθείς λυγμούς σέ κλαίει
[τό Σκοπανάκι,
τόν τρυφερώτερο έχασε πού βρήκε ως
[τάρα φίλο,
μαζί του, Άρχηγέ, γινόσσουν και Σέ
[μικρό παιδάκι.

Κλαίν τά παιδιά πού ήθελες μονάχα νά
[γελούνε,
κι' άπ' τό κακό ήσουν έτοιμος νά τά πε-
[ριφρουρήσης,
ο ίδιος τώρα ακούσια τά κάμνεις νά
[θρηνούνε,
και τί σκληρό νά μη μπορείς νά τά πα-
[ρηγορήσης!

31-1-1941 ΣΤ'. ΡΙΤΑ Ν. ΠΑΠΑ

ΠΕΝΘΟΥΝ ΚΙ' ΔΑΦΝΕΣ

Στερνά, σ' άνθένιο φέρετρό Σου
σέ συντροφεύουμε μ' όδύνη
Τώρα κι' ο φίλος μά κι' ο έχτρός Σου
πόρνο δάκρυ, μπρός Σου χύνει

Πενθούν κι' οι δάφνες τη θανή Σου
γιατί μορφή δέν θαύρουν άλλη
τώρα πού χάνουν τη δική Σου
νά στεφανώσουν πιδ μεγάλη

Όλοι έξυμούν τό τί έχεις κάνει
κι' όλοι «ποτέ-ποτέ της, λένε,
τέτοια μορφή δέν θ' άποθήνη»

Κι' οι νέοι εκεί με δάφνης κλώνια
Σού ψιθυρίζουνε και κλαίνε
«θα ζής Πατέρα μας αιώνια»

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΤΕΡ

ΠΟΛΕΜΟΥΝ

Πολεμούν τά παιδιά μας στο μέτωπο
και κανείς δέν μπορεί τήν όρμή τους
νά τούς κόψη, είναι φλόγα πού καί-
[γεται

στο κορμί τους.

Πολεμούν κι' οι μανούλες πού όλο-
[χαρες

τάχουν στείλει γιομάτες έλπίδα
νά φυλάξουν άγνή κι' άπροσπέλαστη
τήν Πατρίδα.

Πολεμούν όλες μαζί και προσεύχονται
και παιδιά και γυναίκες ακόμα
νίκη ή θάνατο μόνο φωνάζουμε
μ' ένα στόμα.

ΟΛΓΑ ΣΟΛΩΜΟΥ

ΣΤΗ ΝΙΚΗ

Στήν Κορυτσά πρωτάρχισες με τη Σημαία
[μπρός Σου
νά στεφανώνης τά Παιδιά πού χρόνια Σέ
[ποδοσαν
κι' ως ένοιωθαν άντ'ερους τους τό βλέμμα
[τό δικό Σου
πετοσαν σπίθες, άστραπές κι' ακράτητα
[όρμουσαν.

Δόξες και δόξες στο 'Ιδάν και στη Χει-
[μάρρα άλλες,
σκόρπισες πάλιν άθρονα τά ζηλεύτα σου
[δώρα,
νίκες και νίκες χάριες, νίκες τρανές με-
[γάλες
στη Χώρα τήν τρισέβοξη, στήν τιμημένη
[Χώρα.

ΘΑΝΟΣ ΑΒΑΡΙΚΙΩΤΗΣ

Τ.Τ. 732.

ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΝΕΚΡΟ

Πατέρα μας,

Πρίν ακόμη άνοιξη ο ήλιος, πρίν φωτίση
καλά ή ήμερα, έγειρες τό πολυκουρασμένο
σου σώμα στο κρεβάτι τοῦ πόνου και πα-
ρέδωκες τήν άγίαν σου ψυχή εις τόν 'Υψι-
στον.

Όλα τά παιδιά σου, με μάτια βουρκω-
μένα από τά δάκρυα και τήν καρδιά πλημ-
μυρισμένη από θλίψη, δεχθήκαμε τήν θλιερή
είσήνη. Οι καρδιές όλων μας, πού σέ λα-
τρέψαμε και πού δέν θα πάφουμε ποτέ νά
ένδομούμεθα τήν άγίαν σου μορφή, πάλλου
δυνατά, τρέμουν, πονούν.

Έφυγες, πατέρα μας, μέσα από τις άγκα-

λιές μας δίχως καθόλου νά τό καταλάβουμε.
Δέν θέλω νά τό πιστέψω πώς δέν υπάρχεις
πιά, δέν θέλω καθόλου νά πιστέψω πώς δέν
θα ξαναδω τή μορφή σου, πώς δέν θα ξανα-
κούσω τά ώραία σου λόγια, τά λόγια πού
μάς γέμιζαν θάρρος.

Έμενες πάντα άγρυπνος, πάντα ανήλικος,
για νά χαρίσης σέ μάς τήν ήσυχία και τόν
όπνο. Μέρα και νύχτα άκούραστος πάντα έρ-
γαζόσουν φτιάνοντας τόν δρόμο πρός τη
ΝΙΚΗ. Μάς είλεγες νά είμεθα πάντα ένω-
μένοι για νά ήμπερώσωμε νά κάνουμε τήν Πα-
τρίδα μας μεγάλη. ΠΙΣΤΙΣ - ΑΓΩΝ - ΝΙΚΗ.
Αιώνια θα θυμάμαι τά ώραία σου αυτά λό-
για μεγάλα μας Πατέρα, Πρωτοπόρε της Νί-
κης. Τώρα όμως έφυγες μακριά μας. Ναί!
Η ψυχή σου όμως τρέχει πάντα κοντά μας
και τήν ακούμε νά μάς λέη: «Παιδιά μου,
μη χάσετε τό θάρρος σας, είσθε καλά κα-
τηρητισμένοι νά συνεχίσετε νικηφόρο τόν άγώ-
να σας. Μη διατάσετε καθόλου. Προχωρείτε
πάντα έμπρός. Η Νίκη φτερουγίζει κοντά
σας. Τί ώραία πού είναι ή φωνή σου, με-
γάλε μας Άρχηγέ. Πόσο θα ήθελα νά τήν
ακούω πάντα, νά μου δίνη θάρρος, νά με ώθη
πρός τήν πρόδοον και τήν Νίκην.

Μεγάλε μας Σωτήρα, όλα σου τά παιδιά
όρκιζόμαστε ότι: Ηνωμένα όλα μαζί θα συ-
νεχίσουμε τό άγών σου έργον, θα συνεχί-
σωμε τόν άγώνα μας και θα ελέλθωμε νι-
κηταί. Θα άποαλώσωμε τήν καρδιά μας, θα
σφιζώμε τά δόντια μας και με λύσσα, με φα-
νισισμό, με τρέλλα θα ριχτούμε στόν άγώνα
με ένα μοναδικό σκοπό: τήν ΝΙΚΗΝ.

Με τά μάτια βουρκωμένα και τις καρδιές
σφιγμένες από τόν πόνο, σου δίνουμε τόν τε-
λευταίο χαιρετισμό.

Άντίο, μεγάλε μας Πατέρα, μεγάλε Σω-
τήρα της Έλλάδος, Πρωτοπόρε της Νίκης.
Αιώνια σου ή μνήμη λατρευμένη μας Άρ-
χηγέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΟΥΣΗΣ

Ο ΜΕΤΑΞΑΣ ΔΕΝ ΠΕΘΑΝΕ!

Κι' άν έπαψε νά είναι πιά ο Μεταξάς μαζί μας
κι' άν έσθρε από τη ζωή έτούτη τήν περή,
ζή στις καρδιές μας πάντοτε ζή μέσα στήν
[ψυχή μας.
Ο Μεταξάς δέν πέθανε! Αιώνια θα ζή!

Θά ζή αιώνια λοιπόν μέσ' στήν άθανασία
τά έργα του έμείνανε άθάνατα κι' αυτά
κι' άν δέν όπάρχη ο ίδιος πιά, δέν έχει ση-
[μασία!
Υπάρχουνε τά έργα του παντού τά ζηλεύτα!

Σάν καπετάνιος έσωσεν όλους τούς ναυαγούς
[του
σάν τιμονιέρης φάνηκεν άληθινά λαμπρός
με τήν έθνοςωτήριο γλυκειά Τετάρτη Λυγού-
[σου
ή ένδοξη Έλλάδα μας έπήγε πρός τά έμ-
[πρός!

Ο Μεταξάς δέν πέθανε κι' ούτε νά ζή έχει
[πάψει
ζή για τη Νεολαία Του π' άφσεν όρφανή
Η ιστορία με γραμματα χρυσά τόν έχει γρά-
[ψει
και θ' άναπαύη ο Θεός τέτοια ψυχην άγνή.

Ο Μεταξάς δέν πέθανε! Ζή και θα ζή αιώνια
μέσ' στών Έλλήνων πάντοτε θα είναι τήν καρ-
[διά
Κι' όσα περάσουν έπειτα εκατοντάδες χρόνια
ή δάφνη θαχη άμάραντα για Κείνον τά
[κλαδιά!
ΧΡ. Π.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
κ. ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.
κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Γ. ΚΟΡΙΖΗ

Ἐθνικὴ Νεολαία,

Μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, τοῦ Δημιουργοῦ σου, εἶναι δύσκολον νὰ πεισθοῦν αἱ Φάλαγγές σου ὅτι δὲν ἔμειναν ὀρφανά. Ἐν τούτοις αὕτη πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπέναντί σου προσπάθειά μας καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἀπέναντι τοῦ ἔθνους καθήκον σου: Νὰ πεισθῇς ὅτι ἂν εἶχες ἕως χθὲς τὴν πνοὴν καὶ τὴν ὑπαρξίν Του ὡς φωτεινὸν ὁδηγόν, τώρα σοῦ ἀπομένουν αἱ ἐντολαὶ Του, αἱ ὑποθήκαι Του καὶ ἡ στοργὴ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀπὸ τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν δὲν ἐδημιουργήθης διὰ νὰ ἔχῃς τὸν βραχὺν βίον τῶν ἀνθρώπων μιᾶς γενεᾶς. Ἐδημιουργήθης διὰ νὰ ζήσης αἰῶνας, νὰ διδάξῃς ἀνδρουμένη τὰς Νεολαίας πού ἔρχονται, νὰ παραδώσῃς εἰς αὐτάς τὴν δαδὰ τοῦ ἐθνικοῦ φωτὸς διὰ νὰ τὴν παραδώσουν πάλιν ἐκεῖναι εἰς ἄλλας, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες δὲν ἐγεννήθησαν ἀκόμη. Εἰς τὸν ὥραϊον αὐτὸν δρόμον τῆς τιμῆς, τῆς πίστεως καὶ τοῦ καθήκοντος, νέου ὁδηγοῦ ἀνάγκην δὲν ἔχεις. Ὁδηγός σου παραμένει τὸ πνεῦμα Του καὶ τὰ διδάγματά Του. Θὰ ἔχῃς ὅμως Ὑψηλὸν παραστάτην τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχον τοῦ Θρόνου Γενικὸν Ἀρχηγὸν καὶ κηδεμόνα καὶ Ἀντιλήπτορα τὴν Κυβέρνησιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐχε λοιπὸν θάρρος, πίστιν καὶ προχῶρει ἔμπρός, «γιά μιὰν Ἑλλάδα Νέα», μὲ αἰώνια σύμβολα εἰς τὴν Σημαίαν σου τὸν Βασιλέα, τὴν Πατρίδα, τὴν Θρησκείαν καὶ τὴν Οἰκογένειαν. Οὕτω θὰ ἀποβῇς γόνιμη καὶ ἀστείρευτη πηγὴ ἀνανεώσεως τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων.

Μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν θαυμαστῶν ἔργων τῆς 4ης Αὐγούστου, σὺ ἐκπροσωπεῖς τὸ μέλλον καὶ τὴν ἐλπίδα καὶ σὺ παρουσιάζεσαι ὁ εὐτυχὴς κληρονόμος τῆς Δόξης, ἡ ὁποία—ἔργον Ἐκείνου καὶ τῆς ἐπικῆς γενναιότητος τῶν ἐνόπλων μας δυνάμεων—περιβάλλει τὸ ἔθνος. Παράλαβε περιουσίαν σου τὸ φορτίον αὐτὸ τῶν δαφνῶν, κράτει βαθιά, ὡς κάτι ἱερὸν εἰς τὴν ψυχὴν σου, τὴν μνήμην Του, ὁπλίσου μὲ θάρρος, ἔχε αὐτοπεποίθησιν καὶ ἐνθουσιασμόν, πίστευε εἰς τὰ ἐθνικὰ ἰδανικὰ καὶ προχῶρει ἔμπρός, πάντοτε ἔμπρός.

Ἡ Ἑλλὰς ὡς τρυφερὸς ἀφέντης θὰ παρακολουθῇ τὸν δρόμον σου καὶ τὸ Κράτος ὡς Μητέρα ἄγρυπνη καὶ στοργικὴ θὰ εἶναι πάντοτε κοντά σου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

ΤΟ ΑΚΑΤΑΜΑΧΗΤΟ ΟΠΛΟ

Ποιά θάνα η κατάσταση της 'Ιταλίας, την ώρα που τα 'Ελληνόπουλα θά διαβάζουν τις γραμμές αυτές, θάταν δύσκολο νά φαντασθῇ κανείς. 'Η 'Ιταλική αυτοκρατορία καταρρέει με ταχύτητα που κι' αυτοί οι ἐχθροί της δέν μπορούσαν νά φαντασθῶν, κατά τρόπο που γεννᾷ τὸ θάμνος. Κόποι καὶ προσπάθειες ἐξδομήντα ἐτῶν, δαπάνες, ἀδικίες, δνείρα, ὅλα ὅσα ἐχρησιμοποιήθηκαν γιὰ ν' ἀποκτήσουν οἱ 'Ιταλοὶ τὴν 'Ερυθραία πρῶτα, τὴν 'Ιταλικὴ Σομαλία κατόπιν, τὴν Κυρηναϊκὴ καὶ τὴν Τριπολιτιδα στὰ 1911, τὴν 'Αἰθιοπία στὰ 1935, δέν κατάρθωσαν νά κρατήσουν τὴν 'Ιταλικὴν αυτοκρατορία, οὔτε τόσο ὅσο θάταν ἀρκετὸ νά ποῦν οἱ 'Ιταλοὶ δικαιολογούμενοι: «Τι νά κάνουμε, ἐπολεμήσαμε, ὁ ἐχθρὸς ὅμως ἦταν ἰσχυρότερος καὶ μᾶς ἐνίκησε».

Εἶχαν συγκεντρώσει στὴν Κυρηναϊκὴ καὶ στὴ Λιβύη 500.000 στρατό, ὠπλισμένο μὲ τὰ τελειότερα μέσα τῆς πολεμικῆς ἐπιστήμης, στὴν 'Αἰθιοπία καὶ τὴν 'Ερυθραία ἄλλες τόσες χιλιάδες καὶ στὴν 'Αλβανία τόσο στρατό, ὥστε νάχουν τὴν ώρα που ξεκινούσαν νά ὑποδουλώσουν τὴν 'Ελλάδα πέντε 'Ιταλοὺς στρατιώτες ἀπέναντι σὲ κάθε 'Ελληνα. Καὶ ποῖο ἦταν τὰ ἀποτελέσματα; Στὴν 'Αλβανία ἐπανελήθη ἄλλη μιὰ φορά τὸ ἱστορικὸ ἐπεισόδιο τῆς μονομαχίας τοῦ Δαυὶδ μὲ τὸν Γολιάθ καὶ στὴν Κυρηναϊκὴ μέσα σὲ δυὸ μῆνες ὁ στρατὸς τοῦ Νεβίλου, ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ στρατηγοῦ Οὐέιβελ, ἐσάρωσε τοὺς ἀντιπάλους του, ἐκονιορτοποίησε τὴν ἀντίστασιν των καὶ παρουσιάσθηκε τὸ καταπληκτικὸ αὐτὸ φαινόμενο νά παραδίδονται δεκάδες στρατιωτῶν σ' ἕνα 'Αγγλο, Ἀδστρολὸ ἢ ἐλεύθερο Γάλλο στρατιώτη καὶ λόχοι ὁλόκληροι συντεταγμένοι νά περιμένουν κι' αὐτοὶ μὲ τὰ ὅπλα τους τοὺς 'Αγγλοὺς στρατιώτες, πού θά τοὺς «παρελάμβαναν» νά τοὺς ὀδηγήσουν στὰ στρατόπεδα συγκεντρώσεως. 'Η 'Ιταλικὴ αὐτὴ προσβλητικὴ ἦττα, πού στὴν ἱστορία θά ξεπεράσῃ τὴν ντροπὴ τοῦ Καπορέττο, ἀπεκορυφώθη στὴν πτώσιν τῆς Βεγγάζης, πού κατελήφθη ἀπὸ τοὺς 'Αγγλοὺς σὲ χρονικὸ διάστημα τόσο μικρὸ καὶ ὕστερα ἀπὸ τόσο ἀσθενῆ ἀντίστασιν, πού νά διερωτᾶται κανεὶς ἂν ἔλειψε καὶ ἴχνος ἀκόμη φιλοτιμίας ἀπὸ τοὺς 'Ιταλοὺς. Ἀλλὰ νά εἶναι αὐτὸ μόνον πού τοὺς ἔλειψε; 'Η πίστις, ὑπῆρξε ἄραγε ποτὲ πίστις στὴν ψυχὴ τῶν 'Ιταλῶν; Ὑπῆρξε τὸ κε-

φάλαιο αὐτὸ πού μεταβάλλει σὲ γίγαντα τὸ δοῦλο, ὀρθώνει τὸν ταπεινὸ καὶ καθιστᾷ ἕνα τόξο ἀκαταμάχητο ὄπλο; 'Η αυτοκρατορία τῶν 'Ιταλῶν ἦταν τὸ προϊόν τῆς ἀδικίας. Δέν ἔχω τὸ γῶρο, οὔτε καὶ ἡ κατάλληλη στιγμή εἶναι νά ἐκθέσω πῶς ἀπέκτησαν οἱ 'Ιταλοὶ τὴν ἀποικία τῆς 'Ερυθραίας καὶ τὴν Σομαλία. Ὅσο γιὰ τὴν Τριπολιτιδα καὶ τὴν Κυρηναϊκὴ, πού ἀνῆκαν ὡς στὰ 1911 στὴν Τουρκία καὶ στὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴν βυζαντινὴ περίοδο ἦσαν κατάσπαρτες ἀπὸ 'Ελληνικὰς πόλεις, ἔγιναν κι' αὐτὲς 'Ιταλικὲς σὲ μιὰ στιγμή ἀδυναμίας τῆς Τουρκίας καὶ μὲ τὸν ἴδιο ἐγκληματικὸ τρόπο, πού ἐχρησιμοποίησαν γιὰ νά κατακτήσουν τὴν 'Ελλάδα. Ἐμάζεψαν ἐπὶ μῆνες στρατὸ καὶ στόλο καὶ ἕνα πρῶτ' ἐξήτησαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους νά τοὺς παραχωρήσουν τίς δυὸ ἀφρικανικὲς ἐπαρχίες. Οἱ Τούρκοι ἀντέστησαν καὶ θά ἐξακολουθοῦσαν ν' ἀνθίστανται, ἂν δέν ἐμεσολαβοῦσεν ὁ πρῶτος Βαλκανικὸς πόλεμος, πού τοὺς ἀνάγκασε νά ὑπογράψουν τὴν λεγομένη συνθήκη τοῦ Οὐσού, μὲ τὴν ὁποία ἐχωροῦσαν στὴ Ρώμη καὶ τὰ νησιά τῆς 'Ελληνικῆς Δωδεκανήσου. Ὅσο γιὰ τὴν 'Αἰθιοπία, εἶναι τόσο πρόσφατα τὰ συμβῆντα ἐκεῖ, πού ὅλοι ὄχι μόνον τὰ θυμοῦνται, ἀλλὰ καὶ γνωρίζουν τίς λεπτομέρειες. 'Η 'Ιταλία θέλησε νά καταργήσῃ τὴν ἐλευθερίαν ἑνὸς λαοῦ

πού ποτὲ δέν ἔχασε τὴν ἀνεξαρτησία του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν ἀφρικανικὴ ἐκστρατεία ἀπὸ τὴν ὁποία οἱ διάφοροι 'Ιταλοὶ στρατάρχαι καὶ στρατηγοὶ ἠντλήσαν τὴ δόξα τους. Πῶς; Ὅχι, βέβαια, νικώντας τοὺς γυμνόποδας αἰθιοπὰς στὸ πεδίο τῆς μάχης, ἀλλὰ χρησιμοποιώντας τὸν ὑπερίτη καὶ σκορπίζοντας τὸν θάνατο στὰ γυναικόπαῖδα τῶν 'Αἰθιοπῶν. Ὁ Θεὸς ὁμῶς βλέπει, εἶναι ἐκεῖνος «ὃς τὰ πάντα ὄρᾳ» καὶ πληρώνει. Αὐτὸς σταλάζει στίς ψυχὰς τὴν πίστιν, πού ὀρθώνει τοὺς ἥρωας, πού μεταβάλλει τοὺς δέκα στρατιώτες τοῦ ἐνὸς ἐλληνικοῦ φυλακίου σὲ ἀκαταμάχητη φάλαγγα, πού ἀτσαλώνει τὰ νεῦρα. Χωρὶς τὴν πίστιν ἔρχεται ἐκεῖνο πού βλέπουμε νά συντελεῖται τὴ στιγμή αὐτὴ στὴν Ἀφρική, νά καταρρέῃ μιὰ δύναμις πού θάταν δυνατό νά ὑψώσῃ τρόπαια σ' αἰῶνες αἰώνων, νά σωριάζεται κατὰ τρόπο πού θάνα τὸ αἰώνιο στίγμα τῆς 'Ιταλικῆς ἱστορίας.

Αὐτὴ ἡ Πίστις ἦταν ἐκεῖνη πού μᾶς ἔδωσε τὴν ἐλευθερίαν, αὐτὴ ἦταν ἐκεῖνη πού μᾶς ἔδωσε τὴν δύναμιν ν' ἀντιμετωπίσουμε στίς φοβερὲς ὥρες τοῦ Ὀκτωβρίου τὸν πάνοπλο ἐπιδρομέαν, αὐτὴ ἦταν ἐκεῖνη πού μᾶς δίνει τὴν Νίκη καὶ ἀνοίγει τοὺς μεγάλους δρόμους σὰν ἄλλη μιὰ φορά στὸν Ἑλληνισμό.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελολομάτης

«Τὸ Ἔθνος διεξάγει τὸν μεγαλειώδη αὐτὸν ἀγῶνα, συνεπὲς πρὸς τὴν ἱστορίαν του, γιὰ ὅτι πολυτιμότερον ὑπάρχει στὸν κόσμον, τὴν Πατρίδα μας καὶ τὴν Ἐλευθερίαν μας, τοὺς βωμούς, τίς ἐστίες μας, τίς ἠθικὰς μας ἀξίες, τὴν τιμὴν μας, τὰ ἰδανικά μας. Εἶναι ἀγὼν μέχρις ἐσχάτων, γιὰ τὸν ὁποῖον καμμιά ἀπολύτως θυσία δέν εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ ἡ νίκη ἢ ὁλοκληρωτικὴ θά εἶναι τὸ ἐπιστέγασμά του».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Κ. ΑΛΕΞ. ΚΟΡΙΖΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΓΡΟΤΑΣ

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως κ. Αλέξ. Κορίζης, δηλώνει εις τους αντιπροσώπους των γεωργικών συνεταιρισμών της Ελλάδος, είπε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Καταλαβαίνετε πολύ καλά ότι ο πόλεμος είναι γενικά μία ανασταλτική δύναμις, και την σκέψιν μας την απορροφά σήμερα η Νίκη. Πρέπει πρώτα-πρώτα να μείνωμεν ελεύθεροι, να επανέλθουν τα παιδιά σας, που λείπουν εις το μέτωπον, και ερχόμεθα αυτό να γίνη γρήγορα, και τότε θα δώσωμεν μίαν έντασιν εις την αγροτικήν ζωήν από την οποίαν και το Κράτος έχει πολλά να ωφεληθή. Διότι έσεις θα μάς κάμετε αμέτρητες, έσεις θα μάς δώσετε τα μέσα μιας συγχρονισμένης διοικήσεως του Κράτους.

Αλλά δεν πρέπει κατά την πολεμικήν αυτήν περίοδον να ανασταλή και κάθε πρόοδος. Κάθε δυνατή υπό τας παρούσας περιστάσεις πρόοδος πρέπει να συνεχισθή. Διότι πρέπει να γνωρίζετε ότι αν ανακοπή αυτός ο δρόμος, δύσκολον θα είναι να κερδίσωμεν τον χρόνον που τυχόν θα χάσωμεν. Η συνοχή πρέπει να υπάρχει και η εργασία και η δραστηριότητα είναι ο συνεκτικός δεσμός. Εάν δεν γίνη αυτό, τότε ο καθένας θα αποτραβήχθη και τότε η εργασία του Ιωάννου Μεταξά δεν θα αποβή δσον πρέπει αποδοτική.

Εις την προσπάθειαν αυτήν θα σας βοηθήσωμεν και ημεεις δσον ημπορούμεν. Από σας ζητούμεν να κρατήσετε την συνοχήν σας και να σκέπτεσθε ιδεολογικώς. Οι «Οίκοι του Αγρότου» είναι τα κατάλληλα κέντρα ανταλλαγής γνώμων και διανοητικής γερής αγροτικής συ-

νειδήσεως, αλλά και προς τούτο πρέπει να απαλλαγείτε από το πνεύμα το στενά κομματικό και τας άτομικας επιδιώξεις. Πρέπει τα προσωπι-

Υπό της Εθνικής Οργανώσεως Νεολαίας (Κεντρική Διοίκησης) έξεδόθη η κατωτέρω διαταγή:

«Κοινοποιούμεν υμίν κατωτέρω την υπ' αριθμ. 14—6-241 απόφασιν του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως και Γενικού Επιθεωρητού της Ε.Ο.Ν. ίνα λάβετε γνώσιν:

» Υπουργική απόφασις. Αριθμ. Πρωτοκόλλου 14.

Απαλλάσσομεν των καθηκόντων του Κυβερνητικού Επιτρόπου παρά τη Εθνική Οργάνωσει Νεολαίας τον Αλ. Κανελλόπουλον και διορίζομεν ως τοιοούτον τον Συνταγματάρχην Πεζικού Σπυρίδωνα Ρούθελον, τώως Επιτελάρχην της Ιδίας Οργανώσεως και μέχρι τούδε απαντησάντων του Κυβερνητικού Επιτρόπου.

Εν Αθήναις 6 Φεβρουαρίου 1941

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως και Γενικός Επιθεωρητής της Ε.Ο.Ν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ.

Ο Κυβερνητικός Επίτροπος Νεολαίας ΡΟΥΒΑΛΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ Συνταγματάρχης Πεζικού»

κα ζήτηματα να παραμερίσουν, διότι άλλως δεν θα μπορέσετε να προχωρήσετε. Το έργον σας θα συναντήση βεβαίως τώρα, λόγω του πολέμου, δυσχερείας. Αλλ' αϊ δυσχε-

ρειαι αὐταὶ θὰ εἶναι διαβατικά καὶ καθε διαβατικὸν πρᾶγμα εἶναι ὑποφερτόν, ὅταν μάλιστα σκέπτεσθε ὅτι τὰς στενοχωρίας αὐτὰς τὰς ὑφίστασθε διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν σας, τὰ παμμέγιστα αὐτὰ ἀγαθὰ ποὺ θὰ ἐξασφαλίσῃ ἡ Νίκη.

Καὶ διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Νίκης πρέπει νὰ δώσωμεν ὅλας μας τὰς δυνάμεις, τὰς σωματικὰς καὶ τὰς ψυχικὰς. Ἡ μάχη δὲν διεξάγεται μόνον εἰς τὸ μέτωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μετόπισθεν. Πρέπει δηλαδὴ τὰ μετόπισθεν νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ δείχνουν ψυχικὴν ἀντοχήν, διὰ νὰ ἐνισχύουν ὀλκῶς καὶ ἠθικῶς τὸ μέτωπον.

Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ὁ ἐθνικοσισμός, ποὺ ἐπικρατεῖ σήμερον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ελλάδος, εἶναι ὁ μεγαλύτερος παράγων τῆς Νίκης. Κρατήσατε τὸν ἐθνικοσισμόν αὐτόν μέχρι τέλους. Βέβαια ὁ ἀγὼν, ὅπως εἶπεν ὁ Μεγάλος Ἀρχηγός, εἶναι καὶ θὰ μείνῃ σκληρός. Ἀλλὰ με σκληροὺς ἀγῶνας ἐστάθη πάντοτε ἡ Ἑλλάς καὶ ἐσφυρηλατήθη ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ. Διὰ τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα θὰ ὑστερήσῃ. Τούταντιον! Παρουσιάζονται σήμερον φαινόμενα πρὸ τῶν ὁποίων ὡχριοῦν αἱ μεγάλαι νίκαι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ ἐνδοξον παρελθόν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ κρατήσωμεν τὸ φρόνημα καὶ τὸ μέτωπον ὑψηλὰ καὶ τότε ἡ Νίκη εἶναι ἐξασφαλισμένη. Τὸν δρόμον τῆς Νίκης μάς τὸν ἀνοίξεν ὁ Ἰωάννης Μεταξάς καὶ μαζί του ἐπεράσαμεν τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ δυσκολώτερον μέρος. Ἀς συνεχίσωμεν τὸν ὑπόλοιπον δρόμον με τὴν αὐτὴν πίστιν καὶ τὴν αὐτὴν αὐτοθυσίαν.

—Τάστελα καὶ σ' ὅλους τοὺς συναδέλφους μου, εἶπε, καὶ σ' ὅλους τοὺς πελάτες μου. Αὐτὸ εἶναι ἓνα γράμμα ποὺ μοῦ ἔστειλε ἓνας πελάτης μου ἔμπορος ἀπὸ τὸν Βόλο. Διαβάσατε το νὰ δῆτε πόσο ἐνθουσιάστηκε.

Κί ἦταν πραγματικὰ ἓνα γράμμα, ποῦ, ἂν καὶ γραμμένο στὸ ὕψος καὶ στὴ γλῶσσα τῆς ἐμπορικῆς ἀλληλογραφίας, ἔδειχνε τὸν ἐνθουσιασμό τοῦ ἐμποροῦ ἀπὸ τὸ πατριωτικὸ πνεῦμα τοῦ βιομηχάνου καὶ μιλοῦσε γιὰ τὸν ἐθνικὸ μας ἀγῶνα καὶ γιὰ τὸν στρατὸ μας με πίστι καὶ με περηφάνειαν...

Ὅσο γιὰ τὰ τυπωμένα ποιήματα, δὲν σὰς εἶπα τίποτε, ἀγαπητοί μου φίλοι. Καταλαβαίνετε βέβαια πὼς ἓνας ἡλικιωμένος βιομηχανός, ποὺ πέρασε τὴ ζωὴ του μέσα σὲ λογαριασμοὺς καὶ ἐμπορεύματα, δὲν μποροῦσε βέβαια νὰ γράψῃ «καλὰ» ποιήματα, ποῦ δὲν χρειάζονται μόνον ἐμπνευσι, ἀλλὰ καὶ τέχνη στὴν ἐκφρασί, στὴ σύνθεσι καὶ γενικά στὴ μορφὴ. Κί οὔτε βέβαια ὁ ἔμπορος πελάτης του ἀπὸ τὸν Βόλο ἦταν ἀρμόδιος γιὰ νὰ τοῦ κάμῃ κριτική. Κί ὅμως ὁ βιομηχανός τοῦ Πειραιῶς εἶναι ἓνας ἀληθινὸς ποιητής, ποιητὴς στὰ αἰσθήματα, ποιητὴς στὴν ψυχὴ.

Ἡ ποίησι αὐτὴ, ποῦ δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν αὐστηρὴ κριτικὴ, ἀνταποκρίνεται σὲ κάθε ἑλληνικὴ ψυχὴ, ποῦ δονεῖται ἀπὸ τὰ ἴδια αἰσθήματα τοῦ πατριωτισμοῦ, τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς αὐτοθυσίας. Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ ἄλλος πρακτικὸς ἀνθρώπος, ὁ ἔμπορος ἀπὸ τὸν Βόλο, ἐνοιῶσε βαθιὰ τὸ ποίημα τοῦ βιομηχάνου καὶ τοῦ ἔγραψε με τόσο ἱκανοποίησι καὶ ἐνθουσιασμό.

Αὐτὴ ἡ ἀληθινὴ, ἡ ἐσωτερικὴ Ποίησι ἐμπνέει σήμερα, ἀγαπητοί μου φίλοι, ὅλες τὶς ἑλληνικὰς ψυχὰς. Εἶναι ἡ Ποίησι τῆς μεγάλης ψυχικῆς ἀνατάσεως τοῦ ἔθνους μας.

Μ' ἐθνικοὺς χαιρετισμοὺς
Μελῆς Νικολαΐδης

Γράμματα
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΠΟΙΗΣΙ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Αγαπητοί μου φίλοι,

Μία ομάδα Φαλαγγιτών καὶ Φαλαγγισσών, ποὺ συνέλεγε ἑράνους ἀπὸ τὰ σπίτια καὶ τὰ καταστήματα τοῦ Πειραιῶς γιὰ τοὺς στρατιῶτες μας καὶ γιὰ τίς οἰκογενεῖς τους, μπήκε καὶ στὸ γραφεῖο κάποιου βιομηχάνου. Ἦταν ἓνας προχωρημένης ἡλικίας κύριος, ποὺ εἶχε περάσει τὴ ζωὴ του ἀνάμεσα στὰ μηχανήματα τοῦ ἐργοστασίου του καὶ στοὺς ἐμπορικοὺς λογαριασμοὺς του.

Μόλις εἶδε τὰ παιδιά τῆς Νεολαίας, τὰ δέχτηκε με ζωηρὴ χαρὰ, τοὺς ἔδωσε με προθυμίαν τὴ συνδρομὴ του καὶ στὸ τέλος τοὺς ἔκαμε καὶ μίαν ἐκμυστήρευσιν:

—Ξέρετε παιδιά, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὀλκή, προσπαθῶ νὰ δώσω καὶ τὴν ἠθικὴ συνδρομὴ μου. Τὸ κατὰ δύναμιν βέβαια. Δὲν εἶμαι ποιητής, δὲν εἶχα γράψῃ ποτὲ μου ποιήματα. Τώρα ὅμως ἔγραψα μερικά. Τὰ τυπῶν λοιπὸν σὲ φέϊ-βόλαν καὶ τὰ χαρίζω στὸ λαὸ καὶ στὸ στρατό. Θέλετε νὰ τὰ δῆτε; Πάρτε καὶ σεις μερικά.

Ὁ ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ομάδος Φαλαγγίτης ἔρριξε μίαν ματιά στὰ ποιήματα καὶ συνεχάρη τὸν ἐνθουσιῶδη βιομηχανο. Κί ἐκεῖνος, γεμάτος ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια, ἐξανάσκησε στὸ συρτάρι του, ἔφαξε λιγάκι κί ἔβγαλε ἓνα γράμμα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΝ

Β'

Μετά την ένδοξον (!) μάχην της Ψίνθου, περί της οποίας ανεφύετο εἰς προηγουμένον σημείωμα, ὁ Ἰταλὸς στρατηγὸς Ἀμέλιο ἐθεώρησε πάλιν καλὸν νὰ ἀποκομίσῃ τοὺς Ἑλληνας τῆς Ρόδου διὰ ψευδῶν υποσχέσεων καὶ δολίων διαβεβαιώσεων, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐπανήρχοντο πλέον οἱ Τούρκοι εἰς τὴν Ρόδον καὶ τὴν Δωδεκανήσον καὶ ὅτι ὅταν θὰ ἐφύετο οἱ Ἰταλοί, ἢ θὰ ἐδίδοντο τὰ νησιά εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ ἐὰν ἐνεκα ἀντιδράσεως τῶν ἄλλων Μ. Δυνάμεων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ αἰεὶς ἡ ὑπὸ τῆς Ἰταλίας ἐπιδιωκόμενη ἐνωσις τῶν νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος, θὰ ἐδίδετο εὐρυτάτη αὐτονομία εἰς τὰς νήσους, ὡς ἡ αὐτονομία τῆς Σαμῆς.

Παρ' ὅλας ὅμως τὰς διαβεβαιώσεις ταύτας οἱ Δωδεκανήσιοι ἔχοντες ὑπὸ ψῆιν ὅτι ἐπρεπε καὶ οὕτοι κατόπιν τῶν καὶ τότε ὑποσχέσεων περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν νήσων κινήσιν ὑπὲρ ταύτης καὶ νὰ ἐνεργήσωσιν ὅπως πραγματοποιηθῇ τὸ ταχύτερον αὐτῶν, ἀπεφάσισαν νὰ συγκροτήσωσιν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου, εὐρισκόμενη ὡς γνωστὸν εἰς τὴν νῆσον Πάτμον τῆς Δωδεκανήσου, Συνέδριον, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὡς ἄνω δηλώσεων καὶ υποσχέσεων ζητήσωσι καὶ οὕτοι ἐπισημῶς, τόσῳ παρὰ τῆς φαινομένης μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὡς προστάτης αὐτῶν Ἰταλίας, ὅσο καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν Μ. Δυνάμεων τὴν ἐνωσὶν τῶν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἢ, ἐὰν τοῦτο αἰεὶς δὲν θὰ ἦτο δυνατόν, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ αὐτοδιοικήσεως αὐτῶν, δι' αὐτονομίας, χαρακτηριζομένης ὡς μεταβατικῆς πολιτείας μέχρι τῆς πλήρους ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν. Καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἤρχισαν αἱ προεργασίαι τοῦ Πανδωδεκανησιακοῦ Συνεδρίου καὶ αἱ προσηνυνοήσεις τῶν νησιωτῶν ἀπὸ τὰ τέλη Μαΐου 1912 κατὰ τρόπον μυστικόν, διὰ λόγους σκοπιμότητος.

Παρ' ὅλην ὅμως τὴν τηρηθεῖσαν μυσ-

τικότητα κατὰ τὰς προσηνυνοήσεις τῶν νησιωτῶν καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ὁ Ἰταλὸς στρατηγὸς Ἀμέλιο ἀπὸ τὰ διάφορα ὄργανά του ἐπληροφορήθη σχετικῶς τινὰ περὶ τῶν σκέψεων καὶ ἐνεργειῶν τῶν νησιωτῶν ἔστω καὶ ἀορίστως. Αἱ δὲ πληροφορίες αὗται ἔστω καὶ ἀσάφεις κατετάραξαν τὸν νικητὴν τῆς Ψίνθου, ὁ ὁποῖος θέλων νὰ προλάβῃ διάθεμα κυρίως πρὸς τὰς ἄλλας Δυνάμεις, ἐκάλεσεν αἰεὶς παρ' ἐαυτοῦ μερικοὺς ἐκ τῶν προκρίτων καὶ δημογεροντῶν τῆς Ρόδου, πρὸς οὓς μετ' ἀρκετῆς ὑπουλότητος καὶ δολιότητος καὶ ἐν πολλοῖς ἀντιθέτως πρὸς τὰς υποσχέσεις του εἶπε τὰ ἐξῆς ἐν περιλήψει: «Ἐγὼ νὰ σὰς ἀνακοινώσω σπουδαῖόν τι. Ἡ Ἑλλάς ἔχει πολλοὺς ἐχθροὺς καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ εἶναι ἀδύνατος ἀκόμη ἐπὶ τοῦ παρόντος, διὰ τοῦτο δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ προστατεύσῃ μόνη τὰς νήσους ἐὰν δοθῶσιν εἰς αὐτὴν, διότι ἡ Τουρκία οὕσα ἰσχυροτέρα δύναται νὰ τὴν νικήσῃ. Ἡμεῖς ἤλθομεν νὰ σὰς ἐλευθερώσωμεν ἀπὸ τοῦ Τούρκου, ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἄλλαι Δυνάμεις ἐξ ἀντιζηλῶν παρεμβάλλουσι δυσκολίας εἰς τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐλευθερίας τῶν ὁποίων ἐδώσαμεν εἰς τοὺς Νησιώτας, διὰ τοῦτο οἱ Νησιῶται δὲν πρέπει νὰ θέλωσι νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὰς ἄλλας Δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἀσφαλῶς θὰ ἀντιδράσωσιν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν.

» Ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν μετὰ τὸν ἐπισημότερον τρόπον ὅτι ὅταν ἐγκαταλείψωμεν τὰς νήσους δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν ποτὲ τὴν ἐπάνοδον εἰς αὐτὰς τῶν Τούρκων. Ἡμεῖς οἱ ὁποῖοι ἀνελάβουμεν τὸ ἔργον τῆς ἐλευθερώσεως, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν ἀποτελειώσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Νησιωτῶν κλπ.»

Παρ' ὅλα ταῦτα ὅμως οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν νήσων συνεκentrώθησαν κρυφίως καὶ ὑπὸ διαφόρους προφάσεις εἰς Πάτμον ἐπισπεύσαντες τὴν σύγκλησιν τοῦ Συνεδρίου, διότι αἱ δηλώσεις τοῦ στρατηγοῦ Ἀμέλιο ἐγέννησαν ὑ-

πονοίας, πολλὰς ἀμφιβολίας καὶ φόβους ἐν σχέσει πρὸς τὰς δοθείσας υποσχέσεις, καὶ τὴν 3ην Ἰουνίου 1912 ἡμέραν Κυριακὴν οὗτοι ἀφοῦ παρέστησαν προηγουμένως εἰς παράκλησιν καὶ ἀγασμὸν τελεσθέντα ἐν τῇ Μονῇ ἤρξαντο τῶν ἐργασιῶν τοῦ Πανδωδεκανησιακοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον μετὰ διήμερον ἐτεράτισε τὰς ἐργασίας του διὰ ψηφίσματος πρὸς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὰς ἄλλας Δυνάμεις, δι' οὗ ἐξεφράζετο ὁ προαιώνιος πόθος δλων τῶν Δωδεκανησίων περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν μετὰ τῆς Μητροῦς τῶν Ἑλλάδος καὶ ἀπεκρηύσσετο βάσει τῶν δηλώσεων καὶ υποσχέσεων τῶν Ἰταλῶν στρατηγῶν καὶ ναυάρχων αὐτόνομος καὶ ἀνεξάρτητος ἡ Δωδεκανήσος μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἐνώσεως, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Πολιτεία Αἰγαίου», ἥτις θὰ εἶχεν ἰδιαιτέραν σημαίαν κυανὴν μετὰ λευκοῦ σταυροῦ καὶ θὰ ἐφήρμοζε τοὺς νόμους τῶν Ἑλευθέρων Ἑλλήνων.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἐνῶ οἱ ἀντιπρόσωποι μετέβησαν εἰς τὸν Νάον, ὅπου ἐψάλη δοξολογία καὶ καθυγιασθῇ ἡ σημαία τῆς Ἀνεξαρτήτου Πολιτείας Αἰγαίου, ἡ ὁποία ἐν μέσῳ ἀκρατήτου ἐνθουσιασμοῦ ἀνυψώθη ἐπὶ τοῦ ἰσοῦ τῆς ἐκκλησίας, ὁ στρατηγὸς Ἀμέλιο πληροφορηθεὶς τὰ τοῦ Συνεδρίου ἐξωργίζετο σφόδρα καὶ μὴ συγκρατῶν τὴν λύσσαν του, ἀπέστειλεν εἰς Πάτμον ἀντιτορπιλικὸν πρὸς διώλυσιν τοῦ Συνεδρίου καὶ πρὸς σύλληψιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν νήσων καὶ μεταφορὰν αὐτῶν εἰς Ρόδον διὰ τιμωρίαν αὐτῶν.

Οὕτω δὲ τὸ Ἐθνικὸν Συνέδριον τῶν Δωδεκανησίων ἐν Πάτμῳ σὺν τοῖς ἄλλοις κατέρριψε τὸ προσωπεῖόν τῶν Ἰταλῶν ψευδοελευθερωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς πλέον ταύτης καὶ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Συνεδρίου ἤρχισαν τὰ ἀτελεύτητα μαρτύρια καὶ τὰς φοβερὰς πιέσεις μετὰ ρυθμὸν ἐντεινόμενον καθ' ἑκάστην κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς Δωδεκανήσου, περὶ ὧν θὰ ἀναφέρωμεν εἰς τὸ προσεχὲς σημείωμα.

Γ. Θ. Γεωργιάδης

ΑΙ ΑΛΚΥΟΝΙΔΕΣ ΗΜΕΡΑΙ

Κατὰ κανόνα ὁ Ἰανουάριος εἶναι ψυχρότερος τοῦ Δεκεμβρίου, διότι ἡ μέση θερμοκρασία του κατέρχεται εἰς τοὺς ἰδικούς μας τόπους κατὰ δύο ὁλοκλήρους βαθμούς. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἐπικρατοῦν συνήθως βόρειοι ἀνεμοὶ καὶ δι' αὐτὸ τὸ ψυχρὸς εἶναι δριμύ καὶ πολὺ διαπεραστικόν. Ἐπίσης τὸν Ἰανουάριον παρατηροῦνται θύελλαι καὶ κυρίως νότιοι θύελλαι αἱ ὁποῖαι εἶναι συχνότεραι ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

Ἐνῶ ὅμως εὐρισκόμεθα εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χειμῶνος, ἔξασφα ὁ καιρὸς μεταβάλλεται. Ἡ δριμύτης τῶν χειμερινῶν ἡμερῶν τοῦ Ἰανουαρίου διακόπτεται ἀπὸ μίαν σειρὰν λαμπρῶν καὶ θελκτικῶν ἡμερῶν, ποὺ ομοιάζουν μετὰ τὰς θερινὰς ἡμέρας τῆς ἀνοιξῆς. Νομίζει ὁ καθένας ὅτι ὁ χειμῶνας ἐτέλειωσεν καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀνοιξίαν. Καὶ ὅμως εὐρισκόμεθα εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος. Αἱ ἡμέραι αὗται τοῦ Ἰανουαρίου (ἢ καὶ κάποτε τοῦ Φεβρουαρίου, ὅταν δὲν πα-

ρουσιασθῶν τὸν Ἰανουάριον), εἶναι γνωσταὶ μετὰ τὸ ὄνομα Ἀλκυονίδες ἡμέραι.

Αἱ ἡμέραι αὗται εἶναι ἡλιόλουστοι καὶ ἐπικρατεῖ πλήρης νηνεμία. Ἡ θάλασσα εἶναι τελείως ἡρεμὸς καὶ οἱ ναυτικοὶ τὴν διασχίζουν μετὰ κάθε ἀσφάλειαν. Οἱ γεωργοὶ εἰς τὴν περίοδον αὐτὴν κάμνουν πλείους γεωργικὰς ἐργασίας αἱ ὁποῖαι καθυστεροῦσαν ἀπὸ τὸν χειμῶνα καὶ ὁ ζωογόνος ἥλιος ἐπιδρᾷ πολὺ εὐεργετικῶς εἰς ὅλοκλήρον τὸν φυτικὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος μετ' ὀλίγον θ' ἀρχίσῃ νὰ ζωογονήται. Ἡ περίοδος αὕτη ἦτο γνωστὴ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ὅπως λέγει κάποιος ὁ Αἰλιανός, κατὰ τὰς ἡλιολούτους αὐτὰς ἡμέρας «ἵσταται τὰ πελάγη, εἰρήνην δὲ καὶ φιλιαν ἀγούσιν οἱ ἀνεμοὶ» καὶ τοῦ-

το γίνεται χάριν τῆς Ἀλκυόνος ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐλαβάν καὶ τὸ ὄνομα.

Ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ σοφὸς αὐτὸς πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὰς βαρυσμάντους τοῦ ὁμιλίας εἰς τὴν Ἐξήμερον ἀναφέρει καὶ τὸ περιστατικὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον περιγράφει κατὰ πολὺ παραστατικὸν τρόπον: «Ἡ Ἀλκυὼν, λέγει, εἶναι πτηνὸν ποῦ ζῇ εἰς τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ τῶν λιμνῶν. Αὕτη συνιθίζει νὰ κλωσᾷ κοντὰ εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς, ἀποθέτουσα τὰ αὐγὰ τῆς ἐπάνω εἰς τὴν ἄμυν. Κλωσᾷ περὶ τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος, ὅποτε ἡ θάλασσα εἶναι ἀγριεμένη καὶ οἱ δυνατοὶ ἀνεμοὶ κτυποῦν μετὰ μεγάλην ὀρμὴν εἰς τὴν θηράν. Ἀλλ' ὅμως κατὰ τὰς ἐπτά ἡμέρας ποῦ κλωσᾷ ἡ Ἀλκυὼν, κοιμούνται

ὅλοι οἱ ἀνεμοὶ καὶ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης ἡσυχάζει τελείως. Διότι εἰς τὰς ἡμέρας βγάζει τὰ πουλάκια τῆς. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὰ ἔχουν ἀνάγκην καὶ τροφῆς, ὁ μεγαλόδωρος Θεὸς ἐχάριεν εἰς τὸ μικρότατον ζῶον ἄλλας ἐπτά ἡμέρας γαλήνης καὶ ἡρεμίας διὰ τὴν αὔξησιν τῶν νεοσσῶν. Ὡστε καὶ οἱ ναυτικοὶ ὅλοι γνωρίζουν τὸ γεγονός αὐτό καὶ ὀνομάζουν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἀλκυονίδας».

Ἡ Ἀλκυὼν εἶναι γνωστὴ συνήθως μετὰ τὸ ὄνομα φαρμαγός ἢ βασιλοπούλι καὶ γεννᾷ πράγματι τὴν περίοδον αὐτὴν τῶν 10—15 καλοκαιρινῶν ἡμερῶν ποῦ παρουσιάζονται εἰς τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος. Ὑπάρχουν καὶ μερικά χρόνια κατὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐμφανίζονται. Ἡ παρεμβολὴ αὐτῆς τῶν θερμῶν καὶ ἡλιοφάντων ἡμερῶν κατὰ τὰ τέλη Ἰανουαρίου, ἐκτός τῶν ἄλλων ὠφελειῶν ποῦ ἔχει, ὀφειθεῖ πολὺ εἰς τὴν ἀνθρῶπιν τῶν φωτῶν, ὅπως π. χ. τῆς ἀμυγδαλῆς.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ ΣΥΜΒΟΛΟΝ

Είς την Ιστορίαν τῶν λαῶν ὑπάρχουν στιγμαί, κατὰ τὰς ὁποίας ἕνας λαός, ἕνα ἔθνος ὁλόκληρον, συγκεντρώνεται γύρω ἀπὸ ἕνα τέκνον του ἐκλεκτόν. Τὸ τέκνον του ἐκείνο τὸ ἐκλεκτόν τότε παίρνει μέσα του ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ λαοῦ, γίνεται ἡ συνισταμένη τῆς ἐθνικῆς δυνάμεως, συσσωρευτὴς τῆς ἐθνικοῦ δυναμισμού, γίνεται τὸ Πᾶν τοῦ λαοῦ τοῦ, ἡ ἐνωτικὴ τῆς Πατρίδος.

Ὁ μεταγενέστερος ἱστορικὸς ἐρευνητής, ἀλλὰ καὶ ὁ σύγχρονος παρατηρητής, δὲν μποροῦν πλέον νὰ ξεχωρίσουν τὸν ἐκλεκτόν ἀπὸ τὴν ὁλότητα οὔτε τὴν ὁλότητα ἀπὸ τὸν ἐκλεκτόν. Ὁ ἐκλεκτός καὶ ἡ ὁλότης ἔχουν τὸσον πολὺ συνδεθῇ, εἶναι τόσο ἀναπόσπαστα τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὥστε ἔχουν γίνεαι ἕνα σῶμα, μία μορφή, μία ἐκδήλωσις.

Διὰ νὰ ἐξηγηθῇ καλλίτερα, ἂς ἐπιτραπῇ νὰ ἀναφέρω μερικά παραδείγματα:

Ὅταν ὁμιλοῦμεν διὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῶν Ἀθηνῶν, βλέπομεν μπροστά μας τὸν Περικλῆ. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁμιλοῦμεν διὰ τὸν Περικλῆ, ὁραματιζόμεθα συγχρόνως τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς αἰωνίας πόλεως.

Ὅταν σκεπτόμεθα τὴν Μακεδονικὴν ἐκστρατείαν, ἡ μορφή τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου συνοδεύει τὴν σκέψιν μας διαρκῶς, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀναλογιζόμεθα τὸν Μ. Ἀλέξανδρον, παρακολουθοῦμεν ταυτοχρόνως τὰς μακεδονικὰς φάλαγγας του νὰ εἰσχωροῦν βαθέως ἐντὸς τῆς Ἀσίας καὶ νὰ μεταλαμπαδεύουν ἐκεῖ τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μετὰ τὴν ἄλυσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Παλαιολόγος καὶ Ἀλῶσις εἶναι ἔννοια ἀχώριστοι εἰς τὴν σκέψιν μας.

Ὅταν σκεπτόμεθα τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἡ μορφή τοῦ Μ. Ναπολέοντος ἀναπηδᾷ εἰς πᾶσαν στιγμὴν καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σκεφθῶμεν τὸν Ναπολέοντα ἢ καὶ νὰ προφέρωμεν τὸ ὄνομά του χωρὶς νὰ σκεφθῶμεν τὰς ναπολεοντεῖους ἐκστρατείας καὶ τὴν γαλλικὴν δόξαν.

Ὅταν τέλος ἀναπολήσωμεν τοὺς βαλκανικοὺς ἀγῶνας, ἡ ἱερὰ Μορφή τοῦ Μεγάλου Βασιλέως μας προβάλλει ζωντανεύουσα καὶ πλαισιούσα αὐτοὺς μετὰ ἀνέσπερον φῶς, διαχυνόμενον καὶ ὠραῖον ἐλευθερωτὰς καὶ ἐλευθερομένους. Ἀλλὰ καὶ ὅταν μετὰ συγκινήσεως ἐνθυμούμεθα τὸν Κωνσταντῖνόν μας, τὸν βλέπομεν πάντοτε ἐποχούμενον θριαμβευτὴν ἐπὶ τοῦ ἄρ-

ματος τῆς Δόξης τῶν πολέμων ἐκείνων.

Αἱ ἀνθρώπιναι αὐταὶ μορφαὶ χαράσσονται εἰς τὸν ὄγκον τῆς ἐποχῆς τῶν διὰ χρωμάτων, τὰ ὁποῖα εἰσχωροῦν βαθέως καὶ ἀπλοῦνται πρὸς ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ὄγκου· καὶ τὰ χρώματα δὲν σταματοῦν εἰς τὸν χρωματισμόν· ἀλλ' ὥσπερ προικισμένα καὶ μετὰ μηχανικὰς ἰδιότητας, διαμορφώνουν καὶ τὸ σχῆμα τοῦ ὄγκου καὶ τοῦ δίδουν ὡς μορφήν: μορφήν ἀνθρωπίνην, τὴν Μορφήν τοῦ Δημιουργοῦ τῆς Ἐποχῆς. Ὁ ἄμορφος οὕτω ὄγκος μιᾶς ἐποχῆς παύει νὰ εἶναι ὄγκος χρόνου μόνον, καθοριζόμενος ὡς αἱ ἄλλαι ἐποχαὶ ἀπὸ τὴν Χρονολογίαν καὶ γίνεται ὄγκος προσωπικῆς μορφῆς, καθοριζόμενος ἀπὸ τὸ ὄνομα Ἐκείνου, ποῦ τοῦ ἔδωσε τὴν μορφήν. Δι' ὃ καὶ λέγομεν: «τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος...», «τὴν ἐποχὴν τοῦ Περικλέους...», «τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου...» καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Καὶ ἔτσι τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου τέκνου ἑνὸς λαοῦ γίνεται σύμβολον πλεόν. Σύμβολον ποῦ δὲν συμβολίζει μονολεκτικῶς μόνον μιᾶν ἐποχὴν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα. Ὅπως τὸ ὄνομα τοῦ Λεωνίδα καθὼς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Παλαιολόγου, τὰ ὁποῖα δὲν συμβολίζουν χρονολογικῶς μόνον τὴν ἐποχὴν τῶν, ἀλλὰ συμβολίζουν ταυτοχρόνως τὴν αὐταπάρανσιν, τὴν φιλοπατρίαν, τὸν ἀφθαστον ἡρωισμόν, τὴν προτίμησιν τοῦ βεβαίου ἀλλ' ἡρωικοῦ θανάτου ἀπὸ τὴν ἐπονεϊδίαν φυγὴν.

... ..

Εἰς μίαν παρομοίαν περίπτωσιν καθορισμοῦ ἐποχῆς ὑπὸ ἀνθρωπίνης μορφῆς ζῶμεν καὶ ἡμεῖς σήμερον. Ἡμεῖς οἱ ἔχοντες δύο εὐτυχίας καὶ δύο τιμὰς. Ἡ πρώτη εὐτυχία καὶ τιμὴ διότι ἐγεννήθημεν Ἕλληνες, ἡ δευτέρα εὐτυχία καὶ τιμὴ διότι ζῶμεν τὴν Ἐποχὴν τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἐτσι θὰ ὀνομάζεται πλέον ἀπὸ τὸν ἱστορικὸν ἐρευνητὴν τοῦ μέλλοντος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν σύγχρονον παρατηρητὴν, ἡ ἐποχὴ μας: «Ἐποχὴ Ἰωάννου Μεταξᾶ». Διότι ἡ ἐποχὴ μας εἶναι Ἰδική Του. Αὐτὸς τὴν ἐδημιούργησεν. Ἡμεῖς τὴν ζῶμεν μόνον. Αὐτὸς εἶναι ὁ Πλάστης· ἡμεῖς εἰμεθα τὸ ὕλικόν, ἀλλὰ ὕλικόν, τὸ ὁποῖον πάλιν Ἐκεῖνος διέπλασεν, ἐργαζόμενος ἀόκνως καὶ καρτερικῶς καὶ ἐπιμόνως ἀπὸ τὸν Αὐγούστον τοῦ 1936 μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου τοῦ 1940. Ἐνθυμεῖσθε, κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς Αὐγουστιανῆς Μεταβολῆς, τὰς δυσχερεῖας τῶν μὲν, τὰς παράπονα τῶν δέ, τὰς ἀμφιβο-

λίας τῶν πολλῶν; Ἐκεῖνος ὁμῶς δὲν ἔλαβε ποτὲ ὑπ' ὄψιν τοῦ τῶν σκεπτικιστῶν τὰς ἀμφιβολίας. Τὰς δὲ μικροαντιδράσεις ἐπάταξε μετὰ πατρικὴν μικροαυστηρότητα. Καὶ ἐπροχώρησε. Καὶ ἔφθασε. Καὶ μαζί Του, διότι ἦτο ἡ συνισταμένη μας, διότι ἦτο ὁ ἐκλεκτός μας, διότι ἦτο ὁ συσσωρευτὴς τοῦ δυναμισμού μας, ἐφθάσαμεν καὶ ἡμεῖς.

Ἀνεγνώσατε τὰς τελευταίας δηλώσεις του; «Ὁ στρατός μας, εἶπεν, αἰσθάνεται ὀπισθὲν τοῦ τῶ ἔθνους ὁλόκληρον, συμπαγές, ἡνωμένον καὶ ἀφωσιωμένον. Πελορίαν δηλ. δύναμιν, ἐτοίμην διὰ τὰ πάντα, διὰ πᾶσαν θυσίαν». Ἀλλὰ ποῖος εἰργάσθη ὥστε ὁ στρατός μας νὰ πολεμᾷ ὅπως πολεμᾷ σήμερον, αἰσθανόμενος ὀπισθὲν τοῦ τῶ «πελορίαν αὐτὴν δύναμιν, ἐτοίμην διὰ τὰ πάντα;» Ποῖος εἰργάσθη ὥστε ὁσος ὁ Ἕλληνας νὰ συμπολεμᾷ σήμερον, δίδοντας χρήματα καὶ πλέκοντας κάλτσες καὶ συμμεριζόμενος μετὰ καθὲν τρόπον τοὺς κόπους τῶν παλληκαριῶν μας, ποῦ μάχονται σάν λιοντάρια ἐκεῖ πανοῦ; Ποῖος μᾶς ξαναθύμισε τὴν καταγωγὴν μας; Ποῖος μᾶς ἠλέκτρισε, μᾶς ἐγαλθάνισε καὶ μᾶς ἐχαλύβδωσε μετὰ τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα; Ποῖος μᾶς ξαναέκαμε Ἕλληνας; Ἕλληνας ποῦ ξεπεράσαμε καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς προγόνους μας, ὅπως τὸ εἶπεν εἰς ἄλλας δηλώσεις του, ὁμιλῶν τὸν Δεκέμβριον πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἀγροτῶν; Ποῖος ἄλλος ἀπὸ τὸν Δημιουργὸν τῆς 4ης Αὐγουστοῦ, τὸν Ὅποιον ἡ Θεία Πρόνοια ἐξέλεξε Ὀδηγητὴν μας, διὰ νὰ σώσῃ καὶ νὰ δοξάσῃ ἀκόμη μίαν φοράν τῶν Ἑλλήνων τὸ Γένος;

Ποῖος ἄλλος ἀπὸ Ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἔγινε σύμβολον μόνον Ἐποχῆς, ἀλλὰ σύμβολον μιᾶς νέας ἑλληνικῆς ἐξορμήσεως, μιᾶς ἑλληνικῆς ἐξορμήσεως ἀνευ προηγουμένου;

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ἐκτὸς ἀπὸ ἐποχὴν Του, συμβολίζει τὸ Νέον Ἑλληνικὸν Πνεῦμα, τὸ ἐκπορευόμενον ἀπὸ τὰς ὑποθήκας τῶν προγόνων μας, ἀλλ' αὐτοτελὲς ἐκδηλούμενον καὶ ὑπερβάλλον τὸ προγονικὸν εἰς ἡρωισμόν, εἰς ὁρμήν, εἰς ἐπιθυμίαν ἐλευθερίας, εἰς θέλησιν ἐθνικῆς ζωῆς, εἰς ἐθνικὸν ὄχι πλέον ὀνειροπόλημα, ἀλλ' εἰς ἐθνικὸν πραγματισμόν καὶ εἰς ἐθνικὴν τελεσιουργίαν.

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶναι τὸ σύμβολον οὐ μόνον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναγεννήσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλκή.

Θ. Γ. Παπαμανώλης

ΤΑ ΦΑΝΤΑΡΑΚΙΑ

“Όταν τὸ δῆς μπροστά σου ἀδύνατο, ζαρωμένο, ἀξύριστο, συφοριασμένο, ζαλωμένο τὸ σάκκο, νὰ πηγαίνη μονόπαντα καὶ κουτσάινοντας, δὲν δίνεις οὔτε μιὰ δεκάρα:

— Αὐτὸς εἶναι ὁ ἥρωας;

“Ε, λοιπόν, ναι... αὐτὸς εἶναι!...

“Όλοι οἱ ξένοι ἔχουν αὐτὴ τὴν ἐκπληξιὴ στὴν πρώτη ἐπαφή: «Εμένα, κύρ-Φράγκο—σάν νὰ τοὺς λὲς, ἄφωνα, τὸ στρατιωτάκι—δὲν μπορεῖς νὰ μ' ἐξηγήσης εὐκολά... Εἶμαι μεγάλο θέμα μελέτης». Εἶν' ἓνας ἥρωας, πού δὲν ξέρεي τίποτε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του· πού δὲν νοιώθει τὸν ἡρωισμό του· πού κινεῖται στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποποιίας, σάν νὰ ἦταν ἡ πιὸ καθημερινή του πραγματικότης. Περπάτησα πλάι του ὥρες, μὲ τὴν αἰώνια ἀγωνία. Ποῦ βρίσκεται τὸ μυστικὸ τοῦ μεγαλείου του;... “Ερχονται στιγμές, πού στὰ μάτια του καίει καὶ φέγγουν ὅλοι οἱ ἥλιοι τῆς Μεσογείου. Βλέπω καθαρά τότε κάτι: “Ότι τὸ φῶς αὐτὸ κυριαρχεῖ πάνω στὴ φλόγα· ἡ ἐξυπνάδα ἐξουσιάζει τὴ ζέση τοῦ αἰσθήματος. Αὐτὸ τὸ στοιχείο τῆς εὐφυΐας νομίζω πὼς πρέπει νὰ τὸ ἀπομακρύνω ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπόπειρα ψυχολογίας. “Η ἐξυπνάδα, στὸν πόλεμο, δὲν χρειάζεται, παρά γιὰ τὸ τεχνικὸ μέρος. “Αλλά δὲν ἀποτελεῖ ποτὲ τὸν ἥρωα. “Ο “Ελληνα μάχεται πολὺ ἐπιδέξια—ἴσως πιὸ ἐπιδέξια ἀπ' ὅποιονδήποτε ἄλλον στρατιώτη τοῦ κόσμου. “Ερχονται ὥρες πού καὶ τὸ τελευταῖο φανταράκι γίνεται στρατηγός:

—“Εδῶ σ' αὐτὴ τὴ γράνα νὰ πέσουμε, συνάδελφε—ἀκουσα στρατιωτάκι νὰ λὲς, στὴ μάχη, στὸν σύντροφό του—νὰ τοὺς βγοῦμε στὸ πλευρό!

—“Ο λοχαγὸς τραβάει ἀπὸ κεῖ!

—Μωρὲ ἄσ' τὸ λοχαγὸ τώρα, θὰ τὸν ἀπαντήσουμε ψηλότερα!

“Αλλά μὲ τὴν ἐξυπνάδα δὲν πάει κανεὶς στὴ θυσία. Καὶ τὸ φανταράκι ἀξίζει, ὅταν βάζη τὸν ἑαυτὸ του κάτω· ὅταν ἐρχεται ἡ θεία στιγμή, πού σπάζει ὅλες τὶς χορδὲς τῆς ζωῆς: “Εδῶ, Βαγγέλη, σώθηκαν τὰ ψέματά· ἐδῶ θὰ πεθάνης! “Αλλά καὶ πρὶν ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή. “Όταν δίνει τὸν ἑαυτὸ του σ' ὅλες τὶς δεινοπάθειες κι' ὅλες τὶς στερήσεις, σ' ὅλους τοὺς ἀφάνταστους μόχθους καὶ τὶς τεράστιες δυσκολίες, μὲ μιὰ φοβερὴ γαλήνη, μιὰ ἀπλότητα καταπληκτικὴ. Γι' αὐτὸ τὸ περιεργὸ πλάσμα, πού θὰ κάμῃ τὴ σκούφια πολλῶν ἱστορικῶν νὰ γυρίσῃ ἀνάποδα, τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατο. “Αντιμετωπίζει τὰ πιὸ τεράστια προβλήματα σάν νὰ τὰ ἤξερε, νὰ τὰ εἶχε ὅπ' ὅμιν του ἀπὸ πρὶν. “Αναπτύσσει ἀμέσως ἀπόλυτη οἰκειότη-

τά μὲ τὶς μεγαλειότερες δυσκολίες. Ποῦ κρύβουν τ' ἀνεξάντλητα ἀποθέματα δυνάμεως ἡ ἀσκητικὲς αὐτὲς ὑπάρξεις, πού νομίζετε ὅτι κατέθεσαν ἤδη ὅτι κι' ἂν εἶχαν; Θέλησι—μιὰ θέλησι χωρὶς στόμφο, χωρὶς ρητορι-

ΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Π.Υ.Α.Μ.

Τὸ τμήμα ἐπικοινωνίας τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) ἐκάστην Τρίτην καὶ Παρασκευὴν ὥρα 17, 50' θὰ ἀνακοινῶν διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν:

α) πληροφορίας παρὰ τῶν Διοικητῶν Μονάδων ἐκ τοῦ Μετώπου διὰ στρατιώτας περὶ τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι ἐστεροῦντο εἰδήσεων καὶ κατέφυγον εἰς τὸ τμήμα ἐπικοινωνίας. β) πληροφορίας τῶν στρατευθέντων συναγωνιστῶν τῆς Ε.Ο.Ν. περὶ συμπολεμιστῶν τῶν καὶ γ) ἀνακοινώσεις τῶν νοσηλευμένων τραυματιῶν μας πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ οἰκογενείας τῶν.

κή, χωρὶς θορυβώδεις χειρονομίες. Γιὰ νὰ νοιώσουμε τὸ φανταράκι πρέπει νὰ βγάλουμε ἀπὸ τὴ μέση κάθε τύπο ἐξωτερικό: Πρέπει νὰ σήσουμε καὶ διατάγματα ἐπιστρατεύσεως καὶ προσκλήσεις ἡλικιῶν καὶ κάθε ἰδέα ἐξωτερικῆς ἀνάγκης. Μπορεῖ νὰ τοὺς ἀπολύσετε, ἂν θέλετε. Δὲν θὰ φύγῃ κανεὶς! Θὰ μείνουν ὅλοι στὰ βουνὰ τῆς Ἀλβανίας ἐθελονταί, ὡς πού νὰ ρίξουν τοὺς Ἰταλοὺς στὴ θάλασσα. Αὐτὸ τὸ φανταράκι, πού δὲν δίνετε μιὰ δεκάρα ὅταν τὸ πρωταντικρῶζε, ἔχει τὸ ἐνστικτὸ τῆς ἱστορίας. Δὲν ξέρει παρὰ ἄκρες—μέσες. “Αλλά τὴν αἰσθάνεται, τὴ νοιώθει. “Εχει βάλει

“Ο “Ελληνα μάχεται πολὺ ἐπιδέξια.

μέσα του, κατάβαθα, ἀκλόνητα, ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμή παίζεται ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐλευθερία τῆς, ἡ τιμὴ τῆς, ἡ ἐθνικὴ τῆς ὑπαρξίς. Αὐτὸ τὸ ξέρει καὶ τὸ πιὸ ἀγράμματο στρατιωτάκι, πού ἰδρώνει νὰ σκαρώσῃ μὲ μαγγούρες τὴν ὑπογραφή του:

Δὲν εἶναι σάν τὶς ἄλλες φορές! θ' ἀκούσατε νὰ σὰς λένε ὅλοι: Αὐτοὶ πάνε νὰ σήσουν τὴν Ἑλλάδα! Μὰ δὲν θὰ τὸ φάνει!...

“Η ἀδάμαστη θέλησις τῆς νίκης, αὐτὴ ἡ ἥσυχη κι' ἀλύγιστη ἀπόφασις νὰ μὴ γυρίσῃ πίσω κανεὶς, ἂν δὲν ρίξουν τὸν ἐχθρὸ στὴ θάλασσα, εἶναι τὸ μυστικὸ τοῦ ἡρωισμοῦ τους, τῆς ἐπιμονῆς, τῆς ἀντοχῆς, τῶν ἀφαντάστων θυσιῶν, πού προσφέρονται μὲ τὴ μεγαλειότητα ἀπόφασι. Τὸ κάθε φανταράκι ἔχει κάμει τὴν ἐθνικὴ ὑπόθεσι προσωπικὸ ζήτημα:

—Μωρὲ, ἀκούς ἐκεῖ νὰ τοὺς περάσῃ ἀπὸ τὸ μυαλὸ νὰ μὰς ὑποδουλώσουν!

Φρενιάζει, θηρίο ἀνήμερο γίνεται καὶ τὸ πιὸ ἥσυχο φανταράκι, ὅταν τοῦ τὸ θυμίσουν. “Εχει πληγωθῇ βαθύτατα τὸ φιλότιμό του. Γιὰ ποιοὺς μὰς περάσανε; Εἴμαστ' Ἕλληνες!... Ξέρεις τί θὰ πῇ “Ελληνες!... “Αν δὲν τὸ ξέρῃς, θὰ σοῦ τὸ μάθω τώρα, στὴ στιγμή! “Ετσι μπαίνει τὸ στρατιωτάκι στὴ μάχη. Νὰ τοὺς δείξῃ ποῖος εἶναι. Αὐτὸς μπορεῖ νὰ συγχύσῃ τὸν Περικλῆ μὲ τὸν Θεμιστοκλῆ· δὲν ἔχει διόλου νὰ κάμῃ. Τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἱστορία τῆς δὲν τὴν ἔχει μέσα του σάν κρύες γνώσεις. Τὴν ἔχει σάν ἐννοια, σάν οὐσία, σάν ζωντανὴ πραγματικότητα. Εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἡ Ἑλλάς αὐτὴ, γεμάτος ἀπὸ τὰ κλέη καὶ τοὺς θρόλους τριῶν χιλιάδων ἐτῶν, ἀπὸ τὸ καθάριο καταστάλαγμα τους, ὑπερήφανος γιὰ τὴν τύχη του, νὰ εἶναι φορεὺς τέτοιας ἀξίας. Κι' ἂς μὴ μπορῇ νὰ μετρήσῃ τὸ θησαυρὸ σ' ὅλη τὴν ἑκτασί του. Μ' ἀνατρίχιασμα κρυφὸ ἀκουσα μιὰ μέρα αὐτὴ τὴν κουθέντα, δυὸ λεπτά πρὶν μῆν' ἔνα τάγμα στὴ μάχη:

—Καὶ γιατί ἄλλο ἤρθαμε, ρὲ συνάδελφε, δῶ πέρα; “Ηρθαμε νὰ νικήσουμε ἢ νὰ πεθάνουμε σάν “Ελληνες!

—Καὶ πὼς πεθαίνουν οἱ “Ελληνες, δὲν μοῦ λές;...

—Οἱ “Ελληνες πεθαίνουν σάν “Ελληνες! Κι' ἂν δὲν τὸ ξέρῃς, νὰ πᾶς νὰ τὸ μάθῃς. Πεθαίνουν παλληκαρίσια... γιὰ τὴν ἰδέαν!...

Πιὸ ξάστερον ὅρισμό τῆς οὐσίας αὐτοῦ τοῦ ἡρωισμοῦ δὲν ἀπάντησα πουθενά. Τὸν ἔδωσε, μονάχο του, τὸ φανταράκι.

Σπύρος Μελάς

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

16^Η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Εὐαγγέλιον (Λουκά ιε' 11-32)

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπος τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διέδωκεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐρίαν αὐτοῦ ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατῶν ὧν ἔσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ταῦτα δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μισοῖσι τοῦ πατρὸς μου περιρριπτοῦμαι ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῶ ἀπολλύμαι. Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· οὐκέτι εἰμὶ ἅγιος κληθῆναι υἱὸς σου· ποιήσων με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀνάστασιν εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγγίσθη, καὶ δρομῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφιλήσεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἅγιος κληθῆναι υἱὸς σου. Εἶπε δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δοῦλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκετε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἐνέγκαντες τὸν μοσχὸν τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρεθῇ. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν, καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μοσχὸν τὸν σιτευτὸν, ὅτι οὐκ αἰνίσαντο αὐτὸν ἀπέλασεν. Ὁρῶντος δὲ καὶ οὐκ ἠθέληεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξεληβὼν παρεκάλεσε αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρὶ· Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἢνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μοσχὸν τὸν σιτευτὸν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, οὐ πάντα μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστὶν εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρεθῇ.

Ἀπόστολος (Β' πρὸς Κορινθίους δ' 6-15)

Ἀδελφοί, Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν δοτακίνοις σκευαῖς, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλείπομενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, πάντοτε τὴν νεκρώσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι φανερωθῇ. Αἶψά γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦ, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ βιτῇ σαρκὶ ἡμῶν. Ὅτε οὖν ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ἡμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διό ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διό καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγχείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγείρει καὶ παραστήσει οὐν ὅν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὁμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ διὰ τῶν πλεόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

ΝΙΚΑΣ ΚΑΤΑ ΒΑΡΒΑΡΩΝ

Ἀσχοληθήκαμε σὲ περασμένῳ μὲ τὴν περίπτωσιν ἐνὸς νέου, ποῦ τὰ τελευταῖα χρόνια εἶχε παρουσηθῇ ἀπὸ ἰδέας καὶ θεωριῶν ἀντεθνικῆς καὶ ἀντιθρησκευτικῆς, καὶ ποῦ ξαναβρῆκε τὸ δρόμο τῆς ἀληθείας ἐκεῖ πάνω στ' ἀλλανικά βουνά, μέσα στὴ μάχη καὶ στοὺς ἐπικινδύνους ἀγῶνες, ὅπου παίρνει μέρος καὶ αὐτὸς μαζί με τ' ἄλλα παιδιά τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ δὲν εἶναι μοναδικὴ αὐτὴ ἡ περίπτωση. Πολλές, πάρα πολλές εἶναι οἱ πληροφορίες γιὰ παρόμοια περιστατικά. Εἶδαμε ἄλλως τε καὶ ἐπιστολὴς ποὺ δημοσιεύθηκαν σὲν καθημερινὸ καὶ περιοδικὸ τύπο, καὶ ποῦ, μαζί με ὅλες τὶς ἄλλες μαρτυρίες, εἶναι καὶ αὐτὴς μιὰ ζωντανὴ φωνὴ ποὺ βεβαιώνει τὴς πληροφορίες. ἐδὲ θέλω νὰ μοῦ στείλῃς τίποτα, γράψε σὲν γυναικὰ τοῦ ἑνὸς πολεμιστῆς μας. Νὰ μοῦ στείλῃς μονάχα μιὰ σημαία. Στὸ κέντρο, μέσα σ' ἓνα χρυσοῦ κύκλο, νὰ βάλῃς τὸ Ντίνο νὰ ζωγραφί-

σῇ τὴν Παναγία τῆς Τήνου. Θέλω νὰ τὴν κάνω δῶρο σὲν λόχο μας. Θὰ παραξενεύεται, γιατί δὲ με ἤξερες γιὰ θρησκ. Ἀλλὰ ἀπὸ ὅσα βλέπουν τὰ μάτια μου, πιστεύω καὶ ἐγὼ ὅτι μιὰ θεϊκὴ δύναμις συντηρεῖ τὸ στρατό μας. Ἄλλως τε, πῶς μπορούσα νὰ μείνω μόνος ἐγὼ ἀσυγκίνητος μέσα σὲν κύμα τῆς πίστεως ποὺ ἔχει ὅλος ὁ στρατός μας πρὸς τὴν Παναγία τῆς Τήνου, τὴν ὁποία πιστεύει προστάτιδά του;

Πρέπει ὁμῶς νὰ σημειώσουμε ξεχωριστὰ, πῶς ἡ ἀλλαγὴ αὐτῆς φρονιμῆς σὲν πολλοὺς στρατιώτες μας, ποῦ ἦσαν ἄλλοτε κάπως ἀδιάφοροι ἀπέναντι σὲν θρησκείᾳ, δὲν εἶναι κατὰ τὴν ἐπιπολέω, ἀλλὰ συνδεῖται ἀπὸ πραγματικὴ ψυχικὴ μεταβολή. Πολλοί, παραβλεπόμενοι χάριν, ποῦ εἶχαν ἄλλοτε τὴν κακὴ συνήθεια νὰ βλαστημᾶν, τώρα ἔχουν πᾶσι πιά, καὶ ἔχουν πάρει ἀπόφασι νὰ μὴ ξαναβάλουν ἀπὸ τὸ στόμα τους τέτοια ἀπρεπὰ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου οἱ κάτοικοι τῆς Κορίνθου τὰ ἔμαθαν ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. Θέλοντας ὁμῶς ὁ μεγαλειότερος τῶν Ἀποστόλων τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ φρονιματῇ τοὺς Κορινθίους καὶ ἔχοντας τὴ συναισθησὶν ὅτι οὐκ ἔμνησεν οἱ Κορινθιοὶ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀπόστολοι ὄφειλαν νὰ φωτισμὸν καὶ τὴν πίστιν τοὺς σὲν Θεῷ, γράφει πρὸς αὐτοὺς ὅτι ὁ Θεός... ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. Προχωρώντας δὲ σὲν ἐπιστολῇ τοῦ ἀποκαλεῖ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους «δοτακίνοις σκευαῖς», δηλαδὴ δίχως τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ δὲν ἦσαν παρὰ ἄνθρωποι ἐξουθενώμενοι καὶ ἀδύνατοι. Ἀδελφὸς ὁ Παῦλος ἀνεγνώριζεν ἀπαλύτως ὅτι καθεὶ τι ποῦ εἶχε κατορθώσει τὸ χροστοῦσε μονάχα σὲν θεῷ χάρι. Καὶ ἐπομένως ὁ Παῦλος μᾶς λέγει ὅτι βλέποντας ἡμεῖς τὸ ἰδικὸ τοῦ παραδείγματος δὲν πρέπει ποτε νὰ νομίζουμε ὅτι καθεὶ τι ποῦ κατορθώσαμε τὸ χροστοῦμε μονάχα σὲν ἑαυτῷ μας. Κάθε κόπος καὶ κάθε προσπάθειά μας θὰ πᾶν χαμένος χωρὶς τὴν θεὰ βοήθειαν. Ἀκόμη καὶ διὰ ἄλλοι μᾶς θαυμάζουν καὶ μᾶς ἐγκωμιάζουν, ἂς μὴ λησμονοῦμε ὅτι ὅλα τὰ ὀφείλουμε σὲν θεῷ δυνάμει. Πρέπει νὰ θεωροῦμε τὸν ἑαυτὸ μας ὅτι ἀπλῶς ἔγινε ὄργανο τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ φανερωθῇ μέσῳ ἡμῶν ἡ παντοδυναμία του.

Πόσο ὁμῶς βλάπτουν τὸν ἑαυτὸ τους ἐκείνοι ποῦ ζοῦν μακριὰ ἀπ' τὸν Χριστό! Ὅταν τὸ χρῆμα καὶ τὰ ἄλλα ὀλικά ἀγαθὰ δὲν μποροῦν νὰ τοὺς βοηθήσουν εἶναι ὀλωδιόλου κατεστραμμένοι. Τὰ βλέπουν ὅλα μαῦρα καὶ πέτρινον σὲν ἀπερίγραπτῃ ἀπέλπισι. Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς παρηγορήσῃ. Γι' αὐτοὺς καὶ τοὺς βλέπουμε νὰ φθάνουν σὲν χειρότερη ἀπόγνωσι καὶ σὲν τέλος ἀπ' τὴν θλίψιν τοὺς νὰ λειώνουν καὶ νὰ καταλήγουν σὲν χειρότερο θάνατο.

Πολλὰς φορὲς καὶ οἱ Ἅγιοι τοῦ Σωτῆρος Ἀπόστολοι ἐδῶθησαν σὲν δύσκολῃ θέσῃ καὶ σ' ἀπορία τί νὰ κάνουν, ἀλλὰ πάντα ἡ θεὰ δύναμις τοὺς ἔβγαζε ἀπὸ αὐτὰς καὶ τοὺς ἐφώτιζε. Γι' αὐτοὺς ὁ Παῦλος λέει: «ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι» ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι. Βέβαια τοὺς παρουσιάζονταν πολλὰς θλίψεις, ἀλλὰ δὲν ἔφθαναν σὲν ἀπογοήτευσιν. Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς καὶ ἡμεῖς, ἂν εἴμεθα πραγματικοὶ χριστιανοί, πρέπει νὰ κάνουμε. Βέβαια κάθε χριστιανὸς σὲν ὀλιγόχρονη ἐπίγεια ζωὴ τοῦ δοκιμάζει πόνους, θλίψεις καὶ διάφορα ἀνυχήματα, ἀλλὰ ποτε δὲν πρέπει νὰ ἀπελπίζεται. Ἦν πίστις πρὸς τὸν Θεὸν πρέπει νὰ τὸν ἐμψυχώνει. Γι' αὐτοὺς ὁ καλὸς χριστιανὸς σὲν δύσκολες στιγμὲς τοῦ ἔρει πῶς νὰ τῆς ἀντικρίσῃ. Ὅταν πρόκειται νὰ κάμωμε τὸ χριστιανικὸν μας καθῆκον δὲν εἶναι καθόλου ἀπίθανον νὰ ὀπισθοχωροῦμε ὀπισώδηποτε θυσία, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μᾶς κάμῃ νὰ λιποψυχώμε. Κάμνοντας καλὸ σὲν κάποιον ἄλλο πρέπει νὰ παρακαλώμε καθεὶ ἐμπόδιο. Οἱ κόποι οἱ σωματικοὶ καὶ αἱ ὀλικά θυσίαι πρέπει νὰ μᾶς χαροποῦν προκειμένου νὰ ὀφελώμε κάποιον συνάνθρωπό μας. Μόνον μ' αὐτὴ τὴ διαγωγή θὰ γίνωμε ἅγιοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς προστάσις τοῦ Θεοῦ.

λόγια. Ἐπίσης ἔχει κάμει ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι σὲν ὅλους ἡ σέμνησις, ἡ ἐγκράτεια, ἡ αὐστηρότητα τῶν ἡθῶν ποῦ δειχνουν ἀξίωμα καὶ καὶ στρατιώτες. Αὐτοὺς τοὺς ἔχουν προσεξῇ ἰδιαίτερως καὶ οἱ πολεμικοὶ ἀνταποκριτὰ τῶν ἐφημερίδων, ποῦ παρακολουθοῦν τὴς ἐπιχειρήσεις, καὶ τὸ νικῶναι συχνά.

Τὴ θρησκευτικότητα τοῦ στρατοῦ μᾶς δειχνεῖ καὶ κάτι ἄλλο. Παρ' ὅλη τὴν καταπόνησι καὶ τὴς ταλαιπωρίας τοῦ πολέμου, κάθε φορὰ ποῦ θὰ εἶναι δυνατό νὰ γίνῃ θεὰ λειτουργία, βλέπετε νὰ τρέχουν ὅλοι με ἐξαιρετικὴ προθυμία. Ἦν λειτουργία ἐκεῖ γίνεται ἡ σὲν κανένα ἐξωκλήσι, ἡ σὲν κάποιο μοναστήρι ποῦ θὰ βρεθῇ κοντά, ἡ καὶ σὲν ὕπαθρο ἀκρόμ. Εἶχα λ. χ. ἓνα γράμμα ἀπὸ φίλο μου ἀξιωματικό, ποῦ μᾶς ἔγραψε πῶς τὴν Πρωτοχρονιά τὴν γιορτάσανε σ' ἓνα χωριουδάκι ποῦ λευτερώθηκε τώρα ἀπ' τοὺς Ἱταλούς, καὶ ἐκεῖ οἱ ἐλευθερωτὰς στρατιώτες μας μαζί με τοὺς ἀξιωματικούς τῶν ἔλαβαν μέρος σὲν θεῷ λατρίᾳ.

Εἶχα ἐπίσης ἓνα δελτάριο ἀπὸ κάποιον ἡρωικὸ φαντάρο μας, ποῦ εἶχε λάβει ὡς τώρα μέρος σὲν σκληρότερες μάχαι καὶ ἐνδοξότερες μάχαι. Καὶ μοῦ γράφει: «Σήμερα, τὴν ἑορτὴ τῶν Θεοφανείων, μᾶς ἔδωκε ὁ Θεὸς τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὸν λατρεύωμε ἐδῶ σὲν ἓνα ἐξωκλήσι. Ἦθελαν νὰ σᾶς εἶχα ἀπὸ ἓνα μέρος νὰ βλέπατε τὴ συγκίνησι ὁλων μας. Ἦτο ἡ πρώτη φορὰ εἰς τὴν ζωὴν μας, ποῦ ἐδῶθημεν κατὰ τὰς μεγάλας αὐτὰς ἡμέρας ὀδοῦ τοιαύτας συνθήκας. Παρηκολούθησαν ὅλοι με ἀληθινὰ θρησκευτικὴν ἐνθουσία τοὺς ἱεροὺς ὁμῶν καὶ ὅλην τὴν ἱερὰν ἀκολουθίαν. Ἐγὼ δὲ ὁ ἀγίασμός καὶ ἐρίστικος τὸν Σταυρὸν εἰς ἓνα ποταμὶ Εἶδα πολλοὺς συνδεδεμένους μὲν καὶ ἀξιωματικούς νὰ δακρύζουν ἀπὸ τὴν συγκίνησιν. Ἦτο πραγματικὸς μυσταγωγία. Αἱ ψυχὰι μᾶς ἐκείνην τὴν ὥραν ἦσαν δοσμέναι εἰς τὸν Θεόν.

Μ' αὐτὴ τὴν εὐσέβεια μάχονταί τ' ἀδελφὰι μᾶς ἐκεῖ σὲν μέτωπο. Γι' αὐτοὺς καὶ νικῶν.

Α. Ι. ΓΚΙΑΛΛΑΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΣΠΙΤΙ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Ο στρατός έδωκε τότε, στα 12-13, νησιόκους και μουσκεμένους προς την Κορυδαύ.

Η επιμελητεία ήταν ή-μέρες μακριά και κατά ου-νέπειαν έντελώς περιττή για τὸ προελαύνον στρά-τευμα και έτσι οί στρατιώ-

Νά τὰ εἶχεν ἡ Στάρα - μπάμπω κρυμμένα στὰ φουστάνια της;

ται έτρωγαν κραμβολάχα-να, καλαμπόκια από τις καλαμποκιές και...έχθρους.

Οί χωρικοί μαντάλωναν τὰ σπίτια τους και δέν μᾶς έδιδαν ούτε ένα κόμπο νερό.

Υπό τὰς ένθουσιώδεις αὐτὰς περιστάσεις, φθάσα-με στο χωριό Τσοπανίστα και εἰς τὸ πὸς κάτω, ἀπ' αὐτό, εύρισκόμενον χωρι-ουδάκι, τὸ 'Ορμάνι. Οί Συνταγματάρχαι και οί Μέραιχοι έγκατασταθῆκαν στο Τσοπανίστα κι' ημεῖς οί... δεκανεῖς εἰς τὸ 'Ορ-μάνι.

Ὡς κατάλυμα μᾶς έδό-θη τὸ σπίτι μιᾶς μπάμπως, ἡ ὁποία εἶχε δύο κορίτσια, έξ ὧν τὸ ένα ήταν παρα-λυτικό. Τὸ γερό κορίτσι τὸ έκρυπεν ἡ γρηά μέσα στὰ πελώρια εκείνα από λιγό-θεργες ἡ κλάδους νεροῖ-τιών κοφίνια, εἰς τὰ ὁποῖα έναποθηκεύουν οί χωρικοί τις 'ρόκες', ὅπως λένε τὰ κοτσάνια τῶν καλαμπο-κιῶν εκεί.

Τὸ παραλυτικό τὸ έθα-λε κάτω από τὴν σκάλα, ὅπου έσκουζε νύχτα και μέ-ρα ἀπελπιστικά:

—'Ωχ, λελέ-μάϊκα! 'Ωχ, λελέ-μάϊκα!...

Παρ' ὅλα ὅμως τὰ λα-λήματα αὐτὰ και τις ἀ-λεκτροφωνές ούτε φτερό

πουλιοῦ δέν φαινόταν που-θενά.

—Τί διάβολο συμβαίνει; ἀναρωτιώμαστε.

—Βρέ, μήπως λαλάει... ἡ γρηά;

Ἡ «μάϊκα», ἡ μάνα της δηλαδή, εἶχεν ἀμπαρωθῇ μέσα στὴν κάμαρά της, και δέν μᾶς έδινε, ὄχι μοναχὰ τροφή ἐπὶ πληρωμῇ, μὰ ούτε και σταλαγματιά νερό νά πιούμε. Καὶ ἐνῶ μᾶς ὠρκιζότανε ὅτι τίποτε τὸ φαγώσιμο δέν ὕπρχεν εἰς τὸ σπίτι, ἐν τούτοις ὅμως πάντα ένα τσουκάλι με φα-σόλια έβραζε, γιῶμα-βρά-δυ, στὴ φωτιά και κάθε πρωὶ ὁ ὑποδεκανεὺς Σταυ-ρόπουλος άκουγε λαλήμα-τα κοκκόρων εἰς τὸ σπίτι.

Κάναμε έρευνα παντοῦ, προσφέραμε χρήματα στὴν μπάμπω, μὰ τίποτε δέν κα-ταρθώσαμε!

Ἔτσι τὸ μυστήριο εξακο-λουθοῦσε νά μένη μυστήριο για πάντα. Ἐπὶ πλέον ἀ-κούγαμε τὴν νύχτα κάτι παράξενους λυγμούς ἀν-θρωπίνους στὴν αὐλή.

—Σίγουρα κακκρίζει ἡ γρηά!... Ελεγε ὁ λο-χίας.

***

Μιά μέρα ὅμως ὁ στρα-τιώτης Κων. Παπαχρήστου ποὺ γύριζεν ὅλη τὴ νύχτα και έψαχνε ἐδῶ κι' ἐκεῖ, πε-θαμένος από τὴν πείνα, ἀνε-κάλυψε και διελεύκανε ένα από τὰ πολλὰ τοῦ σπιτιοῦ μυστήρια.

Ἡ γρηά - μπάμπω κάθε βράδυ έκοιμώτανε σ' ένα τεράστιο σεντούκι, τοῦ ὁ-ποίου τὸ σκέπασμα ήταν κινητό. Τὸ σεντούκι αὐτὸ τὸ εἶχε γεμάτο με φασό-λια, ποὺ τὸ φύλαγε σάν Δράκοντας τὸν θησαυρό.

Ἐγινε ἀμέσως συμβού-λιο ἀναμεταξύ μας, και τὸ ζεύγος Σταυροπούλου — Παπαχρήστου ἀνέλαθε νά βάλλη στο χέρι τὰ φασό-λια. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶ-ναι ὅτι τὴν ἄλλη τὴν ἡμέ-ρα μᾶς παρουσιάσανε μιὰ πιατέλλα με φασόλια, τὰ ὁ-ποῖα δέν εἶχανε μὲν διό-λου λάδι, εἶχανε ὅμως κόκ-κινο πιπέρι ἄφθονο.

Τὴν μεθεπομένη τὴν ἡμέ-ρα μᾶς έφέρανε και πάλι

φασουλάδα ἄφθονώτερη κατὰ πολὺ τὴν φορὰν αὐ-τὴν. Τὸ ἴδιο κατὰ ἀνιοῦσαν δύναμιν έγινε και τὴν τρί-την τὴν ἡμέρα.

Ἦταν μάλιστα τόσον ἄ-φθονη ἡ φασουλάδα τὴν ἡ-μέραν αὐτὴ, ὥστε μοιράσα-μεν ἄρκετὴ και στὰ ἄλλα κατάλυμα.

Ἐπειδὴ δέ ὅλα τὰ θαύ-ματα διαρκοῦνε τρεῖς ἡμέ-ρας, ημεῖς τὴν τετάρτην έ-μάθαμε ὅλο τὸ μυστικὸ τῆς φασουλαδοπλημύρας.

Κάθε βράδυ, μόλις κοι-μῶταν ἡ γρηά, πεσμένη βα-ριά από τὴν κούρασι και τὴν στενοχώρια τῆς ἡμέρας, ὁ Παπαχρήστου, ὁ Σταυ-ρόπουλος και ἄλλοι τρεῖς στρατιῶτες, έμπαιναν κρυ-φὰ στὴ κάμαρά της, έπια-ναν σιγά και προσεκτικά τὸ σκέπασμα τῆς ἀπέραν-της κασέλλας ποὺ ήτανε ἐντελῶς ξεχωριστὸ από τὸ κιῶτιο, τὸ ἀνασηκῶνανε μαζί με τὴν γρηά και κλε-φτολογάγαν τὰ φασόλια της.

Στὴν ἀρχὴ από τὸν φό-βο μὴν ξυπνήσῃ ἡ γρηά, ἄρπαχναν λίγα φασόλια κι' έφευγαν. Τὴν ἄλλη τὴν ἡ-μέρα πῆραν περισσότερα και τὴν τρίτη γέμισαν έ-πτά πληθῆκια, ποῦφταναν για νά χορτάσουν δυὸ δι-μοῖρες.

Κι' ἡ γρηά κοιμῶταν ἡ-συχη, ἐπάνω εἰς τὸν θησαυ-ρόν της, χωρίς νά κατα-λαβαῖν τὴν κλεψιά!...

***

Ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ εξα-κολούθησεν ὅσο έμεινεν ὁ στρατός εἰς τὴν Τσοπανί-στα.

Ἄν ἀνεκαλύφθη ὅμως ὁ θησαυρός τῶν φασουλιῶν, ἡ ὀρνίθες και οί πετεινοί έ-μειναν μυστήριο. Μάταια ψάχναμε νά τοὺς βροῦμε ποὺ ἦσαν κρυμμένοι. Ἐπί-σης τίποτε δέν μάθαμε και για τοὺς κοπετοὺς και τοὺς βόγγους, ποὺ ἠκούοντο τὸ βράδυ στὴν στοιχειωμένη τὴν αὐλή. Νά ήταν ἡ κο-πέλλα ποὺ ήτανε κλεισμένη εἰς τὴν κοφίνα τῶν καλαμ-ποκιῶν και κρύωνε;

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ μᾶς εἶ-χε πεισματώσει ήτανε ἡ

κόττες. Ἐγινε ζήτημα ἐθνι-κῆς φιλοτιμίας.

—Ποὺ τις έχει;

Ἐκάλεσε λοιπὸν εἰδι-κοὺς ὀρνιθολόγους στρατι-ῶτες, χωροφύλακες και έ-νωμοτάρχας τῆς στρατονο-μίας.

Μὰ κανένας δέν κατάρ-θωσε νά βρῇ τὰ ἐξωτικά αὐτὰ πουλιά ποὺ ἡ φωνὴ τους και τὰ κακκαρίσματά τους ἠκούοντο καθαρά και ἑσπερα, τὰ σώματά τους ὅμως ήτανε ἀόρατα, ἀνύ-παρκτα, σκιαί και φαντά-σματα ὀρνίθων!...

Μερικοὶ έλεγαν και ἐπέ-μεναν πὼς τὰ πουλερικά τὰ εἶχε τρυπῶμένα ἡ γρηά κάτω από τὸ τζάκι, στὴν κρύπτη ποὺ έχουν πολλά σπίτια εἰς τὰ Μακεδονικά χωριά, ὅπου κρύβανε καμ-μιὰ φορὰ τοὺς ἀντάρτες μας.

Ἄλλοι πάλι ἐπιμένανε ὅτι τὰ εἶχε τρυπῶσει ἡ γρηά ἀπάνω στο ταβάνι και ἄλλοι ὅτι τὰ εἶχε κρε-μάσει στὰ... φουστάνια της!

Ὁ στρατιώτης έπήγε ἀκροπο-δητὶ κι' ὀσμίζόμενος!...

Γεμάτοι από τὸ παράξε-νο αὐτὸ μυστήριο, σὲ λίγες ἡμέρες φύγαμε και έτσι ἡ ὀρνίθες και οί πετεινοί τῆς Στάρα — υπάμπως από τὸ 'Ορμάνι έμειναν και θά μεί-νουν ἀδιαφώτιστο μυστή-ριο διὰ τὴν... ἱστορίαν.

Σταμ. Σταμ.

Ὁ Βασιλεύς ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄

Στὴ Βόρειο Ἡπειρο

Τώρα πού ὁ στρατός μας νικηφόρος φέρνει πάντα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τις γραμμές τοῦ μετώπου μας πέρα ἀπὸ τὴν Β. Ἡπειρο, στὰ Ἀλβανικά βουνά, εἶναι ἐπικαίρες κάποιες παλιές ἀναμνήσεις ἀπὸ μιὰ πανηγυρική ἐπίσκεψι τοῦ Βασιλέως μας Γεωργίου Β' στὴν Βόρειον Ἡπειρο. Ἐχουν περάσει ἀπὸ τότε 28 χρόνια... Ἡ Βόρειος Ἡπειρος ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Κορυτσᾶς ὡς τὴν Χειμάρρα εἶχε ἀπελευθερωθῇ καὶ τότε, ὅπως καὶ τώρα, ἀπὸ τὸν στρατὸν μας. Καὶ ὁ τότε Διάδοχος τοῦ θρόνου καὶ σήμερ Βασιλεὺς μας Γεώργιος Β' ἔσπευσε νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς τόπους ἐκείνους. Αὐτὸ ἔγινε τὴν ἀρχὴ τοῦ Μαΐου τοῦ 1913.

Ἦταν ἡμέρες δόξης καὶ θριαμβοῦ καὶ ἐκείνες. Ὁ στρατός μας εἶχε νικήσει στὸν πρῶτο Βαλκανικὸ πόλεμο καὶ εἶχε στήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν σημαία σ' ὅλη τὴ Μακεδονία ὡς τὸ Μοναστήρι καὶ τὴν Κορυτσά καὶ σ' ὅλη τὴν Ἡπειρο ὡς τὴ Χειμάρρα καὶ τὰ στενὰ τῆς Κλεισούρας. Καί, μετὰ τὴ νίκη, ἐγένετο ἡ διάσκεψι τῆς εἰρήνης στὸ Λονδίνο. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἑλλάδος ἔφυγαν γιὰ τὴν ἀγγλικὴ πρωτεύουσα.

***

Μέσα στὶς χαρὲς τῆς νίκης τὴν Δευτέρα 29 Ἀπριλίου 1913, τὶς 3 μ. μ., ὁ τότε Διάδοχος Γεώργιος ἔφυγε μὲ τὸν σιδηρόδρομο γιὰ τὴν Χαλκίδα. Ἐκεῖ μπήκε στὸ πλοῖο τοῦ στόλου μας. «Σφακτηρία» καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Θεσσαλονίκη. Τὸ ταξίδι ἦταν πολὺ δύσκολο ἀπὸ τὴν ξηρὰ, γιατί δὲν εἶχε γίνῃ ἀκόμα ἡ ἔνωση τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τὴ Λάρισα ὡς τὸ Πλατὺ. Ἐτοὶ τὴν πρωτομαγιά ὁ Διάδοχος ἔγινε δεκτὸς στὴ Θεσσαλονίκη μὲ ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ. Τὸν Γεώργιον συνώδευαν ὁ ὑποσιπὴς τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου Φραγκοῦδης καὶ οἱ ὑπολοχαγοὶ Ραγκαβῆς καὶ Σταΐκος. Πρέπει ἐδῶ νὰ σημειώσουμε πῶς ὁ σημερινὸς Βασιλεὺς μας εἶχε τότε στὸν στρατὸ τὸν βαθμὸ τοῦ Λοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ.

Ἀφοῦ ἔγιναν ἐορτὲς στὴ Θεσσαλονίκη πρὸς τιμὴν Του, ὁ Διάδοχος ἔφυγε μὲ τὸν σιδηρόδρομο στὸ Σόροβιτς καὶ ἀπὸ κεῖ στὴ Φλώρινα καὶ στὸ Μοναστήρι. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἦταν ἀκόμα ἑλληνικὸς στρατός καὶ πολλοὶ Ἕλληνες στὴν πόλι αὐτή, πού κατοῦν ἀπεφασίσθη νὰ μείνῃ στὴν Σερβία. Τὶς 3 Μαΐου ἔγινεν ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ τοῦ Γεωργίου στὸ Μοναστήρι. Καὶ τοῦ ἔκαμαν πολλὰς φιλοφρονήσεις οἱ κάτοικοι ἀσχετὰ μὲ τὴν ἐθνικότητα καὶ τὴν θρησκεία τους. Ἕλληνες, Σέρβοι, Τούρκοι, Ἀλβανοὶ καὶ Βούλγαροι τὸν ἐχαιρέτησαν καὶ τὸν ἐζητωκραύσαν. Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι, ὀρθόδοξοι καὶ ἀχισματικοί...

Ἀπὸ τὸ Μοναστήρι ὁ Διάδοχος Γεώργιος ἄρχισε τὴν περιόδειά του στὴ Βόρειο Ἡπειρο. Μιὰ περιόδειά πού γίνετο δολιχὴ μὲσα σὲ φρενιτὶδα χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ...

Πρῶτα ὁ Γεώργιος ἐπῆγε στὴν Κορυτσά. Ἐκεῖ οἱ κάτοικοι καὶ ὁ στρατός τοῦ εἶχαν ἐτοιμάσει θερμὴν ὑποδοχὴ. Οἱ πρόκριτοι, τὰ σωματεῖα καὶ αἱ ἀρχαὶ τὸν ὑπεδέχθησαν στὴν εἰσοδο τῆς πόλεως. Ὁ στρατός εἶχε παραταχθῇ στὸν δρόμο καὶ ἔμπροσς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ζητωκραυγὲς ἐνθουσιώδεις ἀντηχοῦσαν στὸ κάθε βῆμα του. Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τοῦ ἔκαμαν μύριες περιποιήσεις. Καὶ οἱ γυναῖκες τῆς Κορυτσᾶς ἐξήγαγαν καὶ αὐτὲς στὴν ὑποδοχὴ. Ὅλοι ἐπίστευαν πῶς ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Διαδόχου ἦταν μιὰ ἐγγύησις γιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πόλεως. Καὶ ὅπως κατόπιν ἦλθαν μαῦροι καιροί... Εὐτύχημα εἶναι πού ὁ Ἕλληνικὸς στρατός ξαναβρέθηκε ἐκεῖ καὶ ξανάδωσε τὴν Ἑλευθερίαν στὴν Κορυτσά.

Ἐπειτ' ἀπὸ τὴν Κορυτσά, ὁ Διάδοχος πῆγε στὴν Κόνιτσα καὶ ἀπὸ κεῖ στὸ Λιασσοβί καὶ στὴν Πρεμετῆ, ὅπου ἔφθασε τὴν 6 Μαΐου. Σ' αὐτὰ τὰ μέρη οἱ κάτοικοι ὑπεδέχθησαν μ' ἐνθουσιασμό τὸν Διάδοχο. Πιὸ πανηγυρικὴ ἦταν ἡ ὑποδοχὴ στὴν Πρεμετῆ, ὅπου ἦταν καὶ πολλοὶ στρατὸς μας.

Ἐτοὶ ἐπῆρε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του ὁ Διάδοχος ὅλο τὸν μεγάλον δρόμον ἀπὸ Κορυτσά πρὸς τὴν Πρεμετῆ καὶ ἀπὸ κεῖ στὰ Ἰωάννινα. Στὴν Ἡπειρωτικὴ πρωτεύουσα ἔφθασε τὴν 7 Μαΐου. Ἐκεῖ πιά ἡ πόλις ἔγινεν ἀνάστατη! Ὁ λαός, αἱ ἀρχαὶ, ὁ κλήρος, τὰ σωματεῖα μὲ τις σημαῖες τοὺς τὸν ὑπεδέχθησαν. Ἐπευφημίες ἀντηχοῦσαν παντοῦ.

Κατόπιν ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ ἔγιναν στὰ Ἰωάννινα πρὸς τιμὴν τοῦ Διαδόχου πολλὰς ἐορτὲς. Πρῶτα ἐτελέσθη δοξολογία καὶ κατόπιν διωργανώθησαν ἐπίσημα γεύματα, λαμπαδηφορίες τὰ βράδια, γιορτὲς μὲ φωτισμένους βάσκες στὴ λίμνη... Σ' αὐτοὺς καὶ ἀλησμόνητος ἦταν ὁ πανηγυρισμός, πού διήρκεσε δυὸ ἡμέρες.

Ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα ὁ Διάδοχος ἐξακολούθησε τὴν περιόδειά του στὴν Βό-

ρειο Ἡπειρο. Ἐπῆγε στὸ Ἀργυρόκαστρο. Ἐκεῖ τοῦ ἔγινε νέα ὑποδοχὴ. Ἐνθουσιασμὸς ἀκράτητος, χαρὰ, δάκρυα... Τὸ Ἀργυρόκαστρο δολιχὴ εἶχε στολισθῇ μ' ἑλληνικὰς σημαῖες. Στους κεντρικοὺς δρόμους, ἀπὸ ὅπου θὰ περνοῦσεν ὁ Διάδοχος Γεώργιος εἶχαν στρωθῇ ὅλα τὰ πιὸ ἀκριβὰ χαλὰ τῶν νοικοκυραίων τοῦ Ἀργυροκάστρου. Τὰ σωματεῖα καὶ οἱ συντεχνίες ἐξήγαγαν μὲ τις σημαῖες τῶν καὶ ὁ κλήρος μὲ τὰ λάβαρα τῶν ἐκκλησιῶν ἔσπευσε στὴν εἰσοδο τῆς πόλεως. Θερμοτάτη ἦταν ἡ ὑποδοχὴ καὶ θριαμβευτικὴ ἡ παρέλασις μὲσα στὴν πόλι τοῦ Ἀργυροκάστρου. Αὐτὰ ἔγιναν τὴν 9ην Μαΐου τοῦ 1913. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μας θὰ ἐνθυμῆται μὲ συγκίνησι αὐτὴ τὴν ἡμέρα.

Ὁ Γεώργιος εἶδεν ὅλη τὴν πόλι τοῦ Ἀργυροκάστρου. Ἐγύρισε στοὺς δρόμους καὶ ἐπεσκέψθη τὰ ἀξιοθέατα. Ἀνέβη καὶ στὸ παλαιὸ τοῦ κάστρου. Ἐκεῖ πάνω μάλιστα ἐφωτογραφήθη ὁ δρόμος μὲ τὴν στολὴ τοῦ Λοχαγοῦ. Ὁ φακὸς τὸν ἀπὸβάντισε μὲ τὸ ἕνα πόδι τοῦ πατημένου ἐπάνω σ' ἕνα παλαιὸ κανόνι. Πίσω του, στὸ βάθος, διεκρίνετο νὰ κυλᾷ στὴν κοιλάδα ὁ ποταμὸς Δρίνος. Καὶ πέρα ὠφάνετο ἀγνὰ τὰ βουνά, ἡ Νεμέρτικα...

Ἀπὸ τὸ Ἀργυρόκαστρο ὁ Διάδοχος Γεώργιος ἔφυγε καὶ ἐπῆγε στὸ Δέλβινο. Νέα ὑποδοχὴ καὶ νέοι ἐνθουσιασμοὶ ἐκεῖ.

Τέλος ὁ Διάδοχος ἔφθασε στὸ λιμάνι τῶν Ἁγίων Σαράντα. Στὴν θέσιν ἐκείνην τότε δὲν ὑπῆρχεν ὁ κατόπιν συνοικισμός. Ἦσαν μονάχα μερικὲς ἀποθήκες καὶ ἕνα μικρὸ νοσοκομεῖον. Λίγος στρατός μας καὶ κάποιο πολεμικὸ ἐφύλαγαν τὸ λιμάνι.

Ἐκεῖ ἐπρόκειτο καὶ ἡ «Σφακτηρία». Ἀφοῦ ἐπῆγε τὸν Διάδοχο στὴν Θεσσαλονίκη, ἔκαμε τὸ γυρὸ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ ἔφθασε στοὺς Ἁγίους Σαράντα νὰ τὸν παραλάβῃ. Ὁ Διάδοχος μὲ τὴν ψυχὴ του χαρούμενη ἀπὸ τὶς ὥραιες ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Βόρειον Ἡπειρον ἐμπήκε στὴν «Σφακτηρία» στὸ λιμάνι τῶν Ἁγίων Σαράντα.

***

Στους πληθυσμούς τῆς Βορείου Ἡπείρου ἡ περιόδειά ἐκείνη τοῦ Γεωργίου Β' ἔμεινε βέβαια ἀλησμόνητη. Οἱ παλαιότεροι τὴν θυμούνται καὶ νοιώθουν συγκίνησι. Ἡ καρδιά τους κτυπᾷ στὴν ἀνάμνησιν τῆς... Μὰ ἔπειτα ἡ ὥραία ἀνάμνησις ἔμεινε πίσω ἀπὸ πλοῦς σκοταδιοῦ καὶ δουλείας. Σήμερ ἡ ὥραία ἀνάμνησις ξαναζῇ περιλαμπρῇ. Τὰ μέρη ἐκείνα θυμούνται καθε ἀνάμνησιν σχετικὴν μὲ τὴν Ἑλευθερίαν, μὲ τὴν Ἑλευθερίαν πού ξαναζῇ φωτεινὴ ἐκεῖ πάνω...

Φ. Γιοφύλλης

52.

(Συνέχεια)

Όταν έφτασαν στις όχθες του μεγάλου ποταμού 'Ινδού, στο βασίλειο του φίλου του του Πώρου, σταμάτησαν. Τα βουνά ήταν σκεπασμένα με δάση πυκνά, η χώρα πυκνά κατοικημένη είχε όση ξυλεία του χρειάζονταν κι' όσους εργάτες ήθελε.

Ο 'Αλέξανδρος φώναζε το Στέφανο.
— Ο Νέαρχος, είπε, δεν ήρθε ακόμα. Έπρεπε νάταν εδώ. Τόν έχω ανάγκη να επιταχίσω να κατασκευάσουν ένα μεγάλο στόλο. Θά προστάξω να κόψουν τα δάση, θά καλέσω χιλιάδες εργάτες. Μά έχω ανάγκη έπειτα το Νέαρχο.

Πάρε πεντακόσιους καλούς καθαλλάρηδες και τρέξε στις πόρτες των 'Ινδιών, απ' όπου μπήκαμε. Χωρίς άλλο θά τόν συναντήσης. Φέρε τον γρήγορα!

Κοίταξε το Στέφανο και χαμογέλασε πονηρά. Σά νάθελε κάτι άλλο να προσθέσει, μά κρατήθηκε.

— Στο καλό! του είπε τέλος. Μία μεγάλη χαρά σε περιμένει!

Ο Στέφανος λαχτάριζε να μάθει τι δηλούσαν τα λόγια αυτά του 'Αλέξανδρου. Δεν τόλμησε όμως να ρωτήσει. Χαιρέτησε κι' έτρεξε να εκτελέσει τη βασιλική διαταγή. Διάλεξε πεντακόσιους καθαλλάρηδες και την άλλη μέρα ξημερώματα κίνησε.

Ο 'Αλέξανδρος τόν κοίταξε να φεύγει και χαμογελούσε.

«Νάξερε, ψιθύρισε, τι χαρά τόν περιμένει δε θάτρεξε θά πετούσε σαν πουλί!»

Έκοβαν τα δάση οι στρατιώτες με μεγάλη προθυμία.

— Θά γυρίσουμε με τα καράβια, έλεγαν, δε θά κουρασθούμε πιά μέσα στις λάσπες, σά βουνά και στις άπεραντες πεδιάδες. Θά γυρίσουμε από τη θάλασσα στην πατρίδα!

Έκοβαν αυτοί τα δάση, κατέβαζαν οι 'Ινδοί εργάτες τα ξύλα στην όχθη του ποταμού κι' ο Στέφανος έτρεχε δυτικά κατά τις πόρτες των 'Ινδιών να συναντήσει το Νέαρχο. Δεν ήξερε κι' ο ίδιος γιατί η καρδιά του χτυπούσε τόσο χαρούμενα. Γιατί ήταν άραγε για πρώτη φορά μονάχος άρχηγος κι' είχε όλη την ευθύνη; Ή γιατί θάβλεπε τόν πατέρα της 'Αλκας και θά μάθαινε τι γίνεται η μικρή του γειτονοπούλα; Ή μήπως...

Μά ο Στέφανος το τελευταίο αυτό μήτε ήθελε καν να το σκεφθεί.

«Αδύνατον! Αδύνατον! Έλεγε. Τόση μεγάλη χαρά δεν την περιμένω!»

Ένα μεσημέρι, μόλις είχαν περάσει το βαθύ φαράγγι που ένωνε τις 'Ινδίες με το περσικό βασίλειο, πέρα

στον όριζοντα φάνηκε μία συνοδεία καθαλλάρηδες. Έτρεχαν γρήγορα κι' η σκόνη του δρόμου σηκώνονταν και τούς σκέπαζε σαν σύννεφο.

— Νά τους! Νά τους! φώναξαν οι σύντροφοι του Στέφανου.

Σπερνούσαν τ' άλογά τους, άρχισαν κι' αυτοί να τρέχουν. Σε μισή ώρα οι δυο συνοδείες απέιχαν πιά λίγες εκατοντάδες μέτρα.

— Είναι Έλληνες! φώναξαν οι σύντροφοι του Στέφανου. Είναι Έλληνες! Κοιτάχτε πώς γυαλίζουν οι θώρακές τους κι' οι άσπίδες!

Ο Στέφανος προχώρησε πρώτος. Σε λίγα λεπτά έφτασε τη μικρή συνοδεία. Ένας άλλος είχε κι' αυτός άποσπαστή και προχωρούσε πρώτος. Μόλις αντικρύστηκαν δυο χαρούμενες φωνές άκούστηκαν:

— Καπετάν Νέαρχε!

— Στέφανε!

Οι δυο άντρες ζύγωσαν, έδωσαν τα χέρια τους.

— Ο βασιλιάς 'Αλέξανδρος, είπε ο Στέφανος, μ' έστειλε να σε πάρω. Είναι ανάγκη νάρθης άμέσως!

— Και δε σου είπε τίποτα άλλο; ρώτησε ο Νέαρχος χαμογελώντας.

— Όχι, τίποτα άλλο!

Στράφηκε τότε ο Νέαρχος πίσω προς τη συνοδεία του:

— Άλκα! φώναξε.

Μία κοπέλλα, καθάλλα σε άσπρο άλογο, ξεχώρισε από τούς έπίλοιπους καθαλλάρηδες. Πρόβαλε. Σήκωσε το μαστίγι, το άλογο γλυσίντρισε κι' άρχισε να τρέχει. Την είδε ο Στέφανος κι' η καρδιά του πήδηξε.

Μία κοπέλλα φάνηκε καθάλλα σε άσπρο άλογο.

«Αυτή είναι η χαρά! μουρμούρισε. Αυτή είναι η χαρά που μου ύποσχέθηκε ο 'Αλέξανδρος!»

Η κοπέλλα είχε πιά πλησιάσει! σηκωσε το χέρι της:

— Στέφανε, είπε κοκκινίζοντας, καθώς σε βρήκα!

Ο Στέφανος της άπλωσε το χέρι: — Καλώς ήλθες, Άλκα! είπε κι' η φωνή του έτρεμε από τη χαρά.

Κ ε φ. 69.

Βράδυ. Στη μεγάλη σκηνή του 'Αλέξανδρου. Πλούσιο τραπέζι είναι στρωμένο, άχνίζουν τα ψητά άρνιά, λάμπει μέσα στα βαθιά γάλκινα κροντήρια άφθονο το κρασί.

Ο βασιλιάς κάθεται στον θρόνο του: το πρόσωπό του λάμπει άπόψε χαρούμενο. Δεξιά του, στην πιά τιμητική θέση, ο καπετάν Νέαρχος, άριστερά του ο γιατρός ο Φίλιππος. Όλοι οι στρατηγοί με τις μεγάλες τους στολές κάθονται γύρω κι' άπέναντι στο βασιλιά, στη μέση του τραπεζιού, σε δυο θρόνους στολισμένους με λουλούδια, κάθονται οι άγαπημένοι μας φίλοι, ο Στέφανος κι' η Άλκα. Τα μαλλιά της είναι στεφανωμένα με δυο χρυσά στεφάνια: το ένα, στο κεφάλι του Στέφανου, παριστάνει χρυσή δάφνη, το άλλο, στο κεφάλι της Άλκας, χρυσή έλιά καρποισμένη.

Οι θυσιές τώρα να είχαν τελειώσει! η τελετή του γάμου είχε γίνει! ο ίδιος ο βασιλιάς στεφανώσε τούς δυο μας παλιούς φίλους: τούς είχε χαρίσει πλούσια δώρα και τώρα όλοι οι καλεσμένοι κάθονται, όλο χαρά, στο συμπόσιο του γάμου.

Ο 'Αλέξανδρος σκάνεται, ύψώνει το ποτήρι του, σπηλώνει το μάτι του στους δυο ευτυχισμένους νεόνυμφους:

— Ευτυχισμένοι, είπε, να ζήσετε και να ριζώσετε στη γη. Νά κάμετε παιδιά κι' έγγονία να δοξάσουν κι' αυτά την Ελλάδα!

Στράφηκε προς το Στέφανο:

— Στέφανε, είπε, τρεις φορές ως τώρα μου έσωσες τη ζωή και καμιάν άμοιδή δεν δέχτηκες. Ήσουν περήφανος κι' έλεγες: «Δε θέλω άμοιδή» κάτω το χρέος μου». Εγώ όμως ήξερα — ο βασιλιάς όλα τα ξέρει — ποιά θά ήταν η μεγάλη άμοιδή, που δε θά υπορούσες, Στέφανε, να την άρνηθής. Κι' έγραψα στον άγαπημένο μου καπετάν Νέαρχο να φέρη την κόρη του, την Άλκα. Και τώρα πίνω στην υγεία σας, να ζήσετε, να γεράσετε, καλόκαρδοι κι' ευτυχισμένοι!

Στράφηκε στους στρατηγούς του. Σήκωσε τη φωνή του:

(Άκολουθεί)

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥ

Τὸν ἐνοιῶσαν ὅλοι πατέ-
ρα, προστάτη. Περισσότερο
ὅμως οἱ ἀνθρώποι ποὺ καλ-
λιεργοῦν τὴν γῆ.

— Νὰ φυτεύετε δένδρα.
"Ὅπου καὶ ἂν ἐπήγαγεν
ἐκήρυσσε τὴν ἀγάπη πρὸς
τὰ δένδρα.

— Γιατί δὲν φυτεύετε δέν-
δρα; ἔλεγε στοὺς Θεσσα-
λοὺς. Σὰς τρώει ὁ ἥλιος
καὶ δὲν ἔχετε ἕνα φρούτο.

Ὁ κάμπος τῆς Θεσσαλί-
ας εἶναι γυμνός. Ἐλάχιστα
ἔχει δένδρα. Ὁ Ἰ. Μετα-
ξᾶς ἐκήρυξε τὴν δεινροφύ-
τευσι τῆς Θεσσαλίας. Εἰς
τὰς περιοδείας του εἰς τὴν
Θεσσαλίαν ἐπέμενε κυρίως
εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα.

— Φυτεύετε δένδρα.

Καὶ ὅπου ὑπῆρχαν ἄγρια
ὁπωροφόρα δένδρα ἔκανεν
ἄλλο κήρυγμα.

— Νὰ μπολιάζετε.

Αὐτὸ τὸ κήρυγμα τὸ ἔ-
κανε κυρίως εἰς τὴν Ἠπει-
ρο. Ἡ Ἠπειρος εἶναι ὁ
πλουσιώτερος τόπος τῆς
Ἑλλάδος εἰς ἄγρια καρπο-
φόρα δένδρα. Κατὰ τὴν πε-
ριοδείαν του ἐκεῖ, ὁ ἀλη-
σιμόνητος ἐθνάρχης ἐκήρυ-
ξε τὴν ἐξημέρωσιν τῶν δέν-
δρων. Τὸ ἴδιο καὶ εἰς τὴν
Πελοπόννησον ποὺ εἶναι
καὶ αὐτὴ γεμάτη ἀπὸ ἄ-
γρια καρποφόρα δένδρα.

Ἀλλὰ ποῖο γεωργικὸ
εὐαγγέλιον δὲν ἐκήρυξε;

Ἐλεγε τακτικά εἰς τὰς
περιοδείας του, καθὼς τὸν
ἐκύκλωναν οἱ γεωργοί.

— Εἶμαι παιδί ἀγρότου.
Ὁ πατέρας μου καλλιεργ-
οῦσε τὴν γῆ.

Τὴν ἐνοιῶσε τὴν γῆ ὡς
τροφὸν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.
Θὰ ἐδημιουργεῖτο μία ἰσχυ-
ρὰ Ἑλλάς διὰ τῆς προση-
λώσεως εἰς τὴν γῆν.

— Καλλιεργήτε, φυτεύε-
τε, σπέρνετε...

Συνεχῶς ἐδίδασκε τὴν
στροφὴν πρὸς τὴν γῆν. Οἱ
γεωργοὶ ἔγιναν οἱ ἀριστοὶ
φίλοι του. Τοὺς εἶχε περι-
βάλλει μὲ ἀπέραντον ἀγάπη.
Αἱ ἐορταὶ ποὺ ἐγίνοντο εἰς
τὸ Στάδιον τὴν ἐπέτειον τῆς
4ης Αὐγούστου εἶχαν πρὸ
πάντων ἀγροτικὴν μορφή.
Πόσο δὲ καλὸ ἦτο ἐκεῖνο
ποὺ ἔκανε νὰ ἐλαττώσῃ τὰ
χρέη τῶν ἀγροτῶν. Εἶχαν
πνιγῇ εἰς τὰ χρέη οἱ ἀγρό-
ται. Ἐπλήρωναν βαρύνοντα
τόκο καὶ ἔμεναν πάντα χρε-
ωμένοι. Γιατί οἱ τόκοι ἐφο-
ρῶντο εἰς τοὺς ἄλλους
τόκους. Αἱ ἑκατὸ δραχμαὶ
τοῦ χρέους ἐγίνοντο διακό-
σιαι, πεντακόσιαι, χίλια.
Ἐχάναν οἱ γεωργοὶ τὰ χω-
ράφια τῶν ἡ ἐπωλοῦσαν τὰ
ζῶα τῶν καὶ παλὶ ἔμεναν
μὲ χρέος. Τὰ χρέη αὐτὰ
ποὺ ἐπνίγαν τὸν γεωργὸν
τὰ περιώρισε εἰς τὸ ἐλά-
χιστον. Καὶ ἐμίκρυνε καὶ τὸν
τόκον, καὶ ἐκονομήθη νὰ
πληρωθοῦν τὰ χρέη εἰς μι-
κράς ἐτησίαις δόσεις. Ἀνε-
κουφίσθησαν οἱ γεωργοὶ
μας. Ἀνέπνευσε ὁ ἀγρότης.

Καὶ τὰ γεωργικὰ προϊ-
όντα ποὺ ἐπωλοῦντο γιὰ ἔ-
να τίποτα ἐπῆραν τιμὴ καλ-
λίτερη, τὸ σιτάρι, ἡ σταφί-
δα, ὁ καπνός, τὸ λάδι, τὸ
βαμβάκι, τὰ οὐκα. Ἐπια-
σαν χρήματα οἱ γεωργοί.
Δὲν τοὺς ἔμενε μόνον ὁ κό-
πος καὶ ὁ ἰδρώτας. Τὸ κρά-
τος ἐφάνη προστάτης τῶν
γεωργῶν σὲ ὅλα. Ἀκόμη
καὶ εἰς τὴν μείωσιν τῶν γε-
ωργικῶν φόρων. Καὶ οἱ συ-
νεργάται τοῦ Προέδρου πο-
τισμένοι μὲ τὴν ἴδια φιλα-
γροτικὴ πνοὴ ἐκίνησαν

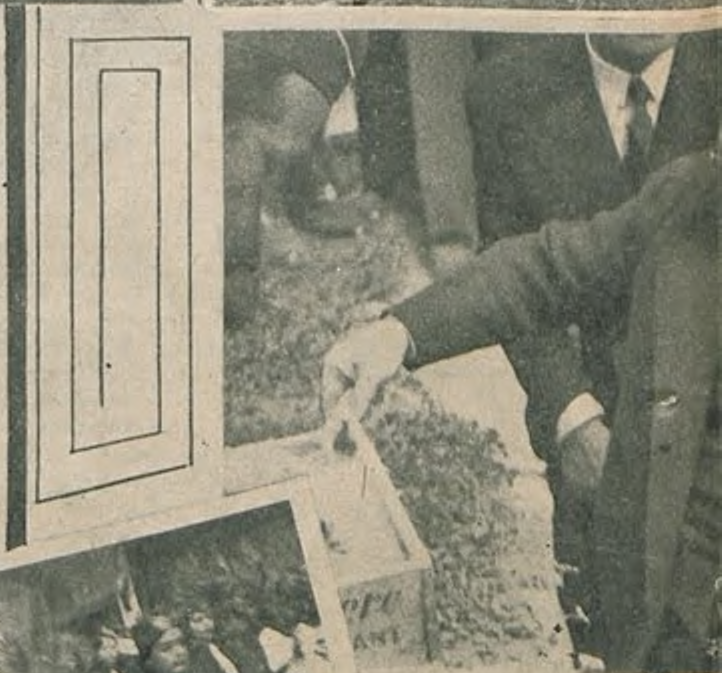
πρὸς τὰ χωράφια. Ἄλλοτε
πολλοὶ γεωπόνοι εὕρισκον-
το κυρίως εἰς τὰ γραφεῖα
καὶ κατ' ἐξαιρέσιν εἰς τὰ
χωράφια. Τώρα ἄλλαξαν
τὰ πράγματα. Οἱ γεωπόνοι
ὅλοι φαίνονται εἰς τὰ χωρά-
φια φίλοι καὶ σύμβουλοι
πρακτικοὶ τοῦ γεωργοῦ. Ἡ
Ἑλλάς ἔχει πολλὰ μέρη ἐλ-
λῶδη. Ἐκτάσεις ἑκατομ-
υρίων στρεμμάτων ἀχρη-
στοὶ καὶ ἐπιβλαβεῖς. Ἐκ-
ήρυξε τὸ μεγάλο πρόγραμ-
μα τῆς ἀποστραγγίσεως
τῶν ἐλῶν. Καὶ ἑκατοντάδες
χιλιάδων στρέμματα καλλι-
εργοῦνται τώρα ποὺ ἦσαν
πρὶν ἔλη γεμάτα ἀρρώ-
στεια. Καὶ τὰ ποτάμια ὅ-
σα κάνουν καταστροφὰς
εἶχε βάλλει πρόγραμμα νὰ
τὰ θαμᾶσῃ. Νὰ ρυθμισθῇ ἡ
κοίτη τῶν καὶ νὰ μὴ ξεχει-
λίσῃ ἡ νὰ τραβᾷ ἀδέσμευτη
μέσα ἀπὸ τὰ καλλιεργη-
μένα χωράφια.

Καὶ οἱ ζημίες ποὺ γίνον-
ταν ἀπὸ τὰ ζῶα περιορί-
σθηκαν. Ὁργανώθη μὲ σύ-
στημα ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλ-
εια. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ὀ-
ρίξῃ ἐκεῖνο ποὺ ἐφύτευσε.
Ὅτι καλλιεργεῖ ὁ ἀνθρῶ-
πος δὲν πρέπει νὰ κατα-
στρέφεται ἀπὸ τὰ ζῶα. Νὰ
εἶναι ὁ κύριος τοῦ κτήματος
καὶ τοῦ φυτοῦ καὶ τοῦ δέν-
δρου, ἡσυχος ἀπὸ τὴν ζη-
μιᾶς. Καὶ ὅχι μόνον ἀπὸ τὰ
ζῶα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ κα-
κὰ ἔντομα ποὺ κάνουν δι-
σεκατομμυρίων ζημίας. Ἐ-
πρεπε νὰ ἀπαλαχθῇ ἡ γε-
ωργία. Ἡ ἐλασπαράγωγὴ,
ἡ παραγωγὴ τῶν φρούτων,
τοῦ καπνοῦ, τοῦ βαμβά-
κιου, τῶν σιτηρῶν ἐπρο-
στατεύθη πολὺ. Ἐκτυπήθη-
σαν τὰ κακὰ ἔντομα. Οἱ ζη-
μιᾶς πρὸς προξενοῦν ὀλιγώ-
στευσαν. Τὸ Ἑλληνικὸ Κρά-
τος ἔγινε γεωργικώτερον. Οἱ
γεωργοὶ ἡσθάνθησαν ἰσχυ-
ρότερον τὸν ἑαυτοῦ των. Καὶ
τὰ παιδιά τῶν ἀγροτῶν,
ποὺ πρῶτα-πρῶτα ἀπετέ-

λεσαν τὰς φάλαγγας τῆς
Νεολαίας ἐνοιῶσαν ἐξαι-
ρετικά τὴν πνοὴ τῆς ἀγά-
πης ποὺ ἀπέρρεεν ἀπὸ τὸν
Κυβερνήτην. Ἀντὶ νὰ τρέ-
χουν ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ
ἀσκοπα ἡ ἐπιζήμια, ἐρρί-
χθησαν εἰς τὴν γῆν. Ἐφύ-
τευσαν, ἐκαλλιεργήσαν, ἔ-
βγαλαν τὰ κακὰ χόρτα ποὺ
λέγονται ζιζάνια. Τὰ παι-
διὰ εἰς τὰς φάλαγγας τῆς
ἀγροτικῆς Νεολαίας ἡχο-
λήθησαν κυρίως μὲ ἀγροτι-
κὰς δουλειὰς. Ἀλλὰ καὶ οἱ
μεγάλοι ἐκαλλιτέρευαν
ψυχικῶς. Γιατί ὁ ἀνθρώπος
ἐκεῖνος ποὺ δικαίως ὠνο-
μάσθη πρῶτος ἀγρότης καὶ
πατέρας τῆς ἀγροτικῆς ἐ-
πρόσεξε καὶ τὸ ζήτημα τῆς
ἀπασχολήσεως τῶν μεγά-
λων τῶν ὥρων ποὺ δὲν
ἔχουν δουλειὰ. Ἐκτύπη-
σε πολὺ τὰ χαρτοπαίγνια.
Ἀρρώστεια ἡ χαρτοπαί-
ξια πολὺ κακὴ. Χιλιάδες
ἀγρότες κατεστρέφοντο
ἀπὸ τὴν χαρτοπαίξιαν. Ἐ-
χάναν καὶ τὰ κτήματά
των. Ἐκατοντάδες χιλιά-
δων ἀφῆναν τὴν δουλειὰν
τῶν καὶ ἐπαίζαν. Τὸ χαρτο-
παίγνιον ἦταν τὸ σαράκι
τοῦ χωριοῦ. Τώρα περιορί-
στηκε. Ὁ ἐθνικὸς ἐκεῖνος
ἀνθρώπος, ὁ πατέρας τοῦ
τόπου, ἐπρόσεξε πολὺ καὶ
αὐτά. Τὰ χωριά ἀπηλλά-
χθησαν ἀπὸ τὴν χαρτοπαί-
ξιαν. Ὅπου ὅμως καὶ νὰ
ρίψῃ κανεὶς τὸ μάτι θὰ ἴδῃ
ἕναν ἀέρα ἀγροτικῆς ἀνα-
γεννήσεως ποὺ ἐπνευσεν εἰς
ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Τὰ νέα
παιδιά τῶν ἀγροτῶν ἀνα-
πλάθονται πολὺ καλλίτερα
ἀπὸ τοὺς γονεῖς των καὶ
ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ἀδελ-
φία των. Τὰ ἀναπλάθει ἡ
πνοὴ του. Γιατί ὑπῆρξεν ὁ
πατέρας ὅλων τῶν Ἑλλή-
νων. Ἀλλὰ περισσότερο ἀ-
πὸ ὅλους ὁ πατέρας τῶν ἀ-
γροτῶν καὶ ὁ μεγάλος φί-
λος τῶν παιδιῶν τοῦ ἀγρό-
του.

Κ. Φαλταίτης

1) Βαθμολογία φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων. 2) Φαλαγγίτες. 3) Αρχηγός. 4) Μνηστής. 5) Ένας κοινός αυτοκίνητος της Ε. Ο. 6) Στρατιώτης. 7) Είς τον τάμετον.

φόρος της Ε. Ο. Ν. διανέμει την άλλη-
 ν εις τους τραυματίας, 2) Μία από τας
 εις κορυφάς της Τρεμπεσίνας, 3) Μία
 άρων μας, κάπου εις το Μέτωπον, 4)
 σσαι μεταβαίνουσαι εις τον τάφον του
 διά να καταθέσουν άνθη, 5) 'Ο άει-
 Αρχηγός μας θέτων τον θεμέλιον λίθον
 φελοῦς έργου, 6) 'Ανατραπέν Ιταλικόν
 τον κάπου εις το μέτωπον, 7) Τα μέλη
 Ν. εργάζονται πυρετωδώς διά τους
 μας που μάχονται εις την 'Αλβανίαν
 'Από τους στεφάνους που κατετέθησαν
 τον του 'Αρχηγού, 9) Στροτιώται εις τό
 παραλαμβάνοντες τοις μπουκαμάδες των,

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Υπό Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

48.

(Συνέχεια)

Στην αρχή κρατούσαν μ' επιμονή κλειστό το στόμα... Το κακού τους έταξε ο Νικηφόρος πώς θα τους χαρίσει τη ζωή, αν αποκριθούν στα ρωτήματά του, και μάλιστα θα τους δώση κι' ένα κτήμα για να το καλλιεργούν και να ζήσουν εκεί τις υπόλοιπες μέρες της ζωής τους.

Κοιτάζαν μπροστά τους ακίνητοι, σαν να ήταν κουφοί.

Αναγκάστηκαν να μεταχειριστούν βασανιστήρια. Ο ένας λιποθύμησε χωρίς να μιλήσει... ο άλλος άρχισε ξαφνικά να λήρη... να λήρη τόσο γρήγορα που με δυσκολία κατάφερε ο διερμηνεύς να τον παρακολουθήσει.

Μεγάλη ταραχή λοιπόν κρατούσε σ' όλο το νησί, κατά τα λεγόμενά του... Από καιρό τώρα ξέραν πώς έτοιμάζονταν η έκστρατεία αυτή, μα έλπιζαν πως στο τέλος μπορούσε και να μη γίνει... Έτσι τουλάχιστον τους μνηστούσαν οι κατάσκοποι που είχαν στείλει στη βασιλεύουσα και στις πιο σημαντικές βυζαντινές πολιτείες...

Όταν όμως έμαθαν πως, όχι μόνο αποφασίστηκε, μα πως μαζεύτηκε κιόλας ο στρατός και ο στόλος και ξεκίνησε για την Κρήτη, το τί γίνθηκε δεν περιγράφεται...

Οι χωριάτες πήραν τα βουνά ή τρέξαν να βρουν σωτηρία μέσα στα κάστρα... Ο Έμιρης Αβδούλ Αρίφ πρόσταξε να μαζευτεί ο στρατός στα βόρεια γυρογαλιά σε μεριές που ήταν πιθανόν να προσπαθήσουν οι Βυζαντινοί να ξεπαρκάρουν... Έστειλε και μαντατοφόρους στ' αδελφία του της Συρίας να ζητήσουν βοήθεια... Και γενικά έκαμε κάθε τι που ζητούσε η περίπτωση και προσπάθησε να ησυχάσει το λαό του και να του δώση θάρρος... μ' όλο που αυτό ήταν πολύ δύσκολο, γιατί σαν τ' άγρια, θαρρείς, ένοιωσαν από πριν τη μπόρα που σήμανε κι' έκαναν σαν τρελλοί...

Την άλλη μέρα έφτασε και το καράβι με το Μαυρολέοντα και το Λογγίνο... Αυτοί είχαν φτάσει ως την Κρήτη, άράξανε σ' ένα απόμυρο άραξόβλι κι' είδαν με τα μάτια τους πολλά και διάφορα που βεβαιώνανε τα όσα είχε πει ο αϊχμάλωτος... Έρρημα είχαν απομείνει, λείει, τα χωριά και μπορούσε κανείς να περιφέρεται λεύτερα, χωρίς ν' απαντήσει άνθρωπο... Πήραν όμως μαζί τους οι Σαρακηνοί τα τρόφιμα κι' ακόμα 8, τι

άκριθό είχαν, έτοι που δεν έβλεπε κανείς μέσα στα σπίτια παρά τους τέσσερις τοίχους.

Από ένα γέρο, που είχαν παρατήσει, γιατί δίχως άλλο δεν μπορούσε να τους ακολουθήσει στα βουνά, μάθανε πως οι περισσότεροι πολεμιστάδες ήταν μαζεμένοι στο Χάντακα και γύρω από το Χάντακα, το περίφημο σκλαβοπάζαρο. Εκεί ήταν η πρωτεύουσά τους κι' εκεί έμενε κι' ο Έμιρης.

Και ο πεντηκόνταρχος Λογγίνος τέλειωνε έτσι:

Η ένδοξότης σου, στρατηγέ μου, ξέρει τώρα τί τρέχει εκεί κάτω. Όσα είπαμε τα είδαμε και τ' άκούσαμε με τ' αυτιά μας... Άλλοι, καθώς έιαθα, μάς πρόλαβαν... μα τί βάση μπορεί να δώση κανείς στα λόγια των αϊχμαλώτων που είναι εχτροί κι' έχουν κάθε δικίω να σε ξεγελάσουν... Και μεις μπορούσαμε να κάμουμε το ίδιο και να γυρίσουμε πίσω πολύ πρωύτερα προτιμήσαμε όμως ν' άψηψουμε τον κίνδυνο για να κάμουμε κατά γράμμα το χρέος που μάς άνάθεσε...

Τα λόγια του ήταν ένα πλάγιο χτύπημα για το Γρηγόρη και τους φίλους του... μα ο Νικηφόρος έκαμε

Οι χωριάτες, τρέσανε να βρουν σωτηρία μέσα στα κάστρα...

πώς δεν κατάλαβε. Τους έπαίνεσε ως τόσο και τους υποσχέθηκε πως σε πρώτη ευκαιρία θα φανέρωση την ευχαρίστησή του και με έργα.

Όσο για το τρίτο καράβι, του κάκου το περίμεναν δυο μέρες ακόμα ως που να τελειώσει η προθεσμία. Δεν γύρισε ποτέ... Άργότερα μονάχα έμαθαν πως τσακίστηκε σ' ένα κακοτράχαλο γυρογαλιό της Κρήτης κι' όσοι ήταν μέσα ή πνίγηκαν ή πέσανε στα χέρια των Σαρακηνών.

Από τη Σαντορίνη που βρισκόταν τώρα ο στόλος ως την Κρήτη η απόσταση ήταν μικρή και για ένα που ήξερε τις θάλασσες ο δρόμος εύκολος. Όσο τόσο είχε περάσει τόσος καιρός από τότε που τα Βυζαντινά καράβια είχαν ν' αρμενίσουν εκεί κάτω, που χρειάστηκαν τώρα πιλότοι για να τους οδηγήσουν... Και που να βρεθούν;

Ένας χρονογράφος, ο Μιχαήλ Άταλειώτης, λέει πως ο Νικηφόρος βρέθηκε σε μεγάλη στενοχώρια, όταν ξαφνικά, σ' ένα τους έστειλε ο Θεός, έφτασαν δυο Σκαρπαθιώτες καπεταναίοι, Χριστιανοί, κι' ανέλαβαν με προθυμία να τον πιλοτάρουν ως το θρυλικό νησί.

Τώρα που βρίσκονταν τόσο κοντά στον εχτρό, όλος ο στόλος ξεκίνησε μαζεμένος και κανονίστηκε με τέτοιο τρόπο η πορεία, ώστε να μη χωρίσουν πιά τα καράβια, παρά έτσι σαν ένας όγκος να παρουσιαστούν μπροστά στο λιμάνι του Χάντακα.

Μιά μέρα αρμενίζαν και μιά νύχτα και το πρωί της άλλης μέρας αντίκρισαν μπροστά τους μιά ναλάζια ατέλειωτη ζήρα ν' άπλώνεται από την Ανατολή ως τη Δύση.

Ο βιγλάτορας πάνω από το ψηλό κατάρτι της στρατιγίδας φώναξε πρώτος: «ή Κρήτη» κι' από τ' άλλα καράβια αντίλαλησε ή κραυγή σε χιλιάδες στόματα. Όσοι άγρυπνοί στην κείνη τη στιγμή ανέβηκαν στις αντένες, στα ξυλόκαστρα... με τα μάτια καρφωμένα κατά το Νοτιό, για ν' αντικρύσουν μιά ώρα αρχύτερα το δρόμα... Κι' όσοι κοιμόντουσαν, ύστερα από τη νυχτιάτικη κουραστική βάρδια, πετάχτηκαν κι' αυτοί από το στρώμα τους. Θαρρείς και δεν τους ξύπνησε ή κραυγή από το βαρύ ύπνο, μα ή καρδιά τους, που άγρυπνοίσε και περίμενε τούτη τη στιγμή, λάχτισε μέσα στα στήθη τους...

Από στόμα σε στόμα κι' από καράβι σε καράβι ή κραυγή γίνθηκε βροντή και κύλισε πάνω από το γαλανό πέλαγος... Κι' όπως συμβαίνει σε σεισμό ή μεγάλη φουρτούνα κι' άνεμοταραχή, που φαίνεται σ' ένα φάσμα ή συντέλεια του κόσμου κι' ο καθένας νοιάζεται πιά για τον έαυτό του και ξαστοχά και προσταγές και κοινωνικές διαφορές κι' όλα τα παρόμοια που κανονίζουν την τάξη και την επεία, έτσι και τώρα οι ναύτες άνακατεύτηκαν με τους θωρακίτες της βασιλικής φρουράς και τους αξιωματικούς, κι' οι κωπηλάτες παράτησαν τα κουπιά τους και σπρωγόντουσαν άνακατέμενοι στα καταστρώματα των καραβιών με την ίδια λέξη στα χείλη: «ή Κρήτη».

(Ακολουθεί)

Σελίδες ἀπὸ τὸ ἡμερολό-
γιο τοῦ μαθητοῦ Μιχαλάκη
Στρούζα

1109

Ποῦ ξέρεις τί γίνεται; Ἀν αὐ-
τὴ τὴ φορὰ τοῖς μὲν, μπορεῖ νὰ
με πιεστούν. Αὐτὴ τὴ φορὰ εἰ-
μαι μεγαλύτερος ἐνὰ χρόνιο ἀπὸ
τὴν ἄλλη, ποὺ εἶχα ἐρεῖ τις μα-
γνητικές νάρκες καὶ δὲν εἶχα
τοῖς μὲν νὰ τὸ πῶ σὲ κανέναν.

Ἄς εἶναι ὁμῶς. Ἄς ποῦμε
πὺς ἀποφασίζω νὰ τὸ πῶ. Ἀλλὰ
ποῦ. Στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Στρα-
τιωτικῶν; Ἰσως ἐκεῖ βέβαια.
Ἀλλὰ, πάλι, ποῖος ξέρει; Τὸ
καλλίτερο θάτανε, ἴσως, νὰ ζη-
τήσω νὰ παρουσιασθῶ στὸν ἴδιο
τὸ Γιάννη τὸ Μεταξά!

Αὐτό, μάλιστα! Ξέρω, βέβαια,
πὺς τὴν ὁδὸν ἀπὸ τὸν σκοτεινὸ
ῥα. Ὅμως αὐτὸ ποὺ προκύπτει
ἐνὰ τοῦ πῶ ἐνὶ πολὺ σπου-
δαῖο, πολὺ σοβαρὸ καὶ μοναχά
αὐτὸς πρέπει νὰ τ' ἀκούσῃ. Συμ-
παθεῖ τόσο πολὺ ὅλα ἐμὰς τὰ
παῖδιά τῆς Ε.Ο.Ν., ποὺ δὲν μπο-
ρεῖ παρὰ νὰ με δεχθῇ καὶ νὰ μ'
ἀκούσῃ με προσοχὴ. Naί, ὅλα
πρὶν πάω, πρέπει νὰ ἐτοιμάσω
μὴ σωστὴ ἐπιστημονικὴ μελέτη.
Καὶ γιὰτί ὅχι; Θὰ βάλω σὲ τά-
ξι ἐμὰς τις σκέψεις μου. Δὲ χρει-
άζεται πολλὰ μαθηματικά. Φτά-
νει νὰ διατυπώσω καθαρά τις
ἰδέες μου. Καὶ σ' αὐτὸ δά, δὲ
με φτάνει κανεὶς!..

Ἦ σκέμῃ πὺς μπορεῖ νὰ με
προσέξῃ ὁ Ἀρχηγός, με κάνει
νὰ πετῶ ἀπὸ τὴ χαρὰ μου!

Γιὰ φαντάσου, λοιπόν, ἂν δια-
τάξῃ νὰ μελετήσουν τὴν φερέσει
μου οἱ εἰδικοί καὶ γιὰ σκέψῃ
τὴν ἔχει νὰ γίνῃ ὅταν αὐτοὶ οἱ

εἰδικοί θὰ δικαιώσουν τοὺς συλ-
λογισμούς μου!...

***

Βλέπω ἀπὸ τὴν κιάλας μπρο-
στά μου τὸ ἀπομακρυσμένο καὶ
ἀπόκρυφο ἐκεῖνο ἐργοστάσιο ποὺ
θὰ μ' ἐγκαταστήσουν γιὰ νὰ ἐπι-
δέλω τὴν ἐκτέλεσι τῶν κανο-
νῶν μου με τὰ εἰδικὰ ηλεκτρο-
μαγνητικὰ βλήματα τους!

Ἐκεῖ μέσα, βέβαια, ἐγὼ θά-
μαι διευθυντής. Ὅλοι δὲ με κοι-
τάνε στὰ μάτια καὶ θὰ με ρω-
τοῦν γιὰ ὁδηγίες, καθὲς δευτε-
ρόλεπτο. Ἐγὼ, ὁ νεαρός κ' ἁ-
σημαντός, ὡς χτὲς ἀκόμα, Μι-
χαλάκης, θὰ γίνω, μέσα σὲ λί-
γες ὥρες, οὐτὲ πολὺ οὐτὲ λίγο;
Σωτήρας τῆς πατρίδος μου κ'
δου τοῦ κόσμου! Ἐνὰ ὁλόκληρο
σῶμα μουσικῆς ἀστυνομίας
θὰ φυλάττῃ τὸ ἐργοστάσιο καὶ μέ-
νω, γιὰ τὸ φόβο τῆς κατασκο-
πίας! Κ' ὕστερ ἀπὸ λίγον και-
ρὸ, ὅλοι οἱ μεγάλοι καὶ σοβα-
ροὶ ἐπιστήμονες τοῦ κόσμου θὰ
με δεῖχνουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο,
καὶ θὰ ψιθυρίζουν μεταξὺ τους:

— Εἶναι μὴ μεγαλοφυΐα αὐ-
τὸς ὁ μικρός!

Ὅσο γιὰ τὸ τί θὰ λένε καὶ
τί θὰ κάνουν, ὁ ἀδελφός μου
στὸ μέτωπο καὶ οἱ δικοὶ μου στὸ
σπίτι, ὅταν θὰ μάθουν τὴν ἀξίει
ὁ Μιχαλάκης τῶν, ἄστα πιά! Αὐ-
τὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ περιγράψῃ
κανένας.

Ἐγὼ, ὁμῶς, δὲ θὰ τὸ πάρω
καθόλου ἀπάνω μου. Θὰ μείνω
ὁ ἴδιος, ὅπως ἦμουν καὶ πρῶτα,
μὲ ὅλους. Ἐγὼ, κ' ὅταν ἀκόμα
— χάρι σὲ μένα — ὁδὴν τελειώ-
σῃ γρήγορα ὁ πόλεμος, θὰ βρι-

σκῶ πάντα καιρὸ νὰ πηγαίνω νὰ
βλέπω τὸ συνταξιόχο καθηγητὴ
καὶ τις κόρες του...

Τὸ χέρι μου μπαίνει αὐθόρμη-
τὰ στὴν τσέπη καὶ φαγουλεῖ τὸ
φάκελλο ποὺ μοῦδωσε ὁ Γιῶρ-
γος, τὴν τελευταία στιγμὴ, γιὰ
νὰ δώσω στὴν Ἀννούλα. Τὰ δά-
κτυλά μου διαπιστώνουν πὺς, μέ-
σα σ' αὐτὸ τὸ φάκελλο ὑπάρχει
καὶ κάτι ποὺ δὲν εἶναι χαρτί,
ἀλλὰ μέταλλο... Ἐνὰ δαχτυ-
λίδι... Μιὰ ἀρραβῶνα... Μπῆ-
κα στὸ νόημα καὶ ἡ καρδιά μου
ἀρχίζει νὰ χτυπά πῶς δυνατὰ...

Ἐγὼ εἶνα σπουδαῖο ἀδερφὸ!
Ὅταν θὰ γίνω ἐφευρέτης, θὰ τὸν
βοηθήσω κ' αὐτόν. Ὅλους θὰ
τοὺς βοηθήσω...

Τότε πῶς ἡ εἰρήνη θὰ βασι-
λεῖ στὸν κόσμο!

Στοὺς δρόμους τῆς Ἀθήνας
μας, τότε, θὰ λαμπρύνουν ἀναμέ-
νω ὅλα τὰ φῶτα κ' ὅλοι θὰ χαί-
ρουνται τ' ἀγαθὰ τῆς ζωῆς καὶ
τῆς εἰρήνης!

Ἀληθεῖ! Τὶ ὕπεροχο πράγμα
ποὺ εἶναι ἡ εἰρήνη!

Σήμερα, πρῶτὴ μέρα τοῦ πο-
λέμου, νιώθω πέρα πέρα τὴν
ὁμορφίαν τῆς!

Ὅμως, γιὰ νὰ γίνῃ εἰρήνη,
πρέπει νὰ τελειώσῃ πρῶτα ὁ πο-
λέμος...

Ὁ πόλεμος ποὺ ἀρχισε μόλις
σήμερα...

Πόσον καιρὸ λοιπὸν θὰ κρα-
τήσῃ;

Αὐτὸ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ
ξέρῃ.

Πρέπει νὰ κρατήσουμε γερὰ
ὡς τὴν ἀγνωστὴ ἐκείνη ἡμέρα...

Αὐτὸ μονάχα πρέπει νὰ ξέ-
ρουμε...
Γιὰτί δὲν στάνει μονάχα νὰ
τελειώσῃ ὁ πόλεμος...

Πρέπει νὰ τελειώσῃ νικη-
φὸρᾳ γιὰ τὴν Ἑλλάδα!

Μὲ τὸν θρίαμβο τῆς λευτερίας
ἐνάντια στὴ βία!

Ἐτοὶ δὲν μὰς εἶχε πῆ κ' ὁ

Πατέρας;

Πρέπει νὰ νικήσουμε τοὺς Ἰ-
ταλοὺς!

Πρέπει νὰ τοὺς νικήσουμε ἡ
νὰ πεθάνουμε!...

Αὐτὸ εἶναι:

Λευτεριά ἢ θάνατος!...

***

Σκόδοντας πάντα μπροστά
μου, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσω ποὺ πα-
τώ, βλέπω τις ἀσπρὲς γκέτες
τῆς στολῆς μου νὰρχονται καὶ
νὰ χάνουν ἀπὸ τὰ μάτια μου,
διαδοχικά, πῶς ἡ μία, πῶς ἡ
ἄλλη. Μὲ ρυθμὸ ἀνάλογο μὲ τὰ
βήματά μου. Εἶναι τὰ μόνια
ἀσπρα σημάδια ποὺ ἀντιφεγγί-
ζουν στὸν ἐναστρόν οὐρανὸ καὶ
μὴ κρατᾶνε συντροφικὰ μέσα
στὸ μαύρο σκοτάδι ποὺ με τρι-
γυρίζει.

Βρίσκομαι πῶς οἱ κεντρικὲς
συνειδήσεις, ὅταν ἀρχίξῃ κάπου-
κάπου νὰ συναντῶ αὐτοκίνητα
κ' ἀνθρώπινες σκιές, ποὺ γλι-
στρᾶνε ἀθόρυβα καὶ σοφὰ μέ-
σα στὸ σκοτάδι τῶν δρόμων. Οἱ
μεγάλαις οἰκοδόμησι οὐρανῶν τὸν
μαύρο καὶ σκοτεινὸν ὄγκο τους
ψηλά πρὸς τὸν οὐρανὸ, ὅταν ἐρ-
μῆμα καὶ ξεχασμένα παραξένα
μνημεῖα μίας νεκρῆς πολιτείας.
Μιὰς πολιτείας ποὺ ἔφυγαν ὁ-
λοι μαζί ξεφινικά καὶ τὴν ἀφῆ-
σαν, σπῆγοντας πίσω τους ὅλα
τὰ φῶτα. Σαν γιὰ νὰ μὴ μείνῃ
κανένα σημάδι ἐκεῖ ποὺ νὰ μαρ-
τυρᾷ τὸ πέρασμά τους...

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Ἐνὰ καὶ ἄλλα περισσότερα, τὰ ὁποῖα δὲν
διαφεύγουν τὴν μεγάλην οὐδερκίαν τοῦ κρά-
τους Σου, μὰς ἐνθαρρύνουν καὶ μὰς παρακαλοῦν
νὰ προτρέψωμεν καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὴν φιλο-
χρηστον καὶ μισοτύραννον Μεγαλειότητα Σου.

Βασιλεῦ! Τὸ κράτος Σου διὰ τῆς πρὸς τὸν
Γενικὸν ἡμῶν Ἐπιτρόπον τὸν πρίγκηπα Ὑψη-
λάντην ἐπιστολῆς τοῦ κόμητος Καποδίστρια, ἡ-
θέλησε νὰ ὑποσχεθῇ εἰς τὸ ἔθνος τῶν Γραικῶν
ὅτι ἡ Ρωσσία θέλει εἶναι ἄπλους θεωρὸς τῶν
ἰσὺν συμβαίνοντων καὶ μέλλοντων ἀπὸ τῶν
τῶν δυστυχῆ πατρίδα τῶν. Δὲν ἔσπερον ὁμῶς ἡ
ἐὺσπλαγχνος καὶ γενναία Σου ψυχὴ νὰ μὰς ἐπα-
πειλήσῃ μεγάλῃ καὶ οκληροτάτῃ ἐναντιότητα
ἐκ μέρους τῆς γειτόνης καὶ παλαιᾶς ἡμῶν φί-
λης καὶ συγγενεῖς Ρωσσίας. Ἀλλ' αἱ εἰς τὴν
Κωνσταντινούπολιν καταμαρτυρίαι καὶ ὅλοι τὸ
καθ' ἡμῶν ἐχθρικότατον φέρουσιν τοῦ βαρύνου
Στρογγυλῶς, ἡ κάλλιον τῶν γνωστοτάτων
Φραγκίνων καὶ διαφορῶν ρωσικῶν Κοινοῦ-
λων, ἐμφανίζουσιν τὴν εἰρημνὴν ὑπόσχεσιν καὶ
μὰς ἔδειξαν ὅσον καὶ μεγάλῃ ἀρμάνῃ καὶ
ναίμῃ. Καταφεύγομεν λοιπὸν καὶ πάλιν εἰς τὴν
δικαιοσύνην καὶ ἐὺσπλαγχνίαν Σου, καὶ παρα-
καλοῦμεν νὰ ἀναπληρώσῃ, ὡς εἴπῃ, τὴν
προσέγγισιν εἰς ἡμᾶς βλάσιν, καὶ νὰ μὰς
συνδράμῃ αὐτοκρατορικῶς εἰς τὴν παροῦσαν ἐ-
σχάτην κινδύνῳ μας.

Ἐκράτειστε Μονάρχα! Ἐως τὴν σήμερον
προσμένοντες τὰς ὑποσχεθείσας διὰ τοῦ εἰς Κων-
σταντινούπολιν πρέσβους Στρογγυλῶς εἰς τὸν
πρίγκηπα Ὑψηλάντην συμβουλὰς τῆς Μεγα-
λειότητος Σας, ὅχι μόνον δὲν ἐπεχειρήθημεν
κανὲν κίνημα κατὰ τὸν τυραννικόν, ἀλλὰ μάλι-
στα καὶ με προσοχὴν ἀπετρέψαμεν νὰ ἐσώ-
ωμεν ἀπειθεῖ καὶ παρήκοοι εἰς τὰς σωτηριώδεις
Σου συμβουλὰς. Βλέποντες ὁμῶς ὅτι ὁ ἐχθρός

προχωρεῖ καὶ ἐνδυναμοῦται, ὅτι ἡ Δακία καὶ
Μολδαβία μισοτρόπως κατασπαράσσονται, ὅτι
ἡ θρησκεία πάσχει τὰ μέγιστα, οἱ ἔξοχοι ὁπου-
ργοὶ τῆς βασιλείας καὶ ἀπανθρώπως φονεύονται, οἱ
ἀδελφοὶ μὰς χριστιανὸν ἀνηλεῶς κατασφάζον-
ται, αἱ δὲ ἀσφαὶ γυναῖκες μετὰ τὰ θηλάζοντα
νήπια καὶ τὰ ἀνηλικα βρέφη τὸν βασανίζονται
βιάζονται νὰ ἀρνοῦνται τὸν Θεοάνθρωπον Ἰη-
σοῦν, καὶ ὅτι μετὰ ὅλα ταῦτα αἱ ὑποσχεθείσαι
συμβουλὰι ἀκόμα δὲν ἐγνωστοποιήσαν εἰς τὸν
πρίγκηπα Ὑψηλάντην, φοδοῦμεθα μήπως ἀναγ-
καζόμεν καὶ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ ὅλου ἔθνους
καὶ τοῦ στρατεύματός μας, καὶ διὰ τὴν ἐκδίκη-
σιν καὶ διὰ τὴν ἀτομικὴν ἀσφάλειαν, νὰ φα-
νῶμεν ἐπιλήρησιν τῆς πρὸς τὴν πατρίδα Σου,
τολμῶμεν νὰ εἰπωμεν, καὶ χριστιανικὴν Με-
γαλειότητα αὐστηρὰς εὐπειθείας, ἀπὸ τῶν ὁ-
ποῖαν ἀπεφασίσαν σταθερὰς νὰ ὀδηγοῦμεθα
πάντοτε.

Ἐφιλάνθρωπε καὶ φωτισμένε Μονάρχα! Τὸ ἀ-
φόρητόν τοῦ μουσουλμανικοῦ τυγοῦ βάρος, ἡ φό-
βος αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ὁ φόβος τοῦ ἀνθρώ-
που Δημιουργοῦ, ἔδωσαν τ' ἀρμάνε εἰς τὰς γει-
ρας ὁλοὺς τῶν δεσποτικῶν χριστιανῶν. Ἦ ἔ-
πρεπε νὰ διωχθῇ ἀπὸ τὴν πατρίδα μὴς ἡ τρο-
μέρα δεσποτεία, ἡ ἡμεῖς νὰ μὴ διαφεύγομεν τε-
λείως κατὰ τὸ ἥθικόν ἀπὸ κτήν, διὰ νὰ μέ-
νωμεν ἀνέργοι καὶ τὴν σήμερον ἀναισθητοῦντες
εἰς ὅσα πάχομεν. Τὰ πράγματα, τὰ βέβαια
τῶν ὁμογενῶν μὰς κατορθώματα εἰς τὴν Πελο-
πόννησον, Ἠπειρὸν καὶ εἰς ἄλλα τῆς πατρί-
δος μὰς μέρη, ἀποδεικνύουσιν τραντάτα ὅτι μὴ
ἀπὸ τὸν πρίγκηπα Ὑψηλάντην, μὴ ἀπὸ ἡμᾶς
ἐξήρτηται ἡ παῖς τοῦ ἐπιχειρήματος ὁλοὺς τῶν
τυραννοῦμεν χριστιανῶν. Ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ
χρειάζεσθαι ἀνδραγαθίαν ὅλοι νὰ γένωμεν διὰ μίαν,
ἡ ἐπανάστασιν τῶν συμπατριωτῶν μὰς χριστι-
ανῶν θὰ τρέψῃ τὸν ἐντύχῃ ἡ δυστυχὴ δρόμον
τῆς. Ἄς μὰς συνδράμῃ λοιπὸν τὸ κράτος Σου.

καθ' ὅποιον τρόπον ἤθελε κρίνει εὐλόγον.

Ἐνναῖε καὶ δίκαιε Βασιλεῦ! Τὸ ἔθνος ὅλον
ἐλαβεν ἀπελπισμένον τὰ ὅλα. Ἦ εὐτυχὴς ἡ
δυστυχὴς ἐκδοσις τοῦ μεγάλου τούτου καὶ τολ-
μηροτάτου ἐπιχειρήματος ἔλκει φέρει τὴν ἐντυ-
χίαν ἡ τὸν ἀρεκτονόμῃ τῶν τοῦ. Αἱ σωματι-
καὶ τοῦ δυνάμεις, ἐμψυχούμεναι ἀπὸ τὸν ἔρωτα
τῆς θρησκείας καὶ τῆς πατρίδος, ἡμῶν ποῦν
προχωρήσουν θαυμάσια. Ἀλλ' ἡ διὰ τὴν πολυ-
χρόνιον οκλαδικὴν τοῦ κατὰστασιν μεγάλῃ πτω-
χείᾳ τοῦ, ἡ διὰ τὸν φοβικὸν δεσποτισμὸν εἰς ἄ-
κρον περιορισμένη γεωργικὴ τοῦ, ἡ διὰ τὰ ση-
μερινὰ συμβαίνοντα παντελὴς πείσιν καὶ τῆς
ἀπαρχώσεως, ἡ διὰ τὰς τοπικὰς καὶ γειτονικὰς
σχέσεις ἀδυναμία νὰ ἀφελθῇ εἰς τοῦτο ἀπὸ
τὴν ναυτικὴν τοῦ δυνάμειν, καὶ ἡ ἐλλείψιν τῶν
ἀναγκαίων πολεμικῶν ἐφοδίων μὰς δίδουν πολ-
λὰς ὑποφίας, ἡμῶς ἡ πολυκαίρια μεταστροφή
τοῦς τῶσους ἀνδράς καὶ τὰς μεγάλας θύσας
μὰς, καὶ τὸ ἔθνος ὅλον ἀφανισθῇ. Προστρέγο-
μεν λοιπὸν εἰς τὸν μεγάλον Ἀλέξανδρον, τὸν
ὕπεροστον τῆς παροῦσης ἀνθρωπότητος, τὸν
ἐνθέρμον ὑπεράγον τοῦ χριστιανισμοῦ, διὰ νὰ
μὰς ἀξιώσῃς ὁποιαδήποτε βοήθειαν ἡ ἐὺσπλαγ-
χνία καὶ μεγαλοφυΐα Σου κρίνει ἀμοιβαίαν καὶ
συντελεστέραν εἰς τὰς παρούσας ἡμῶν περιστά-
σεις...

Τὴν ἀναφορά αὐτὴν τὴν ὑπέγραψαν ὅλοι οἱ
Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ πλὴν τοῦ Ὑψηλάντη, καὶ
τοῦτο γιὰ νὰ γίνῃ πιστὸν πὺς πραγματικὰ
προέρχονταν ἀπὸ χριστιανικὸν στρατὸ ποὺ πῶν
ἔδερνε ὁ σπαρταγμός καὶ ἡ ἀγωνία. Ὁ τοῖος ὁ
Ὑψηλάντης ἔγραψε στὸν Βασιλεῖ τῆς Ρωσσίας
Φρειδερίκο καὶ τὴν αὐτοκράτειρα τῆς
Ρωσσίας καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ μεσολαβή-
σουν στὸν Τσάρο.

Τὸ κίνημα ὁμῶς αὐτὸ τοῦ Γαλατιοῦ δὲν
ἦταν τίποτα μπροστὰ σὲ ἄλλα γεγονότα. Ὁ
Ὑψηλάντης ἔλεγε τὴν ἡθικὴν ἐφορὰ ποὺ λιγώ-
σκει τοῦ στρατοῦ. Μὴ ἀγανάχτην κίταζε
τὴν ἀποσυνθεσί τοῦ στρατοῦ, τὴν ῥοδου-
μένην τῶν ἀξίωματικῶν τοῦ, τὴν ἀντιλήξει γιὰ
τοὺς βασιμῶς, ποὺ προέρχονταν ἀπὸ ἀξιωματι-
κοὺς ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμα πολεμήσει, ποὺ δὲν
εἶχαν κερδίσει μὴ μάχη, καὶ δὲν εἶχαν ἀκόμα
οἰσθῇ ὅτε ἔνα τράπου. Αὐτοὶ ὅλοι ἀρχισαν
νὰ διαμαρτυροῦνται στὸν Ὑψηλάντη γιὰ ἀση-
ματὰ πράγματα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ

"ΕΛΛΗΝ ΘΑ ΕΙΠΗ ΦΩΣ"

«Όταν περάσει ο καιρός και έχουμε ανεβάσει τον τόπον μας ύψηλά και ο καθένας από σάς θα υπερηφανεύεται να λέγεται "Έλλην..."»

Ι. ΜΕΤΑΞΕΣ

Νέο κορίτσι,

Άγαπημένη Φαλαγγίτισσα,

Παρατηρήσατε ποτέ σας τα γράμματα που γράφονται στους στρατιώτες μας; Κάθε φορά, κάθε μέρα, κάθε έφημερίδα που θα πιάσω στο χέρι μου μου γεννούν μια συγκίνησι ιδιαίτερη τα γράμματα εκείνων που έμειναν στα μετόπισθεν. Συγγενείς και φίλοι γράφουν στα παιδιά τους, στ' αδελφά τους, στους γνωστούς των. Μά αυτά δεν είναι απλά γράμματα που λένε μόνο τα τυπικά εκείνα: Είμαι καλά και το ίδιο ποθώ για σένα. Είναι το ψυχικό ανάγλυφο του λαού μας. Σάν μνημείο από ακατάλυτο γρανίτη και από πεντελήσιο μάρμαρο στήνεται πέτρα με την πέτρα, μέρα με τη μέρα. Μέσ' στις εκατό μέρες του πολέμου, που πέρασαν ως τώρα ύψωνεται τρανό το άγαλμα του ψυχικού ποιοι του λαού μας. Μέσα σ' αυτά τα γράμματα βρίσκονται τα αποδεικτικά, οι τίτλοι της άριστοκρατίας της ψυχής του, φαντάζουν και λάμπουν σαν τα εφτά χρώματα της Ιριδος πάνω σ' ένα κατακάθαρο ούρανο στερνά από βροχή. Λάμπουν οι αρετές του με χρώματα ανεξάλεπτα και άσθηστα εις τον αιώνα. Περηφάνεια και Ιπποτισμός, θάρρος και ένθουσιασμός, δικαιοσύνη και ευσέβεια, αὐταπάρανησι και αὐτοθυσία, περιφρόνησι τῶν ὀλικῶν ἀγαθῶν. Κι' όλα αυτά μέσα σ' ένα χρυσό και στερεό πλαίσιο της θρησκείας που γεννά την ακλόνητη πίστι και τη βεβαιότητα για την επικράτησι του σὸν ἀγῶνα.

Όταν ένας Λαός ξεκινά με τέτοια έφοδια, όταν ανθίζουν και μωσκοβολήσουν μέσα του όλες αυτές οι αρετές που «μακρύν βάλλουν τὸν φόβον» τί δεν θά επιτύχη; Όταν ένα αὐτομ κατάρθων να θάσει στο στάδιο αὐτὸ τῆς ψυχικῆς καθάρσεως τί εἰδους θαύματα δεν θά μπορέση να επιτελέση; Φθάνει στὴ γραμμὴ τῶν μεγάλων θρησκευτικῶν ἀποστόλων που ἀψηφώντας τὸν ὀλικὸ κόσμον ἀγωνίστηκαν και πέθαναν για κάτι ἀνώτερο, για κάτι παμμέγιστο. Αὐτὴν τὴν ἀνάτασι πάνω ἀπὸ τὰ ταπεινά και τὰ τιποτένια ἀντικρύζει κανεὶς κάθε μέρα μέσα στις γραμμὲς τῶν ἐπιστολῶν που γράφονται αὐθόρμητα κι' ἀνύποπτα για τὴ δημοσίευσί τους και μάλιστα για τὴν ἀνάλυσί τους, ὅπως θέλουμε ἐμεῖς σήμερα να κάνουμε στὴ σελίδα μας αὐτή. "Ενα θά πάρουμε ἀπὸ τὰ χίλια ὑμῖνα που γράφονται με τόσο λαχτάρα

και ξεκινούν με τόσο ἐλπίδα να φθάσουν ως τὰ χέρια τοῦ ἥρωα και να τοῦ δώσουν τὴ χαρά. "Ενα. Τί μᾶς χρειάζονται τὰ πολλά; Εἶναι ὅλα τὰ ἴδια τρανά και μεγάλα, γιατί ἀπὸ ὅλα, σπουδασμένα και μὴ, ἄρτια γραμμένα ἢ ἀνορθόγραφα, ξεπετιέται ἡ ἴδια ἐλληνικὴ ψυχὴ πάνοπλη με ὅλες τὶς ἀρετὲς τῆς τῆς ἀφάνταστες.

«Εἶμαι υπερήφανος γιατί εἶμαι "Έλλη" και τὴν υπερηφάνειαν τὴν σημερινὴν τὴν ὀφείλω σε σᾶς. "Έλλη" ἢ θά εἰπῇ φῶς, πολιτισμός!»

Πόση πατριωτικὴ περηφάνεια, πόση φυλετικὴ ἔξαρσι δεν κρύβεται μέσα σ' αυτές τὶς γραμμὲς! Καὶ πόση κατανόησι για τὴν ἀξία τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ! "Έλλη" ἢ θά εἰπῇ φῶς, πολιτισμός! Δεν εἶναι ἡ φράσι αὐτὴ σὰν ἐπίγραμμα πινδαρικό στὴ συντομία τῆς και τὴν περιεκτικότητά τῆς; "Έλλη", ὅχι πιά ἐσὺ κι' ἐγὼ κι' ὁ τρίτος ἄλλὰ ἡ ἀφορημένη ἔννοια "Έλλη", ἡ ὄντοτης τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς, τὸ ποῖον τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς, ἡ "Ελλάς" ὡς "Ἰδέα ἀνάμεσα στους αἰῶνες φῶς εἶναι, λάμψι και πολιτισμός. Πολὺς καιρός εἶπε περάσει που δεν εἶχαν ἀκουστὴ τὰ λόγια αὐτά. Γιατί εἶχαμε ξεχάσει μέσα στὰ μικρά τὰ δικά μας και τὰ ἀπομάκρυν στὴν ψυχὴ μας ξένα. Τώρα κάποιος τρύπησε τὸ βράχο, κάποιος Δυνατὸς και νά, σὲ χίλιες μεγαλότοξες, κρουσταλίνες ἀκτίνες ἀναβλύζει και πάλι τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς τὸ νάμα ἀπ' τοῦ ἐλληνικοῦ μας Εἶναι τὴν πηγὴ. Χαρά σ' Αὐτὸν που ἐπέτυχε τὸ θαῦμα και εὐτυχισμένοι ἐμεῖς που δεχτήκαμε τὴν ἐπίδρασί του. "Ετσι πάλι: "Έλλη" ἢ θά εἰπῇ φῶς. Κι' ἔλαμψε ἀπὸ τὸ ἔνα ἄκρο ως τὸ ἄλλο τῆς οἰκουμένης ὅλης ἡ "Ελλάδα" ὡς ἔννοια πολιτιστικὴ, θαμπώνοντας και συγκινώντας με τὸ ψυχικὸ τῆς μεγαλεῖο. Γιατί αὐτὴ τὴ φῶς δεν ἦταν με λόγια ἢ με γραπτὰ ἢ ἀπόδειξι τῆς ὕψλης και τῆς λαμπρῆς καταγωγῆς τῆς, εἶναι με ἔργα στίβαρά και ἡρωικά ἔργα, που κρύβουνε μέσα τους τὸ σπὸρο τῆς ἀθανασίας και τὴν ἀπεραντοσύνη τῆς αἰωνιότητος.

Τὸ γράμμα ἐξακολουθεῖ: «Μὴν ξεχάσεις ποτὲ σου ἀδελφέ μου ὅτι δικαίον εἶναι Θεός. Καὶ ὁ Θεός ποτὲ δεν καταπατεῖται, δεν ὑβρίζεται. Τιμωρεῖ σκληρῶς τοὺς ὑβριστάς. Τί ζητοῦν οἱ σοφοὶ και οἱ πάνσοφοι να προσδιορίσουν τὴν ἔννοια Θεός. "Απὸ τὴ στιγμή, που φάνηκε ὁ ἄνθρωπος ἀγωνίστηκε να τὸν ζητῇ σὲ διάφορες μορφὲς και σ' ἀμέτρητα σύμβολα.

Κι' ὅμως ὁ Θεός βρίσκεται μέσα στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ, που εἶναι πληρωμένη ἀπὸ τὴν ὑπέροχη ἰδέα τῆς δικαιοσύνης. "Εκεῖ βρίσκεται ἀληθινὰ ὁ

Θεός! Κι' ἀπὸ τὴ στιγμή που ὁ Λαός μας διόφθονα και δλόμψα ἐνοιῶσε τὸ δικαίον τοῦ ἀγῶνος του ἔχει μέσα του και πάντα κοντά του τὸ Θεό. Καὶ τώρα πολέμῳ ὅχι πιά μονάχα για τὴ γῆς του και τὸ βίος του, ἀλλὰ ἀγωνίζεται και για τὴν ἐπικράτησι τοῦ δικαίου, τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ ὁ σημερινός του ἀγῶνας ἔχει μέσα του μεγάλη δόσι μεταφυσικῆς. Γι' αὐτὸ ὁποῖος θελήσῃ να ἐξηγήσῃ τὶς ἐπιτυχίες τοῦ στρατοῦ μας και τὸν ἐνθουσιασμό και τὴν αὐταπάρανησι τοῦ Λαοῦ μας με τὰ μέτρα τῆς ψυχρῆς λογικῆς δεν θά τὸ ἐπιτύχη. Χρειάζεται κάτι ἄλλο στὴν ἀνάλυσί αὐτὴ, κάτι που να ἔχη σχέση με τὸ θαῦμα διευκολύνοντας τὴν σύλληψι τοῦ ἀκατανοήτου.

Κι' ἔρχεται τώρα ἡ ἴδια φράσι ἀντίστροφα, ὡς ὁρισμός τοῦ δικαίου. «Τὸ δικαίον εἶναι Θεός!» Τόσο λακωνικὴ, τόσο σεμνὴ, τόσο ἀπλή ἡ φράσι! "Ομως κολοσσός στὴν ἀλήθεια τῆς και γρανίτης στὴ δύναμί τῆς. Ποιὸς δεν νικᾷ μ' ἓνα τέτοιο λάβαρο; Πάντα σὲ θρίαμβο καταλήγει ὁ δρόμος ἐκείνων που τὸ ἀκολουθοῦν ἔστω κι' ἂν βαδίζουν τὸ πῶς δύσκολο και τὸ πῶς ἀγκάθερο μονοπάτι.

Τὸ γράμμα δεν τελειώνει ως ἐδῶ. Γίνεται προσωπικότερο και πῶς συγκριμένο. «Ἡ μητεροῦλα σου θερμὴ ἰκέτις εἰς τὴν ἐκκλησίαν για σένα τὸ Γιάννη τῆς, τὸ Γιάννη μας, τὸν ἀδελφό μας. Κι' ἡ μεγάλη ἡμᾶς τοῦ οὐρανοῦ δεν εἶναι δυνατόν παρά να σὲ προστατεύῃ και να σὲ ἐνισχύῃ. Εἶναι μιὰ μεγάλη ἀλήθεια βγαλμένη ἀπὸ τὴ ζωὴ, ὅτι θερμὲς και δικαίες εὐχὲς ποτὲ δεν πηγαν χαμένες, πάντοτε σὰν λιθανωτὸς ὑφονταν στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ και γίνονται δεκτές!» Ἡ μητεροῦλα εἶναι ἐδῶ τῆς μᾶνας ἡ συμπτυκνωμένη ἔννοια, ὅλες οἱ μᾶνες τοῦ λαοῦ μας σὲ χίλιες μορφὲς και σὲ μύριες ἐκδόσεις, που θερμὰ ἰκετεύουν τὴ Μεγάλῃ Μᾶνα για τὸ Γιάννη τους, τὸ Γιάννη μας, ὅλα τὰ παιδιά μας ἐκεῖ ἀπάνω. "Ετσι ὅλες οἱ μητρικὲς ἰκεσίες πάνω ἀπὸ πρόσωπα και πράγματα λιθάνι ἀνεβαίνουν και φτάνουν στὰ πόδια τοῦ θεϊκοῦ θρόνου. Πῶς εἶναι δυνατόν ὁ "Υψιστος, που ἐτάζει καρδίας και νεφροὺς να μὴν εἰσακούσῃ τὶς ἰκεσίες αὐτές;» "Ενας λαός βαθιὰ εὐσεβής, ὅχι θρησκώλητος — πολὺ ἀπέχει τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο — γονατισμένος εὐλαβικά ἰκετεύει για τὴ δικαίωσι τοῦ ἀγῶνα του. "Ο λαός αὐτός πιστεύει τὸ Θεό μαζί του και κανεὶς και τίποτε δεν μπορεῖ να τοῦ μετακινήσῃ τὴν πίστι του.

"Ετσι μέσα σ' ἓνα γράμμα μονάχα κοιτάξαμε σὰν σὲ καθρέπτη τὸ ψυχικὸ σκίτσο τοῦ Λαοῦ μας.

Σ. Καραϊσκάκη

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

Ο δρόμος που όλονυχτίς άναβε από την κίνησι, με τό άνέβασμα της μέρας έ-ρήμωσε. Ένας ήλιος λαμπερός πρόβαινε κάποτε μέσ' απ' τ'ά σύγνεφα κι' έλουζε τ'ά βουνά τ'ά θαμνοσκέπαστα, γυάλιζε τις άπλες τών νερών κάτω. Καθώς περνούσε ή ώρα ή μάχη άναβε. Οι όμοθροντίες τών κανονιών έναλλάσσόνταν με τό φιλόφωνο γάγωμα τών πολυβόλων πίσω. Γδούποι μακρινοί, κρότοι σποραδικοί γέμιζαν άκατάπαυστα τόν όρίζοντα. Κίνησης καμιά δέ φαινόταν. Μιά παράξενη έρημιά γεμάτη κρότους μοναχά άδέσποτους θαρρείς χωρίς ψυχή ζωντανή νά φαίνεται. Τά άεροπλάνα βόμβιζαν κάθε τόσο από πάνω μας. Τά πουλιά τού λόγγου κάθε τόσο πετούσαν ξαφνιασμένα κι' άλαλα, τρύπωναν από τόν ένα θάμνο στόν άλλον.

Κι' ως τόσο από τό πρωί κάποιος σκυλί κυνηγάρικο δέν είχε σταματήσει. Τό άκούγαμε στίς άντικρινές

πλαγιές νά βοιοδέρνη ν' άλλωνίζη μέσ' στό λόγγο άλυχτώντας χωρίς τέλος. Πού βρέθηκε κεί πέρα. Απ' πού ήρθε; Τό δίχως άλλο θά τ'όχαν άλαλιάσει οι ντουφεκίες. Κυνηγοί από δώ, κυνηγοί από κεί, πού νά πρωτοτρέξη; Χανόντανε σέ χαράδρες ξανάθαινε σέ ξέφαντα. Τι ντοπό άτέλειωτον είχε βρή;

Κατά τό βράδι πού καλμάριαν οι βρόντοι ήσυχάσε πιά κι' αυτό. Η μάχη είχε κερδίθη. Νάνοιωθε τάχα κι' αυτό τήν ικανοποίησι της έπιτυχίας; Τή νύχτα ήρθε στόν καταυλισμό μας. Κουνώντας χαρούμενο τήν ουρά του μάς ζύγωσε, σά γνώριμος παλιός. Ήταν ένα σκυλί μαυροκαφάλικο, ράτσας. Ο σούλαμαγός μας τό χάιδεψε.

— Νά τό κρατήσουμε, είπε. Είναι γουρλίδικο. Και τό πήραμε μαζί μας. Μας γνώρισε όλους. Κι' έμαθε τις συνήθειες μας. Έμαθε νά πειθαρχή. Νάρχεται στό καζάνι τις ώρες τού σούσιτου διακριτικά νά περι-

μένη τή σειρά του. Νά συντροφεύη τό σκοπό της νύχτας. Νά μ'ήν άλυχτάη μήτε νά τρέχη τις ώρες τών άεροπορικών έπιδρομών.

Ήταν ή «μασκώτ» τού τμήματός μας. Πολλές φορές μάς έβγαλε άκόμα και λαγούς. Έμεινε καιρό μαζί μας, ώπου τελευταία κάποιος σωφέρ πού κατέβαινε στά μετόπισθεν στήν πόλι τό πήρε. Τού τό δώσαμε νά τό έμπιστευθί σ' έναν καλό κυνηγό. Γιατί τά κρύα τό πείραξαν και φοβήθηκαμε νά μ'ήν ψοφήσ.

Κάτι συμπτώσεις!

Είναι κάτι περιστατικά, κάτι συμπτώσεις πού δέν ξέρει κανείς πώς νά τις έξηγήσ.

Σέ μία άεροπορική έπιδρομή τις προάλλες όλοι οι άντρες καλύφθηκαν μέσα σέ πρόχειρα όρύγματα ή μικροχοντάκια φυσικά. Τρεις πυροβολήται πήγαν και κάθισαν κάτω από μιάν άγριογκορτσιά. Ο λοχίας

πού τούς είδε άπέναντι άγρίεψε. Πρώτη του φορά έμπηξε τέτοιες φωνές και ξεστόμισε τέτοιες βλαστήμιες. «Νά τσακιστήτε νά φύγετε γρήγορα απ' αύτό». «Καλυμμένοι δέν είμαστε;» άπόρησαν εκείνοι. «Οχι καλιόσκυλα». Νά φύγετε γρήγορα απ' αύτό. Γρήγορα είπα! Έδώ, στό χαντάκι γρήγορα». Στήν έπιμονή του κι' εκείνοι και για νά μ'ήν προκαλέσουν ζητήματα, όπάκουσαν και σύρθηκαν πέντ' έξη μέτρα σ' ένα χαντάκι. Τήν ίδια στιγμή τό άπαίσιο σφύριγμα τών βομβών έσκιζε τόν άέρα και μία απ' αυτές κομμάτιαζε σύρριζα τό δέντρο. Κανένας απ' τούς άντρες δέν πειράχτηκε.

— Κι' εγώ δέν ξέρω πώς μ' έπιασε εκείνη ή ξαφνική λύσσα νά μήν σ'ήν βλέπω νά κάθεστε εκεί δά... Έλεγε ύστερα ο λοχίας στούς τρεις πυροβολήτας πού τόν άγκάλιαζαν και τόν φιλούσαν γιατί χάρις στήν περιεργή προαίσθησί του είχαν σωθή.

Γ. ΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Όταν τό ένδοξον ύποδρύχιόν μας, ο «Παπανικολής», έτορπάλιζε και έξούσιζε τά τρία (ιταλικά όπλιταγωγά εις τήν θάλασσαν της Άδριατικής, έγραφαν αί έφημερίδες ότι ο κυβερνήτης τού σκαφους κατήλθεν εις άρκετόν βάθος κάτω από τήν έπιφάνειαν της θάλασσης, έξοδσε τήν μηχανή και άφησε τό ύποδρύχιον νά παρασύρεται όπό τού ρεύματος προς βορράν και κατ' αυτόν τόν τρόπον απέφυγε τας έπιθέσεις τού έχθρου, ο όποιος έχασε τά ίχνη του. Καί έγεννήθη εις πολλούς ή περιέργεια νά μάθουν ότι πράγματι ύπάρχουν θαλάσσια ρεύματα τά όποια τόνουν χρήσιμα είναι πολλάκις εις τούς ναυτικούς, όπως αποδεικνύει και τό παράδειγμα τού «Παπανικολή», άλλ' ίσως θά ήθελαν νά γνωρίζουν κάπως περισσότερο διά τό φυσικόν αυτό φαινόμενον με τό όποιον θά άπασχολήσωμεν τήν σημερινήν στήλην της άγασπητής «Νεολοίας».

***

Όλοι γνωρίζομεν ότι όλόκληρος ή μάζα της ατμόσφαιρας, ή όποια περιβάλλει τόν πλανήτην μας, έδρισκεται διαρκώς εις κίνησην. Πάντοτε πνέουν διάφοροι άνεμοι πού διαρκούν πολύ ή όλίγον. Έχομεν άνέμους ίσχυρούς και μακράς διαρκείας πού έμφα-

νίζουν καθ' ώρισμένας εποχάς τού έτους, ενώ άλλοι παρουσιάζονται ως άσθενείς και μικράς διαρκείας. Τάς μετακινήσεις αυτές τών μαζών τού άέρος από τό ένα μέρος εις τό άλλο ήμπορούμε νά τας καλέσωμε, με μίαν λέξιν, ρεύματα άέρος πού ρυθμίζουν πολλά άλλα φαινόμενα, τά όποια λαμβάνουν χώραν επί της έπιφανείας της Γης.

Κάτι άνάλογον γίνεται και όπό τήν έπιφάνειαν της θάλασσης, έντός τών όδάτων τών ώκεανών και τών θαλασσών. Παρατηρούνται δηλαδή διάφοροι μετακινήσεις μεγάλων μαζών θαλασσίων όδάτων όπό τήν έπιφάνειαν τών θαλασσών και αι μετακινήσεις αυτές είναι συνεχείς και αποτελούν ούτως ειπείν ένα όπό τήν θάλασσαν ρεύμα όδάτων πού έχει ώρισμένην κατεύθυνσιν. Αί μετακινήσεις αυτές τών όδάτων τών θαλασσών και τών ώκεανών καλούνται «θαλάσσια ρεύματα». Με άλλους λόγους, τά θαλάσσια ρεύματα είναι παταμοί οι όποιοι εδριζόνται όπό τήν έπιφάνειαν της θάλασσης. Τα ρεύματα αυτά έχον διάφορον διεύθυνσιν και έντασιν πού εξαρτώνται από πολλούς παράγοντας. Τό φαινόμενον παρατηρείται έντονότερον εις τας κλειστάς θαλάσσας και άκόμη ισχυρότερον εις τούς κόλπους, ενώ εις τούς ώκεανούς είναι τοῦτο

κάπως άσθενές. Π. χ. εις τήν λεκάνην της Μεσογείου παρουσιάζονται θαλάσσια ρεύματα έντονότερα από εκείνα πού γίνονται εις τόν «Ατλαντικόν ή τόν Ειρηνικόν» ώκεανόν. Εις τήν «Αδριατικήν και τό Αιγαίον Πέλαγος» τά θαλάσσια ρεύματα είναι άρκετά αισθητά και έχει εύρεθί ότι εις τό Αιγαίον Πέλαγος π.χ. τό ρεύμα κινείται έκ Νότου προς βορράν, παρά τας άκτάς της Μικράς «Ασίας μέχρι τού «Ελληνόποντος, από εκεί δέ ξεκινά άλλο ρεύμα έχον άντίθετον διεύθυνσιν, ήτοι έκ βορρά προς Νότον.

Πού όφείλονται τά θαλάσσια ρεύματα δέν γνωρίζομεν μετά βεβαιότητος. Φαίνεται όμως ότι ύπάρχουν πλείστα αίτια πού τά προκαλούν. Τα κυριώτερα έκ τών αίτιών αυτών είναι δύο. Τό ένα είναι ή διαφορά άλμυρότητας τού θαλασσίου ύδατος και τό άλλο οι άνεμοι. Όταν λέγομεν διαφοράν άλμυρότητας, έννοούμεν ότι τό θαλάσσιον ύδωρ δέν έχει παντού τήν αὐτήν άλμυρότητα και έπομένως τό ειδικόν βάρος (ή ή πυκνότης) τών διαφόρων μαζών τού ύδατος, αφού είναι διάφορον, έχει κατ' ανάγκην κίνησιν τού ύδατος. Η κίνησις αὐτή γίνεται από τας πυκνότητες μάζας ύδατος προς τας άραιώτερας.

Άλλά και οι άνεμοι, με τήν πίεσιν πού έξασκούν έπάνω εις τήν έπιφάνειαν τών θαλασσών και τών ώκεανών, έπιβρουν ώστε εις τό βάθος νά έχωμεν κίνησιν τών όδάτων προς τήν διεύθυνσιν προς τήν όποιαν πνέουν οὔτοι. Παρατηρήσαν δηλαδή ότι πολλοί άνεμοι ισχυροί και περιοδικοί, πού πνέουν επί πολλάς ήμέρας

από ώρισμένας διευθύνσεις, προκαλούν θαλάσσια ρεύματα πού πηγαινοῦν κατά τήν αὐτήν διεύθυνσιν. Τώρα τά ρεύματα πού έμφανίζονται εις τας πολύ κλειστάς θαλάσσας και τούς κόλπους παραμορφώνονται και άλλασσον πολλάκις κατεύθυνσιν λόγω της άνωμάλου διαμορφώσεως τών θαλασσίων άκτών ή και τών πυθμένων τών θαλασσών πλησίον τών άκτών.

***

Τά φαινόμενα πού συνδέονται με τά θαλάσσια ρεύματα είναι πολλά και δύσκολα. Έχουν γίνει πολλά μελέται έπάνω στό θέμα αυτό πού παρουσιάζει πλείστα ένδιαφέροντα διά τούς ναυτικούς, τόνον διά τούς έργαζομένους εις τό «Εμπορικόν Ναυτικόν, όσον και διά τούς αξιωματικούς τού Πολεμικού Ναυτικού. Καί ή έρευνα τών φαινομένων πού σχετίζονται με τά θαλάσσια ρεύματα αποτελεί άντικείμενον μελέτης από τόν καιρόν της εϊρήνης διά νά γνωρίζουν οι κυβερνήται τών πλοίων έπιφανείας και τά ύποδρύχια τού Στόλου τί ρεύματα έπικρατούν εις τας διαφόρους θαλάσσας, ώστε νά κανονίζουν άναλόγως τας μετακινήσεις τών μονάδων των. Κατ' αυτόν τόν τρόπον οι ναυτικοί, εκμεταλλευόμενοι κάθε γνώσιν της έπιστήμης και της έμπειρίας, πού σχετίζεται με τας μετακινήσεις τών πλοίων, προσπαθούν εις κάθε περίπτωση νά έπιτυγχάνουν τούς καλύτερους δρους ύπό τούς όποιους θά ήμπορουν νά πραγματοποιούν τήν άνατιθεμένην εις αυτούς έντολήν.

ΣΕΙΡΙΟΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΙΔΟΥΝΕΙ

Περωντόν γράμμα

Αί κάτωθι ζητούμεναι λέξεις έχουν από ένα γράμμα κοινόν τῷ ὁποίῳ ἀπαντᾶται πρῶτον εἰς τήν πρώτην λέξιν, δεύτερον εἰς τήν δευτέραν, τρίτον εἰς τήν τρίτην κ.ο.κ.

1) Θεός τῶν Ἀρχαίων, 2) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου, 3) Κατοικία ζώων, 4) Θεία Κοινωνία, 5) Εἰς τῶν ἐπτά σοφῶν, 6) Ἀρχαῖος ρήτωρ, 7) Ἱστορική γέφυρα ὅπου ἔλαθε χώραν μία μάχη τοῦ 21.

Κ. ΛΥΡΗΣ

Κρυπτογραφικόν

123456789 = Νῆσος τῆς Β. Θαλάσσης.
64357 = Ἱερόν.
867392 = Πρόσωπον τῆς Γραφῆς.
52267836 = Κράτος.
86736 = Κράτος.
4629 = Ζῶν.
644236 = Μεγάλη δύναμις.

ΝΙΚΗ ΝΙΚΗΤΑ

Γεωγραφική Ἀκροστιχίς

Τά ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν πόλιν τῆς Ἀττικοβοιωτίας.

1) Πόλις τῆς Ν. Ἑλλάδος, 2) Πόλις τῆς Μακεδονίας, 3) Νῆσος τοῦ Ἰονίου, 4) Πόλις τῆς Κρήτης, 5) Πρωτεύουσα ἐνδόξου Εὐρωπαϊκοῦ κράτους, 6) Ποταμός τῆς Ἀττικῆς, 7) Πόλις τῆς Ἀττικῆς, 8) Ἐνδοξὸς νῆσος, 9) Ὀνομαστὴ γιά τὰ λουκούμια τῆς.

Ε. ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Τρίγωνον

***** 1η σειρά: Ἐκεῖ
***** γίνονται ἀγῶνες,
**** 2α σειρά: Ἀγρι-
*** ον ζῶν, 3η σειρά:
** Λιμὴν τῆς
* Ἀλβανίας, 4η σειρά:
ῥά: Ἐκεῖνος, πού δρᾷ.
5η σειρά: Ἄνθος, 6η σειρά:
7η σειρά: Σύνφωνον.

Καὶ καθεύδω τὰ ἴδια.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 19ου ΦΥΛΛΟΥ

Ἐρωτήσεις: Πάθος καὶ τὸ ἀριστερό του. Ὄταν ἀνεδείξη τὴν ἀκάλα. Ἡ κάλτσα. Τετράγωνον: Νόος, ἀρ. ν. δυν. Σίνα.

Μία ἐταξέρα

Στὶς ἴδιες διαστάσεις κόψετε τρία σανίδια (μῆκος 40 ἐκατοστόμετρα καὶ πλάτος 15). Ἀκολουθῶς ἀνοίγετε μίαν τρύπα σὲ κάθε γωνία. Γιά νὰ εἶναι οἱ τρύπες αὐτὲς στὴν ἴδια γραμμή, βάζετε τὰ σανίδια τὸ ἓνα ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ ἔπειτα ἀνοίγετε τὴν τρύπα.

Προμηθεύσατε δύο γερά κορδόνια, ἴσου μῆκους, τὰ ὁποῖα περνάτε στὶς τρύπες ἐνὸς σανιδίου. Κατόπιν θὰ κάνετε κόμβους σὲ ὠρισμένο ὕψος, πρὶν περάσετε τὰ κορδόνια στὸ δεύτερο σανίδι. Ἡ δυσκολία εἶναι νὰ τοποθετήσετε τοὺς κόμβους εἰς ἴσην ἀπόστασιν ἀπὸ τὸ πρῶτο σανίδι.

Στοιχειόγραφος

Εἶμαι ἄρωμα ὠραῖον ὅπως εἶμαι ἂν μ' ἀφήσης μὲν μ' ἀλλάξης τὸ κεφάλι καὶ τὸν τόνο κατεβάσης μία χώρα θὰ προσάλη πού θὰ δῆς καὶ θὰ θαυμάσης.

Α. Α. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταγραμματισμός

Κάτοικος τῆς Ἀφρικῆς ἂν ἀλλάξῃ ἓνα γράμμα ὅρος καὶ ζῶο ἄγριο θὰ προκύψουν συνάμα

Σ. Χ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

Θὰ κάνομεν τὸ ἴδιο γιά τὸ τρίτο σανίδι καὶ τὰ κορδόνια θὰ ἐνωθοῦν στὸ τέλος σὲ ἓνα μεγάλο καρφί πού θὰ εἶναι στὸν τοῖχο.

Θὰ ἔχωμεν ἐπίσης μίαν ἐταξέρα, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μπορούμε νὰ τοποθετήσωμεν βιβλία καὶ διάφορα ἄλλα μικροπράγματα.

ΚΑΙ ΛΙΓΗ

Ο ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΩΤΗΣ

Ὁ Τάκης, ὁ μικρὸς ὑπρέτης, τρέχει τὸ πάτωμα μὲ τὴν βούρτσά, ἀλλὰ συγχρόνως διαβάζει καὶ ἓνα περιπετυῶδες μυθιστόρημα...

Δέκα πέντε πόδια

Γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι ἐκάθητο ὀκτὼ κύριοι καὶ κυρίαι. Ὁ Κωστάκης, πού δὲν ἦταν καὶ τόσο ἥσυχο παιδί, ξέφυγε κάποτε ἀπ' τὰ χέρια τῆς μητέρας του καὶ γώθηκε κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι. Ὄταν τὸν τράβηξαν ἀπ' ἐκεῖ, τὸν ρώτησαν. — Γιατί γώθηκες κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι; — Γιά νὰ μετρήσω τὰ πόδια τῶν κυρίων καὶ τῶν κυριῶν.

— Καὶ πόσα εἶναι; — Δέκα πέντε. Δεκαπέντε; ἐξεπλάγησαν ὅλοι. Γιατί ὁ Κωστάκης τὰ ἐβγαλε δέκα πέντε τὰ πόδια, ἀφοῦ οἱ συνδαιτημόνες ἦσαν ὀκτὼ;

Τὰ ἤθελε μαλακά...

Τὰ κῆς: Γιατί δὲν πήρες Γιῶργο παξιμάδια; Γιῶργος: Γιατί!... Γιατί... ἦταν ὅλα ξερά. Ζ.

Συνεννόησις

Δυὸ τρελλοὶ ταξιδεύουν στὸ ἴδιο διαμέρισμα. Κάποτε ὁ ἓνας ρωτᾷ τὸν γείτονα του:

— Μπορεῖτε, παρακαλῶ, νὰ μοῦ πῆτε τί ὥρα εἶναι; Ὁ ἄλλος βγάζει τότε ἓνα βαρόμετρο ἀπὸ τὴν τσέπη του, τὸ συμβουλευέται μὲ προσοχὴ καὶ ἀπαντᾷ: — Τετάρτη, 20 Ἰανουαρίου, κύριε!

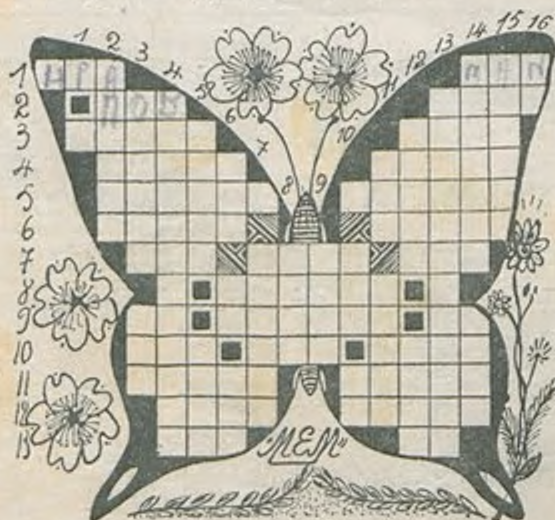
— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, ἀπαντᾷ ὁ πρῶτος. Ἀκριβῶς ἐκεῖ θὰ κατεβῶ.

ΝΙΝΑ Π.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) Ἡ μητέρα τῶν Θεῶν — Χρονικὴ διαίρεσις, 2) Ἐναυτικός Ἀθλητικὸς Σύνδεσμος — Κασόνι, 3) Ἡ μητέρα τοῦ Ἀχιλλέως — Ἡ ἐνδοξότερα ..... εἶναι ἡ ἑλληνική, 4) Κατὰ τὴν μυθολο-

γίαν, 5) Ἐπὶ ἐπιανέτο χρυσάφι — Ἀπαραίτητο στὴ μάσησι τῶν τροφῶν, 6) Ἀρχαῖος ποιητής — Ἐνικήθη ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Ἑλληνας, 7) Νεκρὸς — Σημεῖον τοῦ ὀρίζοντος, 8) Δικός σου — Ἀγχιμαχὸς τῶν Θεῶν — Ἀντινομία (δημοτ., πληθ.), 9) Στερεῖται φήμης, ἀγνωστός, 10) Μέτρον ἐπιφανείας — Ἡ κάτοικος τῆς Σομαλίας — Κάτι, 11) Φυτόν — Ἀρβύρον — Παιδί, 12) Ἐργαλεῖον τῶν γλυπτῶν — Θαλασσίον, 13) Ἀδρεῖον ἀτόμων — Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων, 14) Ὡσάν — Προτρεπτικόν.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

2) Εἶναι ὁ βόρειος, ὁ δυτικὸς, ὁ πουνέντες κλπ. 3) Δὲν ἔχει τιμὴ — Τρία γράμματα τῆς δευτέρας λέξεως τοῦ 11 καθεύδω. 4) Μεταφορικὸν μέσον, 5) Ποταμὸς τῆς Μ. Ἀσίας — Ἀναενέει τὸν ὄργανισμὸν μας, 6) Σῆμα κινδύνου — Τὰς ὁποίας — Στρατηγὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος, 7) Ὑπάρχει μεταξύ τῶν πολιτῶν, 8) Μέρος τοῦ λόγου, 9) Δερματίνη λωρίς, 10) Νότα — Σύμφωνον, 11) Ἀρνητικόν — Σουπιά (καθ.), 12) Ὀργαῖς — Γυναικεῖον δνομα, 13) Μεγάλος Ἑλληὶν στρατηλάτης, 14) Μὴν τοῦ ἔτους — Δὲν διαφέρουν ποσοτικῶς (αἰτ. πληθ., θηλ.), 15) Προφήτης, 16) Δεικτικόν (δημ.).

ΜΗΝΑΣ ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Διασκεδάζοντας

ΕΝΘΥΜΙΑ

ΔΙΚΤΥΩΤΟΝ

“Άλλες 15 δραχμές
 “Ο πελάτης: 150 δραχμές για μία βραδυά που κοιμήθηκα στο ξενοδοχείο σας, ενώ έπρεπε να με πληρώσετε, γιατί σκότωνα όλη τη νύχτα κορέους που είχαν κάνει επιδρομή στο κρεβάτι μου;
 “Ο Ξενοδόχος: “Α, έτσι; Βάλτε τότε και 15 δραχμές ακόμα για το ηλεκτρικό που κάψατε όλη τη νύχτα.

ΜΑΣΟΣ Ι. ΒΑΣΚΟΣ

Μιά μεγάλη!

“Η μητέρα κάνει στον μικρό γιου της Ντίνο μάθημα αριθμητικής.

“Η μητέρα: Δεν μου λες Ντίνο μία μικρή κουταλιά γλυκό και άλλη μία, πόσες μάς κάνουν;

Ντίνος: Μας κάνουν μία μεγάλη κουταλιά που τρώω κάθε πρωί.

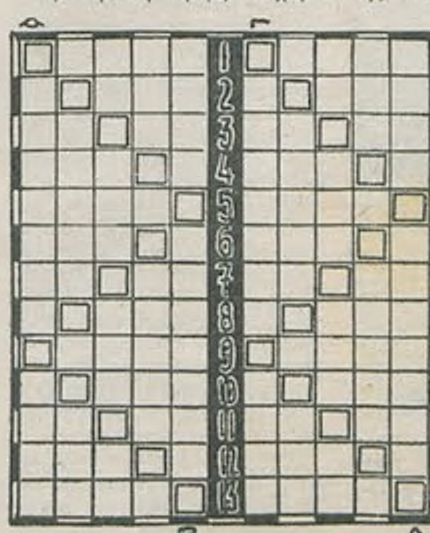
Κ. Π. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οι κόττες των σοκολατένιων αυγών.

“Ο γουνός του μικρού Τάκη του χάρισε ένα σοκολατένιο αυγό. Και ο Τάκης του λέει:

—“Αχ, γουνέ μου, δεν θα ήταν καλύτερο να μου χάρισης μία από τις κόττες που κάνουν αυτά τα σοκολατένια αυγά, για να μου γεννάει κάθε μέρα;

- 1) Τα γκέμια (γεν. πληθ.) — Περιφημος αρχαίος Έλλην φιλόσοφος.
- 2) “Όπλο των αρχαίων — Νησος του Αιγαίου.
- 3) “Εξάσταξε κατά τη μυθολογία τη γη στους ώμους του — Νησος του βορείου Αιγαίου.
- 4) “Ηρωική περιφέρεια χωρίων της “Ηπείρου — Κορυφή βουνού (δημ. γεν.).

- 5) Πόλις της “Ηπείρου, την οποίαν ηγαγκάθησαν κάποτε να εγκαταλείψουν οι ηρωικοί κάτοικοι της, όταν ηγοράσθη από τον “Αλκίπατρον — Υίος του “Αδράμ.
- 6) “Ασθένεια, των σκύλων κυρίως — Χρήμα (δημ.).
- 7) Δεν είναι σωστό — Μήν.
- 8) “Η Δικαιοσύνη (άρχ.) — “Αρχαία Θεά.
- 9) “Ενα από τα ελληνικά νησιά που θά ελευθερωθούν συντόμως — Το λουλούδι (καθαρό).
- 10) Στάχτη (άρχ.) — Πέρασα τη ζωή μου.
- 11) Κάστρο (άρχ.) — Κτήνη.
- 12) “Απ’ αυτήν υποφέρουν πάντοτε τα ιταλικά στρατεύματα — Είναι η Μελομένη, η Κλειώ, ή “Ερατώ κλπ.

13) “Εξαρτήματα των Ιστιοφόρων πλοίων — Το ευγενέστερον αίσθημα, την σημασίαν του οποίου κατ’ επανάληψιν ετόνισεν ο “Ιησους Χριστός.

Διαγωνίως Α — Β και συνέχεια Γ — Δ: “Ενα θαυμάσιον ρητόν του “Αρχηγού για την “Ελλάδα, που είναι εξαιρετικά επίκαιρον σήμερα.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τ’ άρνάκι μου τό κόκκινο
 Θεός νά τό φυλάξη,
 άν φάη ξόλο τρέφεται
 κι’ άν πιη νερό ψοφάει.
 Β. ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗΣ

ΛΕΞΙΓΡΑΦΟΣ.

“Επιφώνημα του πόνου
 κι’ ένα είδος λιπαρό
 παίρνω γώ και τά-ένώνω
 κι’ ένα φρούτο φανερώνω.
 Η. Δ. ΦΟΝΤΑΛΗΣ

Τρίγωνον

**** 1η σειρά: “Αρχαία
 **** πόλις, 2ας σειράς:
 *** “Ανθη, 3ης σειράς, Δρόμος (δοτ.), 4η σειράς:
 * “Ανθη, 5η σειράς: Φωνήν.

Και καθέτως τά ίδια.

Κρυπτογραφικόν

12345678 = Εύρωπ. πόλις
 2458 = Είδος ποιήσεως
 375658 = “Αρχ. Θεός
 462738 = “Αστερισμός
 5158 = Ζώνη
 67458 = Ζωϊκή ουσία
 7678858 = Ξηροπόταμος
 847158 = Πτηνόν

ΟΜ. ΑΛΕΤΡΑΣ

“Ακροστιχίς

Τά αρχικά των κάτωθι ζητούμενων λέξεων αποτελούν τὸ δνομα γνωστοῦ “Ελληνος ποιητοῦ:

- 1) Νησος τοῦ Αἰγαίου,
- 2) Κράτος τῆς Εὐρώπης,
- 3) Πόλις τῆς Θεσσαλίας,
- 4) Χρονική μονάς, 5) Φρούτον, 6) “Όρος τῆς “Ελλάδος, 7) Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ κράτους.

ΑΠ. Α. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Λεξιγρίφος

Φτερωτό μέσα στά τόσα
 στήν κοινή όμως τῇ γλώσσῃ
 κι’ ὅλην ὁλῆν, [α
 ὅ,τι πρέπει ἄν τοῦ κολλήσης
 λαχανικό θά σχηματίσης.
 Κ. ΑΥΛΗΣ

Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΙΔΙ

Μιά φορά κι’ έναν καιρό, ένα φίδι κατέβηκε στην άκρογιαλιά κι’ ανάταμωσε ένα κάβουρα και του λέει:

— Καυμένη κάβουρα, θέλω να κάνω ένα θαλασσινό από σās κουμπάρο, να κατεβαίνω κι’ εγώ καμμιά φορά να τρώω κανένα θαλασσινό, κι’ εκείνος πάλι, άμα θέλη, νάρχεται στη φωλιά μου να τρώη κανένα χορτάρακι τρυφερό. “Ε, τί λές; Θέλεις να γίνουμε κουμπάροι;

Κι’ ο κάβουρας, αφού σκέφτηκε, άς γίνουμε, του λέει.

Τότες δώσανε τὰ χέρια κι’ άμέσως καθήσανε να φάνε. Του έφερε ο κάβουρας διάφορα θαλασσινά, γαρίδες και χορτάρια της θάλασσας.

Σάν τελείωσε τὸ φαγί, τὸ φίδι ήρθε στο κέφι κι’ ὅλο «γειά σου κουμπάρε» και «γειά σου κουμπάρε» κι’

αγκάλιαζε τὸν κακόμοιρο τὸν κάβουρα.

“Ο κουμπάρος ο κάβουρας, άν και ντρεπότανε και λίγο, του έλεγε όμως:

— Πολύ με σφίγγεις, κουμπάρε.

— Μά σ’ άγαπώ, κουμπάρε, του έλεγε τὸ φίδι.

Νά τώρα είσαι καλά κουμπάρε...

Πάλι σε λιγάκι:

— Γειά σου κουμπάρε, κι’ ὅλο και τὸν έσφιγγε.

— Μά πολύ με σφίγγεις, κουμπάρε, και θά σκάσω, του έλεγε ο κάβουρας.

Και τὸ φίδι που είχε τὸ σκοπό του: — Μά δεν μπορώ, κουμπάρε, σ’ άγαπώ.

— Κι’ εγώ σ’ άγαπώ, κουμπάρε, του άπαντοῦσε ο κάβουρας, μά έβλεπε πως δεν πηγαίνανε καλά. Τὸ φίδι ὅλο και τὸν έσφιγγε, ὅσο πηγαινε, και δεν τὸν άπόλαγε καθόλου.

Πάλι σε λιγάκι τὸν έσφιξε τόσο, που ο κάβουρας άπελπίστηκε, και γυρίζει και του βάνει τις δαγκάνες στο λαιμό, και τότε μόνο τὸν άπόλυσε τὸ φίδι κι’ άπλώθηκε μακριά πλατὺ στη φωλιά του κάβουρα. Τότες του λέει κι’ ο κάβουρας:

— Νά τώρα, είσαι καλά, κουμπάρε, κι’ ὅχι έτσι που με μάζωνες για να με πνίξης!

Ο ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ

ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ

"Αν μπορούσε να μάς μιλήσει ο 'Αρχηγός, επάνω από τον Παράδεισο που βρίσκεται, αυτό θα μάς έλεγε: «Εμπρός τώρα, παιδιά, στην δουλειά. Εγώ θαμαι πάντα ανάμεσά σας. Ξέρω πόσο μ' αγαπούσατε και πόσο θά μ' αγαπάτε πάντα. Μά την αγάπη σας αυτή θέλω να μου την δείχνετε με την εργασία. Με το να εκτελείτε πιστά όσα σας παρήγγειλα. Και ιδιαίτερα τώρα να δώσετε όλη σας την ψυχή και όλη σας τη δύναμη βοηθώντας εκείνους που στο μέτωπο συνεχίζουν τις Νίκες και τους θριαμβούς της 'Ελλάδος, και τα παιδιά και τις οικογένειες που άφηκαν πίσω».

Και κάτι άλλο ακόμη: «Κάτω από τη Σημαία της Ε. Ο. Ν. σφιγμένοι ο ένας κοντά στον άλλο, με 'Αρ-

χηγούς τον καλό μας Βασίλεα και την Κυβέρνησή Του, με πειθαρχία και υπακοή στις διαταγές του Κυβερνητικού Επιτρόπου

Η Σκαπάνισσα Καίτη Ι. Κουτογεωργή, που από την αρχή του πολέμου πλέκει διαρκώς για τον στρατό.

συνεχίσετε τα ωραία έργα, με τα οποία γράφετε τις χρυσές σελίδες στο μεγάλο βιβλίο της Νεολαίας...»

Αυτά θα μάς έλεγε σήμερα ο 'Αρχηγός. Και εμείς θα του απαντούσαμε:

«Κοιμήσου ήσυχα, 'Αρχηγέ, κάθε ένας μας πιστοί στις οδηγίες Σου, είμαστε στη θέση μας!»

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΛΣ

"Αν στα παλιά χρόνια ήσουν άρχοντας κι ήθελες να γράφεις σε κάποιον φίλο σου, ανάθετες σ' ένα δούλο σου να πάει το γράμμα στο μέρος που έμενε ο φίλος σου και να του το δώσει στο χέρι. Αν ήσουν φτωχός άνθρωπος και δεν είχες δούλους στις προσταγές σου, έπρεπε να φροντίσεις να βρεις κανένα που ταξίδευε για κείνα τα μέρη, να τον πληρώσεις ή να τον παρακαλέσεις να δώσει το γράμμα σου στον προορισμό του... και ο Θεός πιά και η μοίρα του. Το 1653 κάποιος σκέφθηκε στη Γαλλία να διορθώσει αυτή την κατάσταση.

Ζήτησε λοιπόν ειδική άδεια από το βασιλέα και ίδρυσε ένα ιδιωτικό ταχυδρομικό γραφείο που αναλάβαινε με δύο πεντάρες να στείλει το γράμμα στο έσω-τελικό της Γαλλίας όπου ήθελε. Το ίδιο έγινε και στην 'Αγγλία αυτή την εποχή.

Δεν μεταχειριζόνταν όμως ακόμα γραμματόσημα... Αυτά τα μεταχειρίστηκαν πολύ αργότερα... μετά εκατό χρόνια. Η ιδέα ήταν κάποιου Γάλλου βι-

θλιοπώλη, την εφημέριοσε όμως πρώτος ο διευθυντής των αγγλικών ταχυδρομείων Χίλλ, το 1840. "Ωστε σά να λέμε το γραμματόσημο εώρτασε την έκτακτα ετησίδια πέρυσι. Πέσες εύκολιες δεν μάς κάνουν σήμερα τα ταχυδρομεία και τα γραμματόσημα που έτελειποιήσαν την ταχυδρομική υπηρεσία... Πόση χαρά δεν αισθανόμαστε όμα ο ταχυδρομικός διανομέας γιοτήση την πόρτα μας και μάς φέρη ένα γράμμα από τους αγαπημένους μας που λείπουν... 'Ιδιαίτερη μάλιστα τώρα που έχουμε τόσους δικούς μας στο μέτωπο και πολεμομένους.

Τώρα είναι αλήθεια πως καμιά φορά το γράμμα μας δε φθάνει ποτέ στο πρόσωπο που το στέλνουμε. Σ' αυτό όμως δεν φταίει ούτε το ταχυδρομείο ούτε τα γραμματόσημα. Φταίμε εμείς οι ίδιοι που δεν γράφουμε καλά τη διεύθυνση ή την κατοικία, ή ξεχνούμε να βάλουμε γραμματόσημο.

10. (Συνέχεια)
Και ξέρετε με ποιά αποτέλεσμα; Ο κύρ Μπούλης, ο Σερλόκ Χόλμς των τετραπόδων, έχασε άλλη μία φορά τ' ίχνη του κυρίου πρώην. Παρηγορήθηκε όμως γιατί ύστερα από τούς αλγεβρικούς συλλογισμούς που έκανε:

$$\alpha + \beta + \gamma + \delta = 0$$

έβγαλε το συμπέρασμα πως ο άνθρωπος του θά ξαναρχόταν κι' αυτός πίσω στο ίδιο μέρος. Μεταμορφώνεται λοιπόν σε χαμάλι και μία και δυό πηγαίνει στην προκυμαία κι' αρχίζει να περπατά άπαυ-κάτω με αληθινά α-εξεθαύμαστη ύπομονή.

Μιά ώρα, δυό, τρείς πέ-

ρασαν έτσι και τίποτε άλλο δεν είδε παρά το λιμάνι και τη θάλασσα. Δεν σηκώνει ως τόσο τα μάτια του από το κατάντρομα ενός μεγάλου υπερωκεανείου «Λεβιάθαν» που το φουγάρο του βγάζει μαύρο καπνό κι' ετοιμάζεται να φύγει από στιγμή σε στιγμή.

Θάρρη εκείνος; Δε θάρρη;

"Ενα αδιάκοπο σῦρε κι' έλα βασιλεύει από το πλοίο στην αποβάθρα κι' από την αποβάθρα στο πλοίο. Εξαφν ο τετραπόδος Σερλόκ Χόλμς αρπάζει στο χέρι του μία βαλίτσα από μία γωνιά εκεί που την είχε κρυμμένη και γίνεται άφαντος. Πού πήγε; Ύστερα από λίγο ένας πλούσιος Έγγλέζος

με ολοκαίνουργιο κοστούμι και μ' ένα πουρο στο στόμα, δύο πόντους χοντρό, μ' ένα μονόκλ στο μάτι και με κάτι θεόρατα λαμπερά διαμάντια στα μανικέτια του τραβάει

Μεταμορφώνεται σε χαμάλι και πηγαίνει στην παραλία.

κατ' ευθείαν στην αποβάθρα...

Ρωτάτε τώρα γιατί η καινούργια αυτή μεταμόρφωση;

Ο κύρ Μπούλης με το διαβολέμένο του μάτι είχε ξεχωρίσει μέσα στο πλήθος των περιέργων που κοιτούσαν το πλοίο, κάτω από πλουσιώτατα κοστούμια, την όμορφη κυρία Χάρυ Κόντακ και τις χαριτωμένες μαϊμουδίτσες κόρες του. «Τόν κρατώ» είπε μόνος του κι' ετοιμάστηκε να μπαρκάρη για το Λονδίνο.

Ως τόσο δέστε τον τώρα τον κύρ Μπούλη. Φαίνεται σαν να μη βλέπει μέσα από το μονόκλ του τίποτε άλλο παρά τούς γαλανό-καπνούς του πούρου του. Δεν είναι εύκολο βέβαια ανάμεσα στους 2313 επιβάτες που είναι έτοιμοι ν' ανεβούν στο βαπόρι, κυρίες του καλλίτερου κόσμου και κυρίους από τόν άφρο της κοινωνίας των ζώων. Ποιός μέσα

Καπανέων μας

Ο πόνος της Σκαπάνισσας

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Τό πρωί της περασμένης Τετάρτης λές και μιά βουθή θλίψη χύθηκε ξαφνικά σ' όλη τη Χώρα. Απίστευτο τό άκουσμά της.

Ο 'Αρχηγός μας και 'Εθνικός Κυβερνήτης, ό πατέρας μας όπως τόν άνωμάχαμε στην Νεολαίαν, δέν ύπηγε πιά ανάμεσα μας. 'Η ειδήσις άπλώθηκε σ' όλη την 'Ελλάδα και δέν άφηκε κανένα άσυγκίνητο.

Μεσίτοι αι γαλανόλευκες μαρτυρούσαν τό βαρύ πένθος. Μά έξω ό κόσμος έθιάζετο ν' αγοράση έφημερίδες γιά νά μάθη πώς πέθανε. 'Από τί; Και ποιός

θά είναι εκείνος πού θά τόν άντικαταστήση;

'Ακούατε άπό όλους: Και τώρα τί θά κάμωμε; Είχαν δίκιο ν' άνησυχούν. Τόν άγαπούσαν τόσο. Τού είχαμε τόση έμπιστοσύνη γιατί μάς ώδηγούσε πάντοτε πρός τά έμπρός. 'Ετσι λέμε και στόν 'Υμνο μας. 'Εμπρός γιά μιά 'Ελλάδα νέα...

Βέβαια δέν ήτο άθάνατος. Τό ξέραμε όλοι πώς μιά μέρα θά μάς έφευγε. 'Αλλά άς ζούσε νά έθελπε τούς γενναίους στρατιώτας μας νά γυρνούν δαφνοστεφανωμένοι.

'Εγώ δέ θά σας κρύψω

πώς τόν έκλαψα πολύ, γιατί είμαι 9 1/2 χρόνων και ήταν ό πρώτος Πρωθυπουργός πού γνώρισα και πού όλο καλά λόγια άκουα γι' αυτόν, άπό χωρικούς και πολλίτας, πλούσιους και φτωχούς.

Τώρα δέ μάς μένει ύστερ' άπό τόν χαμό σου, Μεγάλε μας 'Αρχηγέ, παρά νά όρκισθούμε πώς θά φροντίσωμε νά είμαστε πάντα ένωμένοι και υπάκοοι στό Βασιλιά μας και την Κυβέρνησι Του, με τί σκέψη πώς μάς βλέπει άπό κεί ψηλά πού είσαι και μάς καθοδηγείς στό καλό γιά την τελική Νίκη.

'Εφη Κ.

ΕΞΥΘΝΑ

ΚΑΙ ΚΟΥΙΑ

"Ενας χωρικός πήγε μιά μέρα σέ κάποιο καθηγητή της μουσικής και τόν ρώτησε την τιμή τών μαθημάτων του.

— Πεντακόσιες δραχμές τόν πρώτο μήνα, είπε ό καθηγητής, και τρακόσιες τόν δεύτερο.

— Πολύ καλά, είπε ό χωρικός. Θ' άρχίσω τόν δεύτερο μήνα!...

Ντραμπά ντραμπά...
Δές πώς δέν τζαυίζονται!

-Νάχαμε και μύς μανούλα
θάχαμε τρελλή χαρούλα

-Εϊσθε δύο τρελλά πουλάκια
υϊ όχο θέτε παιχνιδάκια!

-Ντραμπά, ντραμπά...
Δές πώς δέν τσακίζονται!

σ' όλους αυτούς τούς άρσενικούς και θηλυκούς ήταν ό Χάρυ Κόντακ;

'Η σφυρίχτρα του πλοίου άκούστηκε και τρίτη φορά. Οι άργοπορημένοι ταχύνουν τό βήμα τους. 'Ανάμεσα σ' αυτούς είναι κάποιος πού μόλις τά καταφέρνει νά προχωρή. Αυτός λοιπόν ίσα-ίσα τραβάει περισσότερο την προσοχή του κύρ Μπούλη.

Γιατί άράγε;

Νά ποιά είναι ή άπάντησι σ' αυτή την άπορία:

Προτού ό άνθρωπος αυτός άφήση την προκυμαία, έρριξε μιά τελευταία ματιά άποχαιρετισμού στην κυρία Κόντακ και τις κόρες της κι' αυτές έβγαλαν τά μαντηλάκια τους γιά νά σκουπίσουν τά δάκρυά τους.

Αυτή ή συγκινητική σκηνή δέν έφευγε άπό τό μάτι του Σερλόκ Χόλμς. Χωρίς νά χάση καιρό κόβει ένα φύλλο άπό τό μπλόκ του, γράφει μερικές λέξεις

και τις δίνει σ' έναν υπάλληλό του πού περίμενε κοντά του.

"Ενας πλούσιος 'Εγγλέζος με πούρο στό στόμα.

τά του... "Υστερα ό ίδιος μπαίνει στό βαπόρι σιγοτραγουδώντας ένα 'Αμερικάνικο φόξ-τρότ.

Ο «Λεβιάθαν» είναι έτοιμος σφυρίζει γιά τελευταία φορά τραβάει τις άγκυρές του και ξεκινάει. "Ολοι οι ταξιδιώτες βρίσκονται στό κατάστρωμα, άνεμίζον τά μαντηλάκια τους και άποχαιρετούνε τούς συγγενείς τους πού στέκονταν κι' αυτοί στην άποβάθρα και κάνουν τό ίδιο με δάκρυα στό μάτια.

"Υστερα άπό λίγο κι' ή προκυμαία και τά ψηλά σπίτια της και ή πολιτεία όλόκληρη χάνεται στην άπόστασι... Οι ταξιδιώτες κοιτάζουν πώς θά περάσουν πιά καλά και πιά διασκεδαστικά στό ταξίδι τους. "Άλλοι κατεβαίνουν στις καμπίνες τους, άλλοι σερβιανίζουν άπάνω στό κατάστρωμα, κι' άλλοι μαζεμένοι συντροφίες συντροφίες συζητούνε... Ο φίλος μας όμως ό κύρ

Μπούλης έχει άλλη δουλειά... Καθισμένος σέ μιά γωνιά συλλογιέται και κανονίζει πώς πρέπει νά ένεργήση σ' αυτή την περίπτωση. Πρώτα πρώτα λοιπόν παρουσιάζεται στόν πλοίαρχο του «Λεβιάθαν», ένα γερολύκο της θάλασσας, όνομα και πρᾶμα.

Αυτός ήταν λιγομίλητος κι' άπό συνήθεια πιά δεχόταν όλους τούς ανθρώπους χωρίς πολλά πολλά κομπλιμέντα... Μόλις όμως έμαθε πώς είχε μπροστά του τόν ξακουστό αστυνόμο τών ζώων, τόν κύρ Μπούλη, τότε... ώ, τότε βγάξει άμέσως τό κασκέτο του, πού θαρρείς κι' ήταν φυτεμένο στό κρανίο του, κάνει μάλιστα και μιά υπόκλισι και λέει, λιγάκι υπερβεμένα άπό τη σαστισμάρα του, πώς έχει την τιμή νά είναι ό πιά ταπεινός και πρόθυμος δούλος του...

('Ακολουθεί)

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΙΑΝΤΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Συνεχίζονται αι εισφοραί των Σχηματισμών της Ε.Ο.Ν. δια την ανέγερσιν του ανδριάντος του Αρχηγού. Ούτω προσέφερον οι κάτωθι:

ΑΙ Περιφ. Διοικήσεις Αρρένων και Θηλέων της Ε.Ο.Ν. Κοζάνης δρχ. 100.000, ΑΙ Περιφ. Διοικήσεις Αρρένων και Θηλέων Ρεθύμνης δρχ. 50.000 ως πρώτων δόσιν και αι Περιφ. Διοικήσεις Αρρένων και Θηλέων Ροδόπης δρχ. 250.000.

Επίσης το Έπιτελείον, οι Βαθμοφόροι, οι Φαλαγγίται και οι Σκαπανείς της Υποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Αρρένων Πειραιώς δι' επιστολής των προς τον Κυβερνητικόν Έπιτροπών Νεολαίας θέτουν εις την διάθεσιν του δρχ. 5.000 εις μνήμην του Αρχηγού.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Υπέρ του έργου της Περιφερειακής Υπηρεσίας Αλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) προσέφερον εις μνήμην του Αρχηγού ο Νικόλαος Βούλαρης δρχ. 50.000, Μαρία Ραζή 1.000 και διάφορα είδη, Παλαιολόγου Ρούλα δρχ. 500, Εύαγγελίδου Έλλη δρχ. 250, Ξένου Πηνελόπης δρχ. 100, Εύαγγελίδης Λεων. δρχ. 604 και Τζάφα Χριστίνα δρχ. 500.

Ωσαύτως εις μνήμην του Αρχηγού Ιωάννου Μεταξά απέσταλσαν προς την Κ.Υ.Α.Μ. τα εξής ποσά: Ο Υπουργός της Γεωργίας κ. Κυριακός δρχ. 5.000, η Έταιρεία Καμπά 25.000, η ποταποία αδελφών Μ. Μεταμπαρέου 25.000, Εδά, Βεκή δρχ. 1.000, Σπ. Τρικούνης δρχ. 2.000, Ιωάννης Δούμας 2.000, Ανδρ. Λειβαδίτης δρχ. 400, Καποδιστρια Μαργαρίτη δρχ. 10.000, Δημήτριος Γιόσης δρχ. 3.000, Κων. Ν. Εμπειρίκος δρχ. 3.000, Καποδιστρια Καραεπίλη δρχ. 50.000, Κλωστοϋφαντουργική Έταιρεία Αδελφοί Ρετσίνα δρχ. 50.000, Αδελφοί Δούμα 5.000, Χερτοδιστρια Άθανασούλα 5.000, Γεωργίας Κυριακού δρχ. 3.000, Μεταλλουργία Αποπρόγερα Καραβότα δρχ. 2.500, Γεωργικός Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Αγίας Άννης Ρέντη, μέσω της Έφημερίδος «Ακρόπολις» δρχ. 3.000.

ΤΙ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Ο ΛΟΞΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΔΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Κατά την τελευταίαν εξόρμησιν της Ε.Ο.Ν. η Φάλαγγ Κορωπίου συνέλεξε τας τρεις ημέρας της περιουλλογής 14.410 δρχ., εκατον πενήκοντα μία κουβέρτες, 160 πουλόβερ, 164 κασκόλ, 118 κουκούλες, 71 ζεύγη γάντια, 83 φανελλες, 815 ζεύγη μάλλινες κάλτσες, 1054 πακέτα τσιγάρα και άλλα χρήσιμα είδη.

Επίσης ο κ. Μ. Κωνσταντίνης προσέφερεν εκατόν βιβλία δια τας βιβλιοθήκας των νοσοκομείων, τας οποίας διαργάνωσεν η Περιφερειακή Υπηρεσία Αλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) δια την ψυχαιωσίαν των ηρώων τραυματιών μας.

Προς την Κ.Υ.Α.Μ. απέστειλαν τα εξής ποσά: Δημοσ Ασπρωτίτης δρχ. 2.100 δια την αποστολήν δεμάτων εις τους στρατιώτας, οικογένεια Κοπανάκη εις μνήμην Δ. Παπαδάκη δρχ. 500, Μητροπολίτης Σύρου εκ μέρους των εν Μήλω και Κύθω Ιερών Ναών δρχ. 305.

Ο στρατιωτικός συνταξιούχος Απ. Λιαρομάτης προσέφερεν εκ της μηνιαίας συντάξεώς του και καθ' όλην την διάρκειαν του πολέμου δρχ. 200 υπέρ της Κ.Υ.Α.Μ. Επίσης ο Οίκος Πειραιώς Σ. Βαμβακά προσέφερεν 20 πουλόβερ.

Προς την Κ.Υ.Α.Μ. επίσης προσέφερον τα εξής: Η συνδιοικησία Κορωπίου 1.000 πακέτα σιγαρέττα. Οι αδελφοί Ζωγράφου (Πειραιώς) πλάκες και δίσκους γραμμοφώνου. Το κατάστημα Κ. Δαλδαλιά πέντε κουβέρτες.

Ο στρατιώτης Κώστας Σάμιος δωρεί εις την Π.Υ.Α.Μ. δια το τσιγάρο του στρατιώτου τα 30% εκ των εισπράξεων Συναυλίας του την οποίαν θα δώση την 26ην Φεβρουαρίου εις την αίθουσαν Πανασσού.

Τό προσωπικόν της Διευθύνσεως «Οδουργείου», της Καλυκοποιίας και της Ε' Υποδιοικήσεως του Καλυκοποιείου Υμηττού προσέφερον υπέρ του έργου της Περιφερειακής Υπηρεσίας Αλληλεγγύης Μετώπου Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) 1.351 κομμάτια σιγάρα.

Ο Σύλλογος γονέων προσέφερεν εις την Περιφερειακή Υπηρεσίαν Αλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Πρωτεύουσας (Π.Υ.Α.Μ.) γιά τα παιδάκια των άπορων στρατευθέντων 182 έπανωφόρια, 133 φορέματα, 55 μπλούζες, 47 πανταλόνια, 93 ζυπουνάκια και 38 υποκαμίσια. Επίσης προσέφεραν δια της Π.Υ.Α.Μ. υπέρ των στρατιωτών 27 πουλόβερ, 50 ζεύγη γάντια, 23 ζεύγη κάλτσες και άλλα χρήσιμα είδη. Έξ άλλου αι κυρίες του Συλλόγου Γονέων έκοψαν και έφρασαν άρκετάς εκατοντάδας παιδικών ειδών.

Ο Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως απέστειλε 35.150 δρχ. υπέρ της Κ.Υ.Α.Μ. εκ εισφορών των Ιερών Ναών της Περιφέρειάς του, αίντες κατανέμονται ως εξής: χωρίον Στεμνίτσα 10.000 δρχ. Χωρία Βλαχορράφη και Ράχες ανά 2.000. Άνά 1.000 δρχ. τα χωρία Ατσιχώλα, Μελισσόπετρα, Πράσινο, Ράφτη, Σέρβον. Άνά 500 δρχ. τα χωρία Αετορράχη, Βυζίκιον, Ζυγοδισιον, Λουτρά, Λάστα, Λεπτινον, Λεοντάριον, Πυργάκη, Ραμφωμάτιον, Στεμνίτσα, Τριπόταμος, Τουρκολέα Χωρέμιον.

Τό χωρίον Βελιγούστη δρχ. 300. Άνά 200 δρχ. τα χωρία Αγγρίδιον, Λοκοός, Αναβρυτός, Άνω Καρυσία, Βάστα, Γέφυρα, Δοξα, Δυρράχιον, Θεοκτιστον, Ισπρί, Καμάρα, Λυκάτιον, Λιοδάρα, Μακρήσια, Παλούμα, Ράδου, Σταυροδρόμιον, Χειράδες, Χράνοι.

Άνά 100 δρχ. τα χωρία: Άγιονήρι, Άνεμοδούρι, Άνθοχωρίον, Βαχλία, Βελιμάχιον, Βούτσι, Βουτσάρ, Γιαννίτσα, Γοδριά, Δρακοδούλιον, Δημητρά, Δίρρεμα, Έλληνισσα, Θωνήσια, Κασδοχωρίον, Κακουραία, Καμινίτσα, Καρδάρισιον, Καρύτσια, Κατομπίνας, Κοντοθέσσινα (Άγιος Γεώργιος και Άγιος Δημήτριος), Κοταρίδιον, Κουρουνιού, Καστανόχωριον, Κυπαρισσία, Λαγκάδια, (Τιμ. Προδρόμο και Άγ. Απόστολοι), Μονάστρα, Μάρκου, Νεοχωρίον, Παλαμάριον, Περιβόλια, Παναγία, Παραλόγγιοι, Παναγίτσης, Ρούτση, Ρεκούσιον, Σκουρταίνιο, Σουλάριον, Σούλου, Σπάδαρι, Σύρια, Τρόπαια, (Κ. Θεοτόκου και Άγιος Γεώργιος) και Ψαθιον. Άνά 50 δρχ. τα χωρία: Βάγγου, Βάχλια, Βυδιόκιον, Άνω Γιαννίτσα, Γραικού, Γεφυράκια, Καλύδια, Καρτών, Καστράκι, Λαγκάδια, Λειβαδάκιον, Μαυρία, Μοναστηράκιον, Μυγδαλία, Νεοχωρίον, Παλαιομυρίον, Παύλια, Πουρναρία, Φαλαίσια και Φαναράκιον.

ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΠΡΟΙ ΑΚΟΜΗ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΜΑΧΟΜΕΝΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

Εις την Κεντρικήν Υπηρεσίαν Αλληλεγγύης Μετώπου έληφθη η κατωθι συγκλητική επιστολή από την Σπινολόγκαν, τό νησί όπου μένουσιν οι λεπροί. Η επιστολή αυτή δείχνει ότι όλοι οι Έλληνες εργάζονται δια την νίκη των ελληνικών όπλων:

Σπινολόγκα τη 10η Ιανουαρίου 1941. Προς την Κ.Υ.Α.Μ.

Ημείς εδώ ζούμε χωρίς καμμία έλπιδα σ' αυτή τη ζωή, αλλά τό πνεύμα που κατοικεί ακόμη μέσα σ' όρρωστα κορμιά μας είναι ελληνικό και ό τελευταίος παλμός της καρδιάς μας θα κτυπήσιν κι' αυτός ελληνικά. Είμεθα και μες παιδιά της Ελλάδος και άκούμε τη σημερινή της φωνή, άλλ' η κακή μοίρα δέν ήθελε να μας άφήσιν να τρέξουμε εκεί που προστάζει. Στο μεγάλο και ιερόν άγώνα της Πατρίδος μας, προσφέρουμε και μες ένα ήμερήσιον έπιδόμα μας ήτοι δρχ. 40 κατά μήνα μέχρι πέρας του πολέμου. Έτραγουδήσαμε τα κάλαντα και είσπραξαμε δρχ. 874.50, τας οποίας σας αποστέλλομεν δι' έπιταγή. Σας γράφομεν δέ κατ' έντολήν του Προέδρου της εκκλησίας μας ότι θα καταβάλλεται συνάμα πάσα δυνατό προσηθεία δια ν' αποσταλή και άλλη έπιταγή.

Ο πόνος που δημιουργεί μέσα σέ κάθε ελληνική καρδιά η άτιμη έπίστασις του άπαισίου έχθρου, δέν μπορεί παρά να προκαλή δάκρυα στα μάτια και ίδιως σ' εκείνους που δέν μπορούν να βοηθήσουν δια τό αίματός των την άγωνιζόμενη Πατρίδα. Από αυτά είναι βρεγμένο και τό μηδισιμόν ποσόν τό όποιον σας στέλλομεν μαζί με τας εύχάς μας, όπως ό άγων του Έθνους έλθι εις άίσιον πέρας τό 1941.

Δέν να σημειωθή ότι η επιστολή αυτή ά-

ποστέλλεται κατόπιν έγκρίσεως του κοινοτικού Ιδρύματος.

ΕΜΜ. ΠΑΤΕΡΑΚΙΣ

Προς την Κ.Υ.Α.Μ. απέσταλσαν επίσης και τα κάλλαντα τα όποια έψαλαν την παραμονή της πρωτοχρονιάς και εις τα όποια εύχονται την νίκη των ελληνικών όπλων.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ — ΑΙΜΟΔΟΤΑΙ

Οι Φαλαγγίται του 18ου Τάγματος της Υποδιοικήσεως Αρρένων Αθηνών Χριστοδούλου Χρήτος, Πίκουλας Κ., Ζερβός Ι., Πίκουλας Β., Βαλαδάνης Γ., Βαλαδάνης Π., Παυλίδης Αθ. και Φιριώτης Δ., προσέφεραν να χρησιμοποιοηθούν ως αίμοδοτά χάριν των έχόντων ανάγκην μεταγγίσεως αίματος ηρώων τραυματιών μας.

«Ο ΛΟΧΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.»

Ο Λοχαγός κ. Ι. Παπασπύρου, Διοικητής Λόχου μαχομένου εις τό άλβανικόν μέτωπον δι' επιστολής του προς την Περιφερειακήν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Αρρένων Αττικοδιοικίας γνωρίζει ότι οι στρατιώται του λόχου του έζητησαν να όνομασθ ό λόχος των «ΛΟΧΟΣ Ε.Ο.Ν.» εις ένδειξιν εύγνωμοσύνης δια την στοργικήν φροντίδα την όποιαν επέδειξεν η Ε.Ο.Ν. δι' αυτούς.

Η αίτησις δια την όνομασίαν που λόχος ως «ΛΟΧΟΣ Ε.Ο.Ν.» όπεδλήθη εις τον Διοικητήν του Συντάγματος και ένεκρίθη ύπ' αυτού.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ο κ. Δ. Β. Κολοκοτρώνης αδελφός στρατιώτου μαχομένου εις την Άλβανίαν ένάντιον του έπιδρομέως δι' επιστολής προς την Κεντρικήν Διοίκησιν της Ε.Ο.Ν. εύχαρίστη θερμώς την όργάνωσιν δια τα μάλλινα είδη τα όποια απέστειλεν αυτή προς τον αδελφόν του. «Ας είναι εύλογημένο τό όνομα Έκείνου, έπιλέγει η επιστολή, που ένειψύωσε τη στοργή και τη φιλαλληλία σ' αυτά τα άκούραστα παιδιά».

Απεστάλη επίσης προς την Π.Υ.Α.Μ. η κατωτέρω επιστολή:

«Σήμερον έλαβα ένα δέμα εκ μέρους σας, τό όποιον περιείχεν ένα πουλόβερ, δύο ζεύγη κάλτσες, ένα ζεύγος χειρόκτια, ένα κασκόλ, μία κουκούλα και δύο κτία σιγαρέττα.

Είμαι βαθύτατα συγκινημένος δια την χειρονομίαν αυτήν της Οργάνωσως γιά την όποιαν είμαι όπερηφανός διότι είμαι μέλος της.

Και τώρα έδω στο μέτωπο παρατηρώ ότι δέν πολέμαμε μόνον ήμεις, αλλά και αι γυναίκες και τα κορίτσια.

Πώς να μη νικήσωμεν;»

Με συναγωνιστικούς χαίρετισμούς

ΜΙΧ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

Υπαξιωματικός Μηχανικού Τ.Τ. 912

Όμοίως απέστάλη προς την Π.Υ.Α.Μ. της Διοικήσεως Άνωτάτων Σχολών Αρρένων Ε.Ο.Ν. η κατωθι επιστολή:

«Δέν μπορώ να βρώ λόγια ικανά να αποδώσουν πιστά τη μεγάλη μου χαρά που αισθανθήκα όταν ήπρα τό προσφιές σας δώρο, δηλαδή μία φανέλλα, έν ζεύγος κάλτσες, ένα κασκόλ και έν ζεύγος γάντια. Όπως έμεις εδώ έπάνω προσφέρουμε μ' όλες μας τίς δυνατόμεις της υπηρεσίας μας γιά τό μεγαλείο της φιλάτης μας Πατρίδος, τό ίδιο και σεις αυτού κάτω εκδηλώνετε παντοιοτρόπως την άγάπην σας και τό ένδιαφέρον σας γιά μας.

Νά είσθε βέβαιοι ότι οι στρατιώται, που άγωνίζονται γιά να διώξουν μακριά τον κακόπιστο έπιδρομέα, μαζί με την Ε.Ο.Ν. άδελφωμένοι, σύντομα, πολύ σύντομα, θα δημιουργήσουν μία καινούργια Ελλάδα μεγάλη, ένδοξη και αιώνια.

Ζήτω η Ε.Ο.Ν.

Ζήτω ό στρατός μας».

Καραγιάννης Ανάργυρος

2ον Τάγμα Σιδηροδρόμων, 5ος Λόχος

Τ.Τ. 594.

Προς την Διοίκησιν Άνωτάτων Σχολών

Αρρένων της Ε.Ο.Ν. απέστάλη θερμάτη

εύχαριστήριος επιστολή εκ μέρους του Συνα-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

γνωστού Μιχαήλ Φραγκάκου, όηρητούντος εις τὸ μέτωπον, διὰ τὰ μάλλινα εἶδη τὰ ὁποῖα τοῦ ἔστειλεν ἡ Δ.Α.Σ. Ἐπίσης μετὰ μάλλινα εἶδη ἐφωδίασεν ἡ Διοίκησις Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ πολλοὺς ἄλλους Συναγωνιστὰς εὐρισκομένους εἰς τὸ μέτωπον.

—Οἱ στρατιῶται τοῦ 9ου Λόχου τοῦ 400ῦ Συντάγματος Εὐζώνων διὰ θερμότητος ἐπιτολῆς τῶν εὐχαριστῶν τὰ παῖδιά τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρτὴς διὰ τὰς παντοειδεῖς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερον εἰς αὐτοὺς ὡς ἐπίσης καὶ διὰ δῶρα τὰ ὁποῖα τοὺς ἀπέστειλαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν.

Ἐπίσης πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. ἀπεστάλησαν αἱ κάτωθι ἐπιστολαί:

Ἀγαπητοὶ μου Συναγωνισταὶ καὶ Συναγωνίστριαι,

Σήμερα πῆρα τὸ γράμμα ποῦ μοῦ στείλατε καὶ τὸ ὁποῖον ἀνοίξα καὶ εἶδα ὅτι εἶχε ἓνα πούλερ, ἓνα κασκὸν, ἓνα ζευγὸς χερσίων, ἓνα ρινόμακτρον καὶ ἓνα κουτί τοιγάρ. Τὸ πόσον χαρὰν ἠσθάνην δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιγράψω.

Ἐνὰ μόνον σὰς γράφω, ὅτι ἔκλαψα. Ἐτρέξα ἀμέσως μετὰ τὸ δέμα ἀνοικνόμενον στὰ χέρια μου, σὰν νὰ κρατοῦσα δολοκλήρον θησαυρὸν, πῆγα στὸ Διοικητὴν μου καὶ εἰδείνα τὰ πράγματα ποῦ εἶχε μέσα, μετὰ χαρὰ, συγκινήσιον καὶ ὑπερηφάνειαν.

Τὰ δῶρα οὐδέποτε ἀποτιμῶνται εἰς χρήμα. Ἐκείνος ποῦ θὰ ἐπιχειροῦσε ἓνα τέτοιο πρᾶγμα θὰ ἦτο ἀνάξιος ἐαυτοῦ καὶ δὲν θὰ ἤξιζε γιὰ ἀγῶνας ὅπως ὁ ἀγὼν τῆς Ε.Ο.Ν. Πολὺ δὲ περισσώτερον γιὰ τὸν σημερινὸν ἀγῶνα ποῦ διεξάγει ἡ φιλιτὰς ἡμεῶν Πατρίς, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁμιλοῦν ἐλλεικρινῶς ὅτι δὲν βρισκώ τίποτε τὸ πολὺ εἰδόμενος καὶ αὐτὴν τὴν ζῶν μου. Ζήτω ἡ Ἑλλάς. Ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Ζήτω ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Κυβερνήτης μας. Ζήτω ἡ Ε.Ο.Ν.

Μετὰ συναγωνιστικὰ συναισθήματα
Κ. Ὑφαντῆς ἡ Καρύδας

Ἐφ. Ὑπολοχαγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ

Ἀγαπητοὶ μου,

Ἐλαβα τὸ ἐκ μέρους σας ἀποσταλὲν μοι ταχυδρομικὸν δέμα καὶ σὰς εὐχαριστῶ πολὺ. Δὲν θὰ μπορέσετε ποτὲ νὰ φαντασθῆτε μετὰ πόσον καὶ πόσην χαρὰ, σὺν ἁμαρτίᾳ καὶ συγκινήσει, ἀπεδέχθη τὸ δέματάκι μου μετὰ τὰ δῶρα τῶν Ἑλληνίδων, ποῦ κι' αὐτὲς πολεμοῦν μαζί μας.

Εἴθε πάντα νὰ κατευδοῦνται τὰ ἔργα τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ ἐκτίμησιν

Χρήστος Χατζῆς

7ος λόχος διαδιδάσκων, Τ. Τ. 732

Πρὸς τὴν ἀγαπητὴν μου Ε.Ο.Ν. ἀπευθύνω τὸ συγχαρητήριο καὶ εὐχαριστήριο αὐτὸ γράμμα, διὰ τὰς ὑπηρεσίας ποῦ προσέφερε καὶ προσφέρει εἰς τὴν Ιστορικὴ καὶ ἀγαπημένην μας Πατρίδα.

Μετὰ ὑπερηφάνειας καὶ ἀγάπης

Μ. Τοῦντας

1ον Σύνταγμα Πεζικοῦ 7ος λόχος, Τ. Τ. 490

Ἀγαπητὴ μου Ε.Ο.Ν.,

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιγράψω ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἐντύπωσις τόσοσιν ἐμοὶ ἀτομικῶς ὅσον καὶ δύο συναδέλφων μου μετὰ τοὺς ὁποίους μένω μαζί εἰς τὴν ἴδιαν κατασκήνωσιν, ἀλλὰ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ λόγου μας εἰς τὸν ὁποῖον, ἐν συγκεντρώσει, ἐπέδειξα τὸ δέμα μετὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα εἶχα τὴν τιμὴν νὰ μοῦ ἀποσταλῇτε, ὥστε νὰ μὴ εἶναι περιττολογία νὰ σὰς γνωρίζω ὅτι ἐξήττωκραυγάζαμεν ἐπὶ 10 λεπτά ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ ὀψιμοῦ σκοποῦ τῆς καὶ τοῦ ἔθνικο Κυβερνήτου μας. Μὰς συνεκίνησεν ἰδιαίτερος ἡ χειρονομία αὐτῆς, διότι διηπορώσαμεν ὅτι καὶ ἐκεῖνοι ποῦ μένουσιν εἰς τὰς πόλεις ἐργάζονται μετὰ ἄλλον τρόπον μὲν ἀλλὰ διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν.

Εὐχαριστῶν, διατελῶ φιλικώτατα

Χαρ. Ν. Χρυσόχοῦς

Πατὴρ δύο υἱῶν Φαλαγγιτῶν

Ἀγαπητὴ Κ.Υ.Α.Μ.,

Ἐλαβα τὰ δῶρα σας καὶ σὰς εὐχαριστῶ πολὺ. Ἡ πράξις αὐτὴ ποῦ μέρα μετὰ τὴν ἡμέραν ἀνακουφίζει τοὺς ψυχῆς, ἡ πρόθυμος συνδρο-

μὴ δῶν σας στὴ μεγάλη δοκιμασία τῆς Πατρίδος μας εἶναι ἀπὸ τὰ μόνον δειγμάτων τῆς ἐνότητος καὶ ἀλληλεγγύης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Μέσα στὸν ἱερὸν βωμὸν τῆς αὐτοθυσίας ποῦ κτίζουν οἱ πόλεμοι μὴ μετὰ τὸ αἷμα τῶν ποῦ μ' αὐτὸ ποτίζουν καθημερινῶς τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, συνεισφέρετε καὶ σεις τὸ ἀπαραίτητο λίπασμα γιὰ τὴν κάρπωσιν τοῦ. Τοὺς κόπους καὶ τοὺς μόχθους θὰ διαδεχθῶν ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία μέσα στὴν ἐλευθερία πᾶς Ἑλλάδα.

Αὐτὴ θὰ εἶναι καὶ ἡ ἀμοιβὴ σας γιὰ ὅλες τὰς καλὰς σας πράξεις.

Μετὰ ἀγάπην

Σειρλῆς Νικολάου

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Λόγω τοῦ μηνιαίου πένθους τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ μουσικοῦ προγράμματος ἀπὸ σήμερον αἱ ὥραι τῶν ἐκπομπῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ε.Ο.Ν. (βραχέα κύματα μήκος 37 μ. ἢ χιλιόκυκλοι 8.100) περιορίζονται τὰς μεν καθημερινὰς ἀπὸ τῆς 6ης — 7ης καὶ 30' μ. μ. τὰς δὲ Κυριακὰς ἀπὸ τῆς 10ης — 12ης μεσημβρινῆς.

Αἱ ἐκδόσεις θὰ μεταδίδωνται πάντοτε τὴν 7ην μ. μ.

ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης διέθεσε σημαντικὸν ἀριθμὸν Φαλαγγιστῶν εἰς τὰ διάφορα νοσοκομεία τῆς πόλεως καὶ καὶ βοηθῶν τὰς ἀδελφὰς νοσοκόμας. Αἱ διευθύνσεις τῶν νοσοκομείων εὐχαρίστησαν θερμῶς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων διὰ τὴν εὐγενῆ πρωτοβουλίαν τῆς.

Ἐπίσης κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Τμήματος Ἐπικοινωνίας τῆς Π.Υ.Α.Μ. ἐπισκέφθησαν ὡς συνήθως τοὺς νοσηλευομένους εἰς τὰ διάφορα νοσοκομεία τῆς πόλεως ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας εἰς τοὺς ὁποίους δίνεμιαν διάφορα δῶρα, πορτοκάλια κλπ. καὶ τοὺς ἐσοθήσαν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀλληλογραφίας τῶν.

Φαλαγγιστῶν τοῦ 9ου Ὑποτομῆς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης ἐπισκέφθησαν τοὺς νοσηλευομένους εἰς τὸ ἴωσφογλεῖον ἡρωϊκοὺς τραυματίας μας εἰς τοὺς ὁποίους ἐμοίρασαν διάφορα χρῆσιμα εἶδη καὶ τοὺς ἐκράτησαν συντροφίαν.

Ἐξ ἄλλου Φαλαγγιστῶν τοῦ Τμήματος Ἐπικοινωνίας τῆς Π.Υ.Α.Μ. ἐπισκέφθησαν ὡς συνήθως γὰρ καὶ προχθὲς τοὺς νοσηλευομένους εἰς τὰ διάφορα νοσοκομεία τῆς πόλεως τραυματίας μας καὶ τοὺς δίνεμιαν διάφορα δῶρα. Οἱ τραυματίας μας ὑπερήφανοι τὴν θερμὴν τὰ παῖδιά τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ὁποῖον ἐπιδεικνύουν πάντοτε δι' αὐτοὺς.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Τὸ θεατρικὸν τμήμα τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρέων μετὰ τῆς χορηγίας τῆς ἐπισκέφθη τοὺς νοσηλευομένους τῆς Κρητικῆς ἡρωϊκῆς τραυματίας μας καὶ εἰπαῖε ἐπιτυχῶς δύο θεατρικὰ ἔργα διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν τραυματιῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἔμειναν κατενθουσιασμένοι.

Ἐπίσης Φαλαγγίται τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μετέδωκαν πεζοποροῦντες εἰς Πάρνηθαν.

Η Ε.Ο.Ν. ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΜΑΧΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟΝ

Κορίτσια τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας ἐμοίρασαν διάφορα χρῆσιμα εἶδη εἰς ἑκατὸν πενήνκοντα οἰκογενεῖας ἀπὸρων στρατευθέντων.

Ἐπίσης ἐφωδίασαν μετὰ μάλλινα ἀρκετοὺς τραυματίας μας οἱ ὁποῖοι ἀνεχώρουν πάλιν διὰ τὸ μέτωπον.

Η Π.Υ.Α.Μ. ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Ἡ Π.Υ.Α.Μ. Κερκύρας συνεχίζουσα τὰς προσπάθειάς τῆς διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τῆς Ὄργανώσεως προέβη εἰς τὰς

καταλλήλους ἐνεργείας διὰ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ καὶ τὴν ἀποστολὴν εἰδῶν διὰ τὸν στρατὸν μας. Οὕτω ἀπέστειλεν εἰς τοὺς Ἀγ. Σαράντα ἀρκετὸν ἀριθμὸν καλῶν, φανελλῶν, πουλότερ καὶ ἄλλων χρησίμων εἰδῶν διὰ τοὺς στρατιώτας, ἐτοιμάζει δὲ συνεχῶς καὶ ἄλλας ἀποστολάς.

Η Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΜΑΧΟΥΣ

Οἱ Φαλαγγίται τῆς Τετραρχίας Σπερχείας συνέλεξαν μεγάλας ποσότητας καυσοξύλων καὶ ἐφωδίασαν δι' αὐτὸν τὸν Σπερχείαν διαμένον Ὀρφανοτροφεῖον Κονίτης. Ἐπίσης οἱ Φαλαγγίται Σπερχείας διένειμαν εἰς τὴν πρώτην ἀνάγκη εἰς 50 οἰκογενεῖας ἀπὸρων στρατευθέντων.

ΤΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Εἰς τὰς Πάτρας τὰ παῖδιά τῆς Ἑθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας κατεσκεύασαν μέχρι τῆς στιγμῆς πενήνκοντα κοινοχόρητα καταφύγια, διὰ προσωπικῆς τῶν ἐργασίας. Τὰ παῖδιά τῆς Ε.Ο.Ν. μετέφεραν μόνον τῶν τῶν ἀμῶν καὶ ἐφρόντισαν διὰ τὴν ὑποστήλωσιν τῶν καταφυγίων.

Τὴν δαπάνην διὰ τὰ ὀλίκα τὰ ὁποῖα ἀπότηθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐν λόγω καταφυγίων τὴν κατέβαλεν ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις Νεολαίας.

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Καστορίας ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Φρουράρχου τῆς πόλεως ἡ κάτωθι ἐπιστολή:

«Παρακαλοῦντες ἐκ τοῦ συνεγγύς τὴν ἐξαιρετικὴν δρᾶσιν τῆς καθ' ὑμᾶς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Καστορίας ἐκδηλωθῆσαν:

1) Διὰ τῆς αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως τῆς ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν σας ἐπιδειχθείσης κατὰ τοὺς βομβαρδισμούς.

2) Διὰ τῆς συγκεντρώσεως μεγάλων ποσοτήτων μάλλινων καὶ λοιπῶν εἰδῶν προοριζομένων διὰ τὸν ἡρωϊκὸν στρατὸν μας.

3) Διὰ τῆς μεταδόσεως ἀποστολῆς Φαλαγγιτῶν εἰς τὰς προκεχωρημένας γραμμάς τοῦ μετώπου μετὰ ὅμας ἐπὶ κεφαλῇ πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς μαχομένους στρατιώτας μας πλουσίαν δῶρων εἰς μάλλινα καὶ λοιπὰ εἶδη.

4) Διὰ τῶν ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων ὧν ἔτυχον οἱ νοσηλευόμενοι τραυματίας καὶ ἀσθενεῖς εἰς τὰ νοσοκομεία τῆς πόλεως ὑπὸ τῆς Ὄργανώσεως, ὡς καὶ ἀνδρες νυκτῶν διελθόντων ἐντέθεν τμημάτων τῶν στρατῶν.

5) Διὰ τῶν ἐμπνευσμένων καὶ πλήρων ἐνθουσιασμοῦ πενιτικῶν ὡμῶν ἐθνικῶν ὁμιλιῶν ἐνώπιον τοῦ κοινῶ καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν Ἀρχῶν.

Ἐκφράζομεν ὡμῶν καὶ εἰς τοὺς Συναγωνιστάς σας Βαθμφοροῦς καὶ Φαλαγγίται τὴν ἀπόλυτον ἡμῶν ἐπάρκειαν καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου συνεχίστε τὴν ἐθνικὴν ὡμῶν δρᾶσιν καὶ εἰς τὸ μέλλον διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀρίστων ἀποτελεσμάτων, ἅτινα ἀναμένει ἀπὸ τὴν οὕτω ὀργανωμένην νεότητά ὁ Ἀρχηγός.

Ἐν Καστορίᾳ τῇ 26 Ἰανουαρίου 1941

Ὁ Φρούραρχος Καστορίας

ΤΑ ΣΚΑΠΑΝΑΚΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Π.Υ.Α.Μ.

Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν Ἀλληλεγγύης Μετώπου τῆς Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) ἐστάλη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἡ κάτωθι ἐπιστολή ἐκ μέρους τῶν Σκαπανέων καὶ Σκαπανιστῶν τῆς πόλεως.

«Διὰ τῆς παροῦσης μοῦ σας γνωρίζω ὅτι ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν οἱ Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανιστῆς μίαν Περιφέρειαν τῆς πόλεως μας φάλλοις τὰ κάλλιστα ἡγόρασαν διὰ τοῦ συλλεγμένου ποσοῦ 250 ζεύγη μάλλινων κάλτας τις ὁποῖες καὶ σὰς ἀποστέλλω μέσῳ τοῦ ἐνταῦθα Γενικοῦ Προξενίου. Νοσταλγοῦμε βεβαίως νὰ προσφέρωμεν τὰς ὑπηρεσίας μας ἐκ τοῦ πληθῶν εἰς τὴν Πατρίδα σας, ἀλλὰ λόγω τῶν περιστάσεων περιοριζόμεθα πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὴν μικρὰν ταύτην ὑπηρεσίαν.

Προθυμότητα

Σκαπανεῖς καὶ Σκαπανιστῆς Περιφέρειας Κωνσταντινουπόλεως»

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

ΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΤΗΣ Κ.Υ.Α.Μ.

Υπό της Κ.Υ.Α.Μ. απεστάλησαν εις τους γενναίους πολέμιούς μας 69.579 φανέλλες, 330.868 ζεύγη καλτσών, 48.567 ζεύγη γαντιών, 42.671 πουλόβερ, 45.358 κασκόλ, κουκούλες και ζωνάρια, 6.001 κουβέρτες, 81.537 διάφορα είδη εσώρουχων, 2.405.420 σιγαρέττα, 13.198 οκάδες ξηροί καρποί, 5.166 οκάδες διάφορων τροφίμων και 7.622 φιάλαι διάφορα ποτά.

Εξ άλλου έστάλησαν 7.613 άτομικά δέματα εις στρατιώτας και 316.300 δέματα μπουναμάδες επ' ευκαιρίαν των εορτών των Χριστουγέννων.

Επίσης απεστάλησαν εις τας Π.Υ.Α.Μ. Φλωρίνης, Κορυθιάς, Κοζάνης και Έδεσσας τα κάτωθι είδη δια των στρατών:

178 οκάδες σόδα, 201 οκάδες σαπούνι, 60 οκάδες τσάι, 132 οκάδες ασιόδες, 81 οκ. αμύδαλα, 6.000 λεμόνια και 72 κύπελλα μετάλλινα.

ΚΑΙ ΝΕΑΙ ΕΣΦΟΡΑΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Πρός την Κ.Υ.Α.Μ. απεστάλησαν τα κάτωθι ποσά δια των αγώνων:

Ο τέως Δήμος Κορθίου—Άνδρου δραχ. 40.000, η Έταιρεία Μεταλλίων Σερφίου και Σπηλιάς δραχ. 10.000, η Ε.Σ.Σ.Ε. δραχ. 5.000 εις μνήμην Π. Κοιτού, η Ε.Ο.Ν. Δαυλείας δραχ. 9.422, ποσόν το οποίον προέρχεται από τα κάλλαντα που έβαλε κατά τας εορτάς.

Εις μνήμην Ιωάννου Μεταξά προσέφεραν όπερ της Κ.Υ.Α.Μ. οι έξης:

Αρχαιολογική Έταιρεία δραχμάς 5.000, κ. και Κα Πινδάρου Άνδρουτζί δραχ. 5.000, Μ. Μυριδάκης δραχ. 1.000.

Επίσης όπερ του έργου της Περιφερειακής Υπηρεσίας Άλληλεγγύης Μετώπου της Ε.Ο.Ν. Πρωτευούσης (Π.Υ.Α.Μ.) απέστειλαν τα έξης ποσά οι κάτωθι:

Ευάγγελος Παπαδόπουλος δραχ. 800, άνωμωος 10.000, Κα Γ. Κανταίου 100, Παναγής Μήλας 500, Κα Ν. Σπέντζα εις μνήμην Μ. Γαλανού 500, Σταθόπουλος 600, Φωκάς και Γιαννόπουλος 2.955, εξ έράνων ιδιοκτητών λεωφορείων της Άστικής Κοινής Διευθύνσεως 1.950, Γ. Σκλαβοδίκος 1.000, Παν. Σαμαράς 300, Σπ. Μαλασάκος 500, Ζ. Χαράκτοβ 500, Γ. Στρατήγιος 500, ο Γ' λόχος Παθ. Άεραμύνης 500, Άνωμωος 3.000, Φραγ. Έλεούλ 300 και οι στρατιώται του Συντάγματος Δωδεκανήσιων Έμ. Καρνώτης και Μιχαήλ Σέινος 140.

ΑΙ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.Α.

Η Διοίκηση Άνωτάτων Σχολών Άρρένων καθιέρωσε σειράν ομιλιών, αι όποιαι θα γίνονται το απόγευμα έκαστης Τετάρτης εις το αμφιθέατρον του Χημείου (όδός Σόλωνος 104).

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Ως γνωστόν τον παρελθόντα Νοέμβριον η Ε.Ο.Ν. είχε κάμει μίαν έκστρατείαν δια την περιουλογοήν είδών δια των στρατών μας και τον άμαχον πληθυσμόν. Όλοι τότε είχαν σπεύσει προθύμως να δώσουν ό,τι μπορούσαν. Τα παιδιά της Ε.Ο.Ν. τα έκτακτοποιήσαν και τα έστειλαν εις τον προορισμόν των μέσω της Κ.Υ.Α.Μ. Πολλοί από εκείνους που προσέφεραν, έγραψαν έπάνω στα πουλόβερ και στις κουβέρτες τις διευθύνσεις τους. Μία μικρούλα δέν έγραψε το όνομά της. Έγραψε μόνον της διευθύνει της και προχθές έλαβε το έξης γράμμα:

Γιά της μικρή που έπλεξε το πουλόβερ του στρατιώτη:

Άγαπητό μου παιδί,

Από μετριοπροσούνη βέβαια θέλησες να κρύψεις τ' όνομά σου. Μα κι' εγώ προσπάθησα να σε βρω, έτω κι' από μόνο τον άριθμό του σπιτιού σου, που είχες γραμμένο πάνω στο πουλόβερ, που, μέσω της Ε.Ο.Ν. έστειλες για τον στρατιώτη (και που έλαχε σε μένα), για να ο' ευχαριστήσω. Είρεις παιδί μου, πόση χαρά, πόση άνακούφιση χαρίζετε μ' αυτά που στέλλετε στους φαντάρους:

Αν δέν το είχες φαντασθή αυτό ως τώρα, μάθε το και διαβάλλησέ το ο' όλα τα Έλληνόπουλα. Μάθε όμως και διαβάλλετε και του-

το: Ότι έμεις οι Άκρίτες είμεθα όπερ ήφανοι γιατί βλέπουμε, ότι έσεις ή νέα έλληνική γενιά έχετε τον ένθουσιασμό και τη θέληση να συνεχίσετε το έργο μας, αν παρασθι ανάγκη. Και τελειώνοντας, άγαπημένο παιδί, θα σε βάλω σ' ένα μικρό μα εύχαριστο κόπο: Να διαβιέσσης τις εύχαριστίες μου και τα συγχαρητήριά μου για τη δράση της, στην Ε.Ο.Ν. που άνήκει και να τους πής, πως κι' εγώ είμαι Συναγωνιστής και συντροφός τους, γιατί άνήκω στην Οργάνωσι Χίου ως Τετάρτης.

Αν θές μου γράψεις και τ' όνομά σου, για να το μάθω και να σε φέρνω σάν παράδειγμα στα παιδιά μου, όταν μεγαλώσουν.

Μ' όλη μου την άγάπη

Κ. Μανάρας.

23ον Σύνταγμα 10ος Λόχος

Τ. Τ. 724

Άγαπητοί Συναγωνιστάι,

Σας εύχαριστώ θερμά για τα όραία δώρα, τα ζεστά μάλλινα είδη που μας στέλλετε. Σας εύχαριστώ άκόμη για την άξιοθαύμαστον προσπάθειαν που αναλάβατε να συντρέξετε με όλας σας τας δυνάμεις στον ίερον άγώνα που διεξάγει η ένδοξος Πατρίς μας.

Εμείς τα μέλη της Ε.Ο.Ν. είμεθα όπερ ήφανοι για σας και σας δίνομε τον λόγον μας ότι είμεθα άποφασισμένοι να γυρίσωμεν νικηταί όπως μάς θέλετε ή να πεθάνωμεν πιστοί στη φωνή της λατρευτής μας Πατρίδος έκτελούντες τας διαταγάς της Α.Μ. του λαοφιλοῦς μας Βασιλέως.

Δόξα και τιμή σε κείνον που πεθαίνει για την Πατρίδα.

Με πολλούς χαιρετισμούς

Γεώργιος Κυριακόπουλος

Λοχίτης

Σήμερα έλαβα το δέμα της Κ.Υ.Α.Μ. με διάφορα άλλα είδη και σιγαρέττα. Η συγκίνησις μου όπερ ήξε έξαιρετική και σας παρακαλώ να δεχθήτε τας θερμάς μου εύχαριστίες και τον άμέριστον θαυμασμόν μου για το έξαιρετικόν έργο της Ε.Ο.Ν. Όλοι μας άγωνίζομαστε για ένα κοινό και ίερον σκοπόν την τιμήν, για την έλευθερίαν, το δικαίον, τον πολιτισμό που είναι γέννημα της μικρής αλλά δοξασμένης Πατρίδος μας.

Με αισθήματα άδελφικά άγάπης και έκτιμήσεως

Άργύρης Κουμαριανός

Τ. Τ. 490, 1ος Λόχος, 1ον Σύνταγμα Πεζικού

Καλά παιδιά της Ε.Ο.Ν.,

Με βαθεία συγκίνησι δέχθηκα το εύγενικόν δώρον σας, μία φανέλλα, ένα πουλόβερ, ένα ζευγος κάλτσες, ένα κασκόλ και ένα κουτί τοιγάρτα.

Κάθε φροντίδα σας για μας γίνεται δεκτή στα χαράκαματά με συγκίνησι και μάς άξάνει την θεληματικότητα και την όρμην.

Νοιώθουμε πολύ καλά πως κάθε Έλληνική ψυχή είναι κοντά μας βοηθώντας μας όλικά και ήθικά.

Με έκτιμησι

Νικολογιάννης Σπυρίδων

Δεκανεύς, IX όρχος Πυροβολικού Τ. Τ. 520

Άγαπητοί μου Συναγωνιστάι,

Με μεγάλην συγκίνησιν έλαβα εις πολύ κατάλληλον στιγμήν το δέμα σας το περιέχον πουλόβερ, κασκόλ, κάλτσες και τοιγάρτα και σπεύδω δια της παρούσης μου να σας άπευθώ τας θερμότητας μου εύχας δια το ποικιλοτρόπως έκδηλούμενον ένδοξόν όμων όπερ των όπερασπιστών της τιμής και της άκεραιότητας της προσφιλοῦς μας Πατρίδος.

Δέν εύρισκω λόγους να σας έκφρασω την όπερ ήσανόμην μου δια την μέχρι τοῦδε συντελεσθείσαν έργασίαν όπο της όπηρεσίας σας και δια την συμμόλυνσιν σας όπερ της άνακούφισεως των γενναίων άγωνιστών και των οικογενειών των, πράγμα όπερ καταδεικνύει το πόσον σήμερον η Έλλάς μας ήνωμένη καθ' όλα, χωρίς προς πλήρη έπιτυχίαν του άναληφθέντος σκληρού άμα και ίεροῦ άγώνος έναντιον του βαρβάρου έπιδρομέως.

Με έκτιμησιν και άγάπην

Δίσιος Άθανάσιος

Π. Δ. Θ. Π.

Εις άπαντα τα νεοσυσταθέντα νοσοκομεία καθώς και εις όλα τα άλλα συνεργεία έπισκέψεως των φαλαγγισισών λειτουργούν με άπόλυτον τάξιν και πειθαρχίαν. Τα νοσοκομεία έπισκέφθη και έπεβώρησε τα συνεργεία έπισκέψεων η Α' Έπιτελής της Π. Δ.Θ.Π. με την Διοικήτριαν Υ.Θ.Α.

Η κίνησις επίσης τόσο των ταχυδρομείων όσο και των συσσιτίων είναι ίκανοποιητική. Κάθε Τετάρτη και Σάββατο η συγκέντρωσις της δυνάμεως έκάστου Ταγμάτος γίνεται κανονικά. Έκτός των κανονικών συγκεντρώσεων γίνονται και συνεργεία πλεξίματος καθώς και ραπτικής.

Η καλλιτεχνική επίσης κίνησις της Υ.Θ.Α. λειτουργεί κανονικά όπο την καθοδήγησιν της έκπαιδευτριας της Υ.Θ.Α. Τα μαθήματα γίνονται άλλων μέν Υπομομένων εις την Υποδιόκησιν άλλων δέ εις τους Υπομομείς.

Υ.Θ. ΠΕΙΡΑΙΔΕΣ

Η κίνησις των Ταγμάτων κατά την παρελθούσαν έβδομάδα είχαν ως έξης:

Καθ' όλας τας ημέρας της παρελθούσης έβδομάδος παρατηρήθη ζωηρά κίνησις εις τα Γραφεία των Ταγμάτων δια την διεκπεραίωσιν διαφόρων όπηρεσιών, ως η διεκδοκίμωσι των οικογενειών των στρατευθέντων δια την άποστολήν έπιστολών, δερμάτων κλπ. και γενικώτερα δια την κανονικην λειτουργίαν των όπηρεσιών της Π.Υ.Α.Μ. των Ταγμάτων.

Επίσης διεξήχθη κανονικός όπο των φαλαγγισισών η όπηρεσία του κεντρικού ταχυδρομείου και των παραρτημάτων αυτού. Όσον άφορα την ψυχαγωγίαν των τραυματιών των νοσηλευόμενων εν τω Τσανιέω νοσοκομείω έπισκέφη αυτό το δον Ταγμα την 12-1-41 ήμεραν Κυριακήν και διένειμεν εις αυτούς διάφορα δώρα και σιγαρά. Κατηντήθησαν συνεργεία όδοδοχής τραυματιών από φαλαγγισισάς του Α' και Β' Ταγματος, τα όποια μετά ζήλου έκτελούν το προς τους ήρωικούς τραυματίους καθήκον των, συγκεντρώνοντες εις την άποδεδωχην ολιανήποτε ώραν και έάν άφίχθη το πλοίον.

Κατά των βομβαρδισμών των γενομένων την μεσημέριαν της 20ης Ιανουαρίου έ. ε. κατέρρευσε το οίκημα του Α' Ταγματος άνω θυμάτων εύτυχώς. Η σημαία, τα έγγραφα και τα έπιπλα παρελήφθησαν όπο της Συναγωνιστριας Διοικήτριας.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΛΑΜΙΑ.—Στις 29 του Γενάρη το πρωί η Έλλάδα στερήθηκε το διαλεχτότερον παιδί της, ο Έλληνικός Λαός τον Κυβερνήτην του και η Ε.Ο.Ν. το λατρευτό της Πάτερτα. Το θλιβερό άγγελμα του θανάτου του Ιωάννου Μεταξά άγγιξε ως τα μύχια κάθε Έλληνική ψυχή, συγκλόνισε βαθυτάτα όλα τα μέλη της Έθνικής Οργάνωσης Νεολαίας, που έχασαν στο πρόσκαιρό του το φωτισμένο όδηγό τους, τον άναμορφωτή, τον πρωτεργάτη και πρωτοπόρο της Αναγέννησης τοι Έθνους και δημιουργικό συντελεστή του Έλληνικού Πολιτισμού. Οι κρίσιμες στιγμές που περνά το Έθνος μας αναγκάζουν πνίγοντας το πένθος και την όδυν μας, να πολλαπλασιάσωμε τις δυνάμεις μας και να φανώμε άξιοι συνεχιστές του φωτεινού Έργου Του για το καλό της Πατρίδος και την ίκανοποίησι της μεγάλης ψυχής που άγρυπνη κι' άνησυχη θα μάς παρακολουθή και θα μάς δυνάμωνη στον άριστο και τεράστιον αυτόν άγώνα.

Την ήμερα της κηδείας του άείμνηστου Έθνικού ήγέτη, τόσο στην έδρα της Διοικήσεως, όσο και στους Σχηματισμούς, ψάλθηκαν έμπνημόσυνοι δεήσεις, την ώρα δέ της ταφής του έγινε στην Λαμία Έθνικόν Μνημόσυον, κατά το όποιο ο Διοικήτης Ε.Ο.Ν. Άρρένων μίλησε στο συγκεντρωμένο πλήθος, έκείροντας την μορφή του Μεγάλου Νεκρού, και την σπουδαιότητα του Έργου Του. Μετά το τέλος του λόγου, μία φαλαγγισισα έδωσεν εξ όνόματος όλων των μελών της Οργάνωσης μίαν άκριβή ύπόδειξιν, πως τα παιδιά Του, τραβώντας ίσια την πλατείαν λεωφόρο, που η φωτόβολα σκέψη του άνοίξε στην νεότητά, θα φανούν άξια της άγάπης Του και της άποστολής Του.

